

6. Norema Robinsoni ello ja juhtumised ühhe tühja sare peal
: Üks wägga armas luggemise ramat, mis iseäranis nore
rahwa õppetuseks / Saksa-kelest Ma-kele üllespannud
H.G. Lorenzsonn, koolmeister Pernos. - Perno : F.W.
Borm, 1842. - (Perno : F.W. Borm). - 240 lk. ; 8°18 cm.

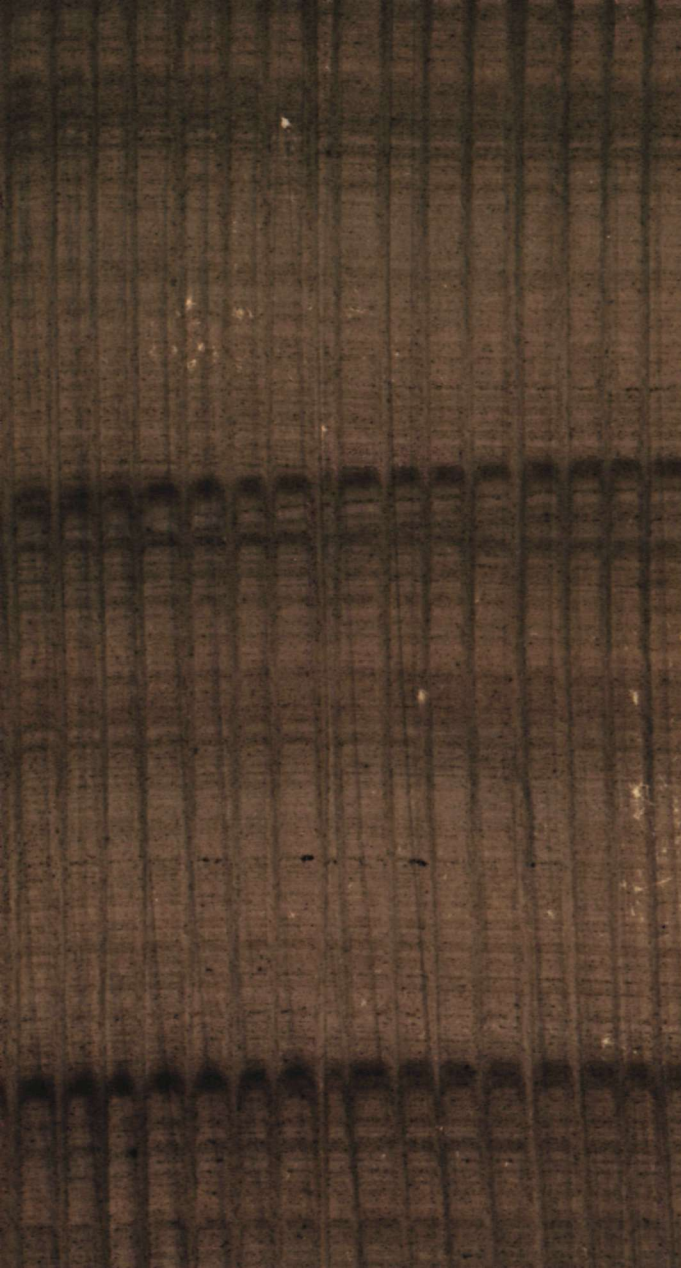
REB – 842/Lorenzonn (R 4.741)
b17077527

Märkus : lk. 35-38 pildistatud teisest eksemplarist
(R/V 12. 177)

EST.MF. 3889

PUUDUVAD LK- D 35 – 38

**PILDISTATUD TEISEST EKSEMPLARIST
(R/V 12.177)**

40

222

N. Plachin

Norema Robinsoni

ello ja juhtumised

ühhe tühja sare peal.

üks

wägga armas luggemise ramat,

mis

isfiarranis, more rahwa õppetuseks

Saksa kelest

Ma keie üllespannud

H. G. Lorenzsonn,

Koolmeister Pernos.

Pernos

trükkitud Willem Dormi kullu ja kirjadega.

1842.

Der Druck ist verstattet, doch müssen nach dessen Voll-
endung die gesetzliche Zahl Exemplare der Censur-Comitât
überliefert werden.

Dorpat den 30. März 1842.

(L. S.)

Censor Sahmen.

E e s t k ö n n e .

Üks armas ajawide on tõeste iggal innimesel wägga sowitaw! Agga armsamat ei wõi olla, kui se, mis meie kulumat, kuida Zummal omma eksinud innimesi immelikult parandab, ja iggawese ello te peale taggasi juhatab, ja sedda leiame agga häist ramatutest. Ommetigi on meie armsal marahwal nisuguste ramatute polest tännini weel suurtki pudust. Murretses kül önnis Ekse kirriko õpetaja M a s i n g sure hole ja waewa ja raske kulluga selle pudusele abbi sata, ja andis mitmed wägga kidorwäärt ramatud trükki läbbi rahwa kätte, et tedda nimmelt Zummalala sure teggudega tutwaks tehha, mis eest iggawese teie seast, armas marahwas, temmale suurtki tännu weel hawa pöhja peab andma, — agga Zummal korristas tedda selle polest liig warra ärra, mis kauagi kahhetseda jäeb, sest et mõned kallid kirja anded selle läbbi andmata jäid. Sellepärrast sündis mul siis se nõu, katsuda, ka omma nõtra jõudu marahwa heaks ja kasuks pruukida, ja neile üht ramatut Saksa kelest üllespanna. Ei olnud mul selle

polest ükskõik, mis süggune mulle kätte juhtus, waid wallitsefin ühhe sesügguse, mis armas lüggeda, agga ka hea ja tullusa õppetuste polest rikkas on. Üks sesüggune on nüid, mis ma tõega wõin tunnistada, se ramat, mis siin, armas marahwas, teie kätte annan, mis norema Robinsoni ellust ja juhtumistest ühhe tühja sare peal rägib, ja mis igga rahwa keles mitte üks päinis jo trükkitud leida on, waid ka iggast rahwast sure iggatsemisega loetakse. Nenda lodan ma siis, et ka teiegi, armas marahwas, sedda ramatut sellesamma armo ja iggatsemisega sate wastowõtma, ning on se nenda, siis on mo waew rohkem kui rohkestest tassitud. Wimaks sowin ma süddamest, et ta norema rahwale, kelle kassuks ta isfiarranis üllespandud on, heaks õpetuseks ja nenda siggimaks hinge kassuks saaks ollema.

H. G. Lorenzsonn.

Perno linnas

Paasto kuul 1842.

Hamburri linnas, Saksaa maal, ellas üks mees,
nimmega Robinson. Temmal ollid kolm poe-
ga. Wannem neist läks wäetenistusse, ja lasti
ühhes sõas, mis Prantsustega peti, mahha.

Teine, kes sure koli peal õppimas olli, jõi
külma jomaaega, kui parrajate kanges higgis
olli, jõi tistikusse ja surri.

Nüüd olli agga weel se wiimne alles, kedda,
kes teab mikspärrast, Krufoeks nimmetati.
Selle peale heitsid nüüd issa ja emma kõik omma
lotust, sest et temma neil nüüd se ainus olli. Mem-
mad armastasiid tedda kui omma silma, ja andsiid
temmale sellepärrast kõikis omma wõlli ja taht-
mist, ning et nüüd se armas pojoke ennemine
mängida kui tööd tehha ja õppida püidis, lastsiid
naad tedda hommikust õhtoni weddeleda ja män-
gida, ning nenda ei õppind temma siis ühtigi.

Nenda kaswis siis noor Robinson ülles,
ilma et olleks teatud, mis temmast pididi sama.
Issa tahtis et ta kaupmehheks pididi õppima;
agga selle peale ei olnud temmal suggugi taht-
mist; waid ütles, et ta wõeraile ja kaugele malle
tahhab reisida, et iggapääw diete paljo usi asju
nähha ja kuulda.

Se olli nüüd foggoni rummal ja mõistmata tahtmine sest norest innimesest. Jah, olleks temmal middagi head õppitud olnud! Agga mis tahtis üks nisuggune rummal, kõikis asjus tundmisteta poisike, kui K r u s o e olli, wõderail mail tehha? Kui kegi wõderail mail omma õnne tahhab katsuda, siis peab ka paljogi tarkust ja tundmist foggutud ollema. Agga selle peale ei olnud temma tännini weel ei mõttelnudki.

Ta olli nüüd jo seitseteistkümmend aastat wana, ning olli sedda aega ennamiste weddelemisega ärrawiitnud. Tõgapääw nurrus ta issa kallal, et ta tedda ommetigi reisima lasseks. Sa olled mõistmata, ütles issa, ja ei tahtnud sedda fuuldagi. Pojoke, pojoke, ütles emma: jä omma male, ja toida ennast auste.

Ühhel päwal, kui omma wisi järrele laewa saddamus hulkus, juhtus ta ühhe tutwage kofko, kes üks kippre poeg olli, ning parrajate omma isaga Londoni linna, Inglis-male, olli minnemas.

Se kippre poeg küsis: kas tahhad ka Inglis-male tulla? Hea melega, ütles K r u s o e, agga minno wannemad ei lasse mind! Oh, ütles teine, te se nalli ja tulle kasa! Kolme nädala pärast olleme jälle taggasi, ning wannematele wõid jo üttelda laska, kuhhu olled läinud.

„Agga mul ei olle rahha!“ ütles K r u s o e.
— „Polle süid,“ wastas teine; „minna tahhan sind te peal maksota piddada.“

Door Robinson mõtles weel nattofese; siis ldi teisega käed kofko ja ütles: „ma tullen kasa, wend! Agga siis kohhe laewa!“ — Selle

peale tellis ta ühhe, fes mõnne tunni pärrast temma wannemate jure läks ja neile teatas, et ta nattokest Inglis male lainud, ning pea jälle taggasi tulleb. Siis läksid mõllemad sõbrad laewa peale.

Madrused — need on kippre sullased — tõmmasid ankrud ülles ja purjud peale; tuul hakkas laewa ajama, ning kipper jättis linna, kuus kord suretükfidega lastes, Zummalaga! Robinson olli omma sõbraga laewa lae peal, ning ei märgand omma rõmu tallitada, et ta nüid ommetigi üksford reisima sanud.

Ilm olli wägga armas ning tuul nenda korraline, et Hamburri lin peagi nende filmist kadus. Teisel päwal jubba jõudsid Ritsbütteli linna alla, kus Elbe jõggi merresse lähhab. Ning nüid läksid lausalisse merresse.

Nüid wast ajas Robinson filmad laiale, kui ennese ees muud ühtigi ei näinud, kui agga tuult ja wet. Se ma, kust olli tulnud, kaddus aeg ajalt temma filmist. Wimaks paistis agga weel se tulletorn, mis Hamburri lin laewade pärrast Helgolandisare peal peab. Ka segi kaddus, ning nüid ei näinud temma muud, kui taewast pea kohhal ja wet omma ümber.

Raks päwa järgis olli ilm wägga armas ja tuul mõnnus. Kolmandamal päwal läks taewas pilwe. Ilm läks pimmedaks ja ikka pimmedamaks, ning tuul fangeks tormiks. Kord heitis walfu, kui olleks kõik taewas lama tulles olnud; kord olli jälle ni pimme, kui kess õ aeges, ning mürristamine raksus ja paukus allaliste. Wihma

wallas kui oawarrest, ning torm ja marro müllas ni kangeste merres, et laened kattuse kõrgusest tõusid. Laened tõstsid laewa kord tule õllole, kord rõhkusid tedda süggawasse merre põhja; kord olli ta ühhe, kord teise külje peal.

Kollin ja mürrin laewas ja laewakõides olli nimmetamata suur ja innimesed piddid endid kõrwaste finni hoidma, kui jalge peal tahtsid olla. Robinson, kes sedda polnud harjund, läks uimaseks, südda hakkas põritama, nõrkes ärra ja langes laewa pörranda peale mahha. Sedda nimmetakse: merrehaigusiks.

Oh! minno wannemad, minno waesed wannemad! hüidis ta nüüd kord korra peale. Nennemad ei sa mind ennam ilmaski nähha! Oh minna mõtlemata inimene, et ma neile sesuggust kurwastust ollen teinud.

Krak! krak! kuuldi korraga laewa lae peal. Isсанд olle meile armoline! karrisid laewamehhed, ja ollid kahwatand kui surnud, ja tõstsid käd risti taewa pole. Mis seal on? hüidis Robinson, kes kõhkumise läbbi ennam surnud kui ellus olli.

Oh! sõldi laewast, meie olleme hukkas! Pitsne on esimese masti purruks lõnud, ja keskmine suur mast on ni lahti, et ta mahharaiutud ja merresse wissatud peab sama.

Meie olleme hukkas! hüidis üks teine hää laewast. Laew on lõhki; wet on jo nelli jalga laewas.

Robinson, kes laewa kambri pörranda peal istus, langes nende sõnnade peale selliti

mahha ja nõrkes ueste ärra. Rõik laewa rahwas tõttas pumpama, et kui wõimalik, laewa wee peal piddada. Wimaks tulli üks maddrus, rapputas tedda ja ütles: tahhad sinna üksi sin pitkali olla, kui kõik muud laewas endid rammotomaks pumpawad?

Ta kassis ennese maast ülles, ni rammoto kui ta ka olli ja läks ka pumpama. Ripper lastis sõnnis mõnne korra suretükkidega laska, et teiste laewadele, mis ehk wahhest liggimail olleksid, märki anda, et ta hädadas on. Robinson, kes ei teadnud, mis se paukumine pididi tähhenda, arwas laewa ühhest ärralõhkewad, ja nõrkes jälle ärra.

Et kül kõigest wäest pumbati, ei wahhenend siiski wessi laewas, waid tõusis ikka enam ja enam; sest olli siis igga filmapilkus odata, et ta ärrawaob. Et laewa foormat fergitada, wissati kõik, mis wägga tarwis ei olnud: suretükkid, kõied, wadid ja weel muud, merde. Ugga ei tahtnud segi suggugi aidata.

Õnneks olli üks teine laew sedda häddalastmist kuulnud, ja satis kohhe ühhe padi sinna, et neid innimesi, kui wõimalik, uppumisest päästa. Ugga se paat ei sanud liggi, sest et laened wägga kangeste käisid. Need wiskasid tedda sure wäega sia ja sinna, nenda et igga filmapilk karta olli, et laened tedda ümber wiskawad. Siiski ollid need head innimesed walnis, enne omma ellu anda, enne kui omma waesid liggimesi abbita jätta. Need ollid Türgid, Smirna linnast Afsa maal.

Kauagi wõitlesid need ausad mehhed asjata

nende wäggewa wemäggedega, mis neid ja nende pati igga filmapilk ärraneelda ähwardasid. Wimaks said laewa tahha ni liggidale, et laewa pealt neile kõit wissata ulatati. Kõie abbiga tõmmasid siis padi laewa äre; ning nüid kargasid kõik, kes agga jallal jõudsid seista, pati. Robinsoni, kes omma jallaga ei jõudnud minna, wiskasid mõnned ärda süddamega madrused ka pati.

Kui häddaste mõnned süllad maad laewast ärra ollid jõudnud, waos ta nende filme al ärra. Dunks jäi tuul pilsut waissemaks; muido olleks se paat, kus nüid ni paljo innimesi sees olli, wist laenetest ärranelatud. Sure waewaga jõudis ta wimaks selle laewa jure, kust ta sadetud olli, ning kõik wõeti rõmoga wasto.

Se laew, mis neid õnnetomaid ennese peale wõttis, läks Londoni. Mõnned päwad peale sedda, olli ta Temse-jõe suus, ning sedda mõda peagi Londoni linna al ankrus.

Kõik läksid nüid male, ja iggäüks olli rõmus, et nenda olli pääsnud.

Robinsonil olli nüid teggemist kü, suure Londoni linna wadata, ning unnustas nenda kõik mis mõda lainud ja mis weel ees olli. Wimaks tulletas kõht temmale mele, et ka sures Londoni linnas sõmata ei wõi ellada. Ta läks sest siis selle kippre jure, kellega ta tulnud olli, ja pallus tedda, ommale süia anda.

Se wõttis tedda hea melega wasto. Sõma

aeges küssis ta Robinsoni käest, mis ta sia tulnud, ja mis tal nüid nõu siin tehha.

Robinson räkis temmale kõik salgamata ülles, et ta muido lusti pärrast, ning pealegi ilma wannemate teadmata sia tulnud, ning et ta nüid ei tea, mis ta peab teggema.

„Ilma wannemate teadmata,“ ütles kipper ehmates, nenda et nugga temmal käest kuffus. „Armas Zummal! miks ma sedda enne ei teadnud!“ „Ussu, mõtlemata noor innime- ne, ütles ta, olleks minna sedda Hamburris teadnud, minna ei olleks sind kasa wõtnud, kui sa mulle tunder kulda tassumiseks olleksid pakkund!“

Robinson löi häbbi täis silmad mahha.

Se auus kipper ütles weel, temma suurt eksitust temmale tähhendes, ussu, et sinno kässi ni kava koggoni hästi ei wõi käia, kui sa en- nast ei olle pärrandand ja omma wannemate käest andeksandmist sanud. Robinson nuttis kibbedaste.

„Agga, mis pean ma siis nüid teggema? küs- sis ta wimaks sure nuttoga.“

„Mis sa pead teggema?“ wastas kipper. „Taggasi omma wannemate jure minnema, nende põlwe ümber hakkama, ja lapseliko kah- hetsemisega andeksandmist omma rummaluse pärrast nende käest palluma.“

„Kas tahhate mind jälle taggasi Hamburri- wia?“ küssis Robinson.

Minna? wastas kipper; kas olüed unnus- tand, et mo laew hukka läks? Minna ei sa

enne taggasi minnema, enne kui teist laewa olen osta sanud, ja se festab kauemine, kui sinna sia tohhid jada. Essimese laewaga, mis siit Hamburri lähhab, pead sa taggasi minnema, ning parrem tanna kui home.

„Agga, mul ei olle rahha,“ ütles Robinson.

„Siin, wastas se auus kipper, siin on mõned Rūneed, mis ma sulle laenan, et kूल omma piskust rahha praego issi wägga tarwitata. Minne nendega saddamusse ja kauple ennast ühhe laewa peale. Kui so kahhetsemine tödsine ja süddamest on, siis saab Zummal sulle parremat taggasiminnemist andma, kui meie siatullemine olli.“ Nende sõnadega andis ta temmale kät, ja sowis temmale head teed.

Robinson läks. Saddamusse minnes mõtles ta sia ja sinna. „Mis ütewad minno wannemad? mõtles ta, kui koju jõuan. Wist karistawad nemmad mind selle üleannetuse pärast! Ning minno seltsimehhed, tutwad ja muud innimesed, kuidas naerawad nemmad mind, et ni ruttu taggasi tullen, ning muud ühtigi polle näinud, kui agga mõned ulitsad Londonist.“

Ta jäi mõtteldes seisma.

Kord mõtles ta, weel mitte taggasi minna; kord jälle selle peale, mis se kipper temmale olli ütelnud, et ta käsfi foggoni hästi ei wõi käia, kui ta omma wannemate jure taggasi ei lähha. Ta olli kawa kahhewahhel ja ei teadnud, mis ta pididi teggema; wimaks läks ta ommetigi saddamusse.

Agga sure hea melega fulis ta, et siin praego üht laewa ei olnud, mis Hamburri olleks läinud. Se kes temmale sedda teadust andis, olli üks kipper, kes Rünea-male, Ahwrika maal, olli minnemas.

Se kipper iggatses pitkemalt temmaga jutustada, ning pallus tedda sellepärast ennesega omma laewa peale tulla. Robinson läks.

Siin fulis nüid kipper temma käest, et tal ni suur himmo reisida on, ja kui wägga wastomeelt se temmal olli, nüid jubba jälle Hamburri taggasi minna; sellepärast andis ta temmale siis nõu, ka Rünea-male tulla. Robinson kohkus essiotsast sedda kuuldes. Agga kui kipper temmale sedda reisi ni wägga olli kiitnud, ja et tedda pealegi kui head seltsimeest maksota kasa wõtta ja üllespidada lubbas, ning et ta ommale selle te peal suurtki warra wõib kogguda: siis läks reisimise himmo ni elawaks temma sees, et ta korraga kõik unnustas, mis se auus Hamburri kipper temmale ni wägga nõuks olli andnud, ning mis isi praego alles tehha tahtis.

„Agga, ütles ta, kui nattokest oll' möttelnud, mul on agga kolm Rüneed. Mis ma selle pis-kuse rahhaga ostan, et seal maal, kuhhu teie lähhate, kaubelda?“

„Minna tahhan teile, wastas kipper, weel kuus Rüneed jure laenata. Nende eest sate ni paljo kaup, kui tarwis, et Rünea maal rikkaks mehheks sada, kui meil agga wähhägi õnne ja kordaminnemist on.“

„Ning, mis pean ma siis selle rahha eest ostma, küsis Robinson?“

Kipper vastas: aina tühjapaljast, — kõi- fuggu mängiasju: klaasperlid, nugge, kãrifid, firwid, paelu ja weel muud seddasarnast; sedda kõi armastawad Ahwrika ma mustad ehk murjanid ni wãgga, et teile saddawõrt rohkem kulda, elhwenbeini ja muid asju wasto andwad, kui teie kaup wãart on.

Robinson ei jõudnud nüid ennam omma reisimise himmu tallitada. Ta unnustas wanemid, sõbru ja isfamaad, ja hüidis sure rõmoga: „minna tullen kasa, armas kipper!“ Iidid kõhhe kãed kõkko, ja tekaup olli tehtud.

Robinson tõttas nüid omma ühheksa Kõneega linna, ostis nende eest, mis kipper temmale olli nimmetand, ning lastis laewa wia.

Mõnned pãwad peale sedda, kui tuul hea ja parras olli, lastis kipper ankrud üllestõmata, ning lãksid tele.

Robinsoni uus tereis lãks hakkatuses jälle wãgga mõnnosaste eddasi. Ilma et wãhhamatki äppardust olleks juhtund, jõudsid naad Madera sare alla, sures Atlandi merres. Siin lastis kipper laewa ankrusse panna, ning lãks Robinsoniga male.

Et-se kipper omma laewaga ühhest ajast sia paigale jãi, et laewa, mis ühhest ja teisest kõhast wigga olli sanud, parrandada laska, sündis Robinsonil jo mõnne pãwa pãrrast ig-

gawus. Temma rahhoto ja taltomata waim iggatses jälle uut nähha, ning sest olleks ta siis ennesele tiwu sowind, et ni ruttu, kui ial wöimalik, köik mailma läbbi lennata. Parrajate selle aja sees tulli sinna üks Portugali-ma laew, Lissaboni linnast, mis Amerika male Brasilia riki olli minnemas.

Robinson teggi ennast selle laewa kipprega tutwaks, ning et jo enne kuulnud olli, et seal maal ni rohkeste kulda ja kallid kiwwa sada: sest iggatses ta siis ellopolest Brasilia male, et seal taskuid kulda ja kallid kiwwa täis toppida.

Kui nüid leidis, et se Portugali-ma kipper wastoseismata walmis olli, tedda kasa wötta, pealegi maksota, ning peale sedda kulis, et se Inglis-ma laew wähhämast kaks nädalat weel sia paigale jäeb, — siis ei jõudnud ta omma iggatsemise wasto, kaugemale reisisida, ennam seista. Ta ütles omma hea söbra, selle Inglis-ma kipprele, et ta temmast lahkeb, ning Brasilia male lähhäb. Se, kes hiljoti ta ennese suust kuulnud olli, et ta wannemate teadmata ja tahtmata ilmas hulgub, olli rõmus, et ta temmast lahti sai; kinkis temmale selle rahha, mis ta Inglis-maal olli laenand, ja andis weel mõnned head õppetused te peale kasa.

Robinson läks nüid laewa ja selle peale Brasilia male.

Ka segi tereis läks mitto päwa järgis ilma äppardufeta eddasi. Agga korraga tõusis fange torm. Merri käis kängeste ja olli walges wah-

tus, laened tõusid hõne kõrguselt, ja wiskasid laewa sia ja sinna. Kuus pawa järgis kestis se määrato torm ning ajas laewa ni kaugele teelt ärra, et ei kipper egga tüürman issigi ennam ei teadnud, kus naad ollid.

Seitsmemal pawal, kui parrajate koitu hakkas teggema, hüidis üks maddrus, kõige laewa rahwa rõmuks, korraga: Ma!

Kõik jooksid nüüd laewa lae peale, et wadata, mis ma se peaks ollema, kuhhu ollid samas. Agga kui suur olli parrako sellesamma silmapilgo sees nende ehmatuse: laew warrises korraga ni kangeste, et kõik kes laewa lae peal ollid, mahha kukkusid.

Laew olli ühhe kaljo peale jooksnud, ning olli korraga ni finni, kui olleks ta naeldega finni lödud olnud. Laened käisid kõhhe ni kangeste üle laewa, et iggaüks laewakambritesse piddi tõttama, kui mitte laenetest merde ei tahtnud wissatud sada.

Nüüd tõusis nimmetamata küssendamine ja karrimine laewa rahwa seas. Mõnned pallusid Jummalat, teised karrisid; mõnned tõstsid käed risti taewa pole, teised seisid kõhmetand ja kanged kui surnud. Wiimste seas olli ka Robinson, kes ennam surnud kui ellus olli.

Korraga õõldi laewast: laew on lõhki! Se hirmus kulutus ajas kõik jälle hinge. Kõik jooksid wibimata laewa lae peale, lastsid padi üleskela merresse, ja kargasid kõik pati.

Agga neid innimesi olli ni palju, et paat agga häddaste weel kãmle kõrguselt we peal

olli, kui kõik sees ollid. Ma olli weel kangel ja torm ni kange, et kellegil lotust ei olnud randa sada. Siiski sõudis iggaüks, ni paljo kui jõudis, ning õnneks ajas tuul neid ma pole.

Korraga näggid ühhe mäekõrguse laene padi takka kõhades liggi jõudwad. Kõik kõhmetasid ärra ja lastsid aerud käest lahti. Müid, müid jõudis se hirmus filmapilk liggi! Se määrato laene löi padi ümber, ning — kõik langsid merde. —

Robinson langes, kuida õõldud, kui paat ümber läks, kõige omma seltsimeestega merresse. — Agga sesamma kange laene, mis tedda ärranelas, wiis tedda ennesega ühhes eddasi ja uhtus tedda kaldasse. Kui filmad lahti ajas, ja ennast foggemata kuiwal leidis, ronnis ta täieste kuiwale.

Siin langes ta rammoto mahha, ning olli tüfki aega maas, ilma et issiennesest olleks teadnud.

Kui filmad jälle lahti läksid, tõusis ta ülles ja watas ümber. Zummal, kui halle! Laewast, padist ja temma seltsimeestest ei olnud muud nähha egga kuulda, kui agga mõnned lahtihutud lauad, mis tuul ja laened kaldasse ollid ajanud. Temma üksi, temma aina üksi olli surmast pääsnud.

Ta langes põlwili mahha, tõstis käed taewa pole, ja tännas Zummalat, taewa ja ma lojat, sure häle ja kuma silma weega, kes tedda ni immelikult olli päästnud.

Kui Zummalat temma sure armo eest olli tännanud, hakkas ta omma ollemise pärrast järrelemõtlemä. Ta watas ümberkaudo; agga seal ei olnud muud nähha, kui agga metsa puid ja wõdsfadiku! Kus sagil ei putund middagi temma silma, kust olleks tunda wõinud, et seal innimesi ellamas on.

Raskeste kül rõhkus sellepärrast temma süddant jo se mõtte, et ta ni a i n a ü k s i ü h h e wõera ma sees pididi ellama; agga weel raskemine se, kui mõtles: kui siin ka kistjaid metsellajaid ja metsinnimesi on, kelle eest ei kus sagil rahhu egga piddu ei olle? Ei teadnud ta sedda kül weel, kas seal, kus temma praego olli, sesugugusid ellajaid ja innimesi pididi ollema; agga et üksford kuulnud olli, et selle mailma-jao saarte peal nisugugusid on, sest arwas ta siis neid ka seal ollewad, kus temma praego olli, ning sellepärrast olli ta ni sures kartuses ja hirmus, et kõik ta ihholiikmed wärrisesid.

Hirmo ja kartuse pärrast ei julgend ta esstotfast ei paigastki liikuda. Rõige wähhämki kohhin hirmutas tedda ni wägga, et wärrisema hakkas.

Wimaks hakkas janno tedda ni kängeste wae wama, et ta ennam kauemine kannatada ei jõudnud. Sellepärrast pididi ta siis hädda pärrast minnema üht hallikast ehk jögge otsima. Onnaks leidis ta ka ühhe wägga selge hallika, ja kustutas nüid omma känget jannu süddame himmo järrele. Oh kui kallid on üks jook wet sellel, kedda kibbe janno waewab.

R o b i n s o n t ä n n a s Z u m m a l a t s e l l e e e s t n i n g

lotis, et ta temmale ka toitu saab andma. Kes linnud taewa al toidab, mõtles temma, egga se mindki nalga lasse surra.

Sõma issaldust ei tunnud ta kül just mitte, sest sedda ollid hirm ja kartus ärraajanud. Agga sedda ennam iggatses ta maggada. Ta olli ni wässind ja rammoto, et ta naljalt jalge peal ei jõudnud seista.

Agga kuhhu pididi ta nüid õsest minnema? Maas laggeda taewa al maggama? Sinna wõisid metsinnimesed ehk kiskjad ellajad tulla, ja tedda ärrasüia! Üht maja, üht hütiti, ehk ko-bast polnud kussagil nähha. Ta seisis kauagi ühhe paiga peal mõtteldes, ning ei teadnud, mis ta pididi teggema.

Wimaks mõtles ta: ma tahhan lindude wisi pu otsa minna! Leidis ka peagi ühhe sesugguse pu, kel ni tuggewad oksad ollid, et julgeste ja lahkeste nende peal istuda, ning ka selja wasto puud wõis toetada. Selle otsa ronnis ta siis, tännas weel süddamest Jummalat, säedis ennese paigale ja uinus maggama.

Maggades näggi ta hund kõigest sest, mis tale päwa olli juhtund. Ta näggi, kui olleksid temma wannemad temma ees olnud, ja kui olleks ta näinud, kui wägga nemmad murre ja kurwastuse läbbi ärralõpnud ollid, ja kui wägga nemmad temma pärrast leinasid, ohkasid ja nutsid. Kõik ta ihho wärrises ja ajas külma higgi wälja. Ta karris hunnes sure hälega: „minna ollen siin, minna ollen siin, armastud wannemad!“ ning nenda hüides tahtis ta wanne-

mate kaela hakkata, ligutas ennast, ja kuffus pu otsast mahha.

Õnneks ei olnud ta kõrges pu otsas, ning et al, kuhhu kuffus, suur rohhi olli, ei sanud ta suurt haiget. Tundis agga pissut wallu ses külges, kelle peale ta olli kuffund, ja et hund nähhes suremat olli kannatanud, ei pannud ta sedda tühhist wallu tähhelegi. Ta ronnis jälle ülles, ja istus sõnnis oksa peal, kui päike tõusis.

Nüüd hakkas ta ka süia iggatsema. Agga kõik mis meil Europa maal on, pudus temmal. Temmal ei olnud ei leiba, ei lihha, ei pima, egga mingisuggust kedust; ehk olleks temmal ka midagi keta olnud, siis ei olnud temmal ommetigi ei tuld, ei padda egga potti. Kõik puud, mis tännini olli näinud ja leidnud, ei kandnud muud kui agga lehti.

Ilma et olleks teadnud mis selle polest tehha, tulli ta pu otsast mahha. Et ta eilsel päeval ei iwwagi polnud sõnud, sest tundis ta nüüd sedda kangemat söma issaldust. Ta jooksis mõnned tuhanded sammud ümberkaudo, agga kõik mis leidis, ollid metspuud ja rohhi.

Nüüd läks ta hädda koggoni sureks. „Minna surren nälga!“ ütles ta sure hälega nuttes ja tõstis käed taewa pole. Ommetigi andis hädda temmale julgust ja toetust, möda merre äärt kääia ja otsida, kas ehk ühhestki kohhast middagit toido polest pididi leidma.

Agga asjata! Ühtigi muud kui agga metspuid ja pajowössadiku, kui agga rohtu ja liwa,

ei leidnud temma! Rammoto ja wõimato lan-
ges ta kummuli mahha, nuttis sure hõlega ja
ütles: eks wõinud ma enne ärrauppada, enne
fui nüid pitkaliselt nälga pean surrema.

Kui ta nenda walmis ja walmistud olli,
pitkaliselt nälga surra, põris ta ennese kogge-
mata ümber, ja näggi ühhe merre kotka len-
dawad, kel falla noffas olli. Sedda nähhes
tullid temmal forraga ühhed sõnnad mele, mis
ta üksford ühhest ramatust olli luggend:

Se Zummal, kes kaarnaid toidab, ei põl-
ga innimest;

Kes suur on wäikeses, on surem sures.

Ta laitis isfiennast, et tal ni kassinaste usku
ja lotust Zummalala murretsewa abbi peale olli
olnud; tõusis kohhe ülles, ja wõttis nõuks ni
kaugele minna ja ni kaua otsida, kui agga
jõud ial piddi andma ja funni middagi toido
polest piddi leidma. Ta läks siis möda randa
eddasi ja panni iggale pole hõlega tähhele, kas
middagi silma piddi putuma.

Wimaks näggi ta mõnned tühhad austri ehk
soja ma konna karbid merre kaldas liwa sees
fuiwal ollewad. Ta jooksis kohhe watama,
kas ehk ka mõnned täied hulkas leiaks. Ta
leidis, ja olli ütlemata rõmus selle leidise üle.

Robinson olli nüid diete süddamest rõ-
mus, et pissutki olli leidnud, mistaga omma
suurt nälga wähhägi wõis kustutada. Ei ol-
nud neid kül ni paljo, et ta täieste sõnud ol-
leks sanud; agga ta olli rahhul, et pissutki sai.

Nüid olli ta kõige surem murre se, kus ta

eddespiddi piddi ellama, et metsinnimeste ja kiskjaellajate polest kartufeta wõiks ellada. Esimeene õse olli ni waene ja häddaline olnud, et wärrisedes selle peale mötles, kui ta kõik tullewad õöd seddasamma wisi piddi ülleellama.

Kui nenda omma üksiko ello pärrast järrele mötles, langes ta jälle omma endise kurwastuse ja murre sisse. Mis mul sest kassu, mötles temma, et nälja surmast pääsnud ollen, kui ehk weel tänna õse kiskjad ellajad mind ärramurdwad!

Temma silma ees olli, kui olleks jo üks lüfoer temma ees seisnud, omma lüugi laotand, ja omma suri wahhedid hammid temmale näidand; ta hakkas sure hälega karrima: oh mo waesed wannemad! — ning langes wõimato mahha.

Kui tükki aega maas olli olnud ja hirmo ja kartufega wõidelnud, tulli temmal üks laulmele, mis ajoti omma emma olli kuulnud laulwad, kui temmal üht ehk teist kurwastust juhatus ollema, ja mis laulo ramatus pühha ristiello laulude seas nummer 137 leida on:

Kes Jummalat ni lassib tehha,

Kui temma tunneb üllewelt,

Ei Jummal temmast ärralähhä,

Et temmal kül on hädda teal;

Siis sinna usku tunnistad,

Kui häddas ussud Jummalat.

Se kinnitas ta süddant! Ta laulis sedda kallist laulu. forda kaks järges, essite tassa, pärrast sure hälega; tõusis selle peale kohhe

maast üles ja läks watama, kas ehk kussagilt ühhe kopa leiaks, kus sees eddespidi kartu-
seta wõis ellada.

Kus ta diete olli, — kas Amerika-ma sure
ma, ehk agga ühhe sare peal, — sedda ei tead-
nud ta weel mitte. Ta näggi emal ühhe mäe,
ja läks sinna.

Sinna minnes näggi ta kurwa süddamega,
et kõi se makohht ühtigi muud ei kaswatand,
kui agga metspuid ja rohtu. Kui wägga hal-
ledaks temma meel sedda nähhes läks, wõib
iggauks arwata.

Ta ronnis sure waewaga selle mäe otsa, mis
kaunis kõrge olli; ning nüid wõis ta mitme
pennifoorma ma peale ümberkaudo nähha.
Sealt näggi ta nüid, et ta tõeste ühhe sare
peal olli, ning et ni kaugel, kui temma silm
ulatas, kussagil maad nähha ei olnud, muud
kui agga kaks pissokest saart, mis mõnne pen-
nifoorma ma peal merres näggi paistwad.

Minna waene, waene innimene! ütles ta
ja tõstis käed üles taewa pole. Siis on nüid
tõssi, et ma kõigist innimestest lahbutud, kõi-
gist mahhajaetud ollen, ja et mul lotustki ei
olle, sest willetsast ollemisest millalgi pääste-
tud sada! Oh minno waesed, kurwastud wan-
nemad! Siis ei sa minna teid ennam ilmaški
nāggema! Ilmaski andeksandmist teie käest
omma eksituse pärrast palluma! Ilmaski en-
nam ühhe sõbra, ühhe innimese häält kuulma!
— Agga, ütles ta ka, minna ei olle parremat
wäärt. Zummal, sa olled õige ommas fāt-

tetasomises! Minna ei tohhi kaewata, sest et ma jo parremat ei olle tahtnud.

Ta jäi mõttete sisse sellesamma paiga peale seisema, ja watas üksi filmi mahha. „Zummalast ja inimestest mahhajaetud!“ se olli se ainus, mis peale ta mõtles. Õnneks tulli temmal jälle üks salm sest esimesest kallist laulust mele:

Rui sinna sattud willetsusse,
Siis ärra mõtle sinna weel,
Et se saab kohhe taewa sisse,
Kel kaunis põlw on ilma peal;
Mis meie õnneks arwame,
Lääb häddaks, waewaks peagi.

Ta langes süddamelikus palwes Zummala ette põlwili mahha, lubbas kõik kanda ja kannatada, mis Zummal temma peale panneb, ning pallus agga jõudu ja abbi, et ta ärra ei tüddiks.

Robinson tundis ennese nüüd kaugelt tugewama ollewad, ning hakkas mõda mägge sia ja sinna ronnima. Kauagi olli temma waewasjata, sesuggust kohta leida, kus eddespidi olleks wõinud ellada. Wimaks juhtus ta ühhe pissokese mäe jure, kelle eestkülge järsk kui sein olli. Rui sedda külge liggimalt tähhele panni, leidis ta selle sees ühhe õnestuse, kellesse wäljapoolt üks kitsas hauk läks.

Olleks temmal sesuggusid riistu olnud, mis kaga kiwitööd tehakse, siis olleks se kerge asfi olnud, sedda õnestust laiemaks ja nenda

ennesele elloassemeks tehha. Agga temmal ei olnud ei ühtegi abbinöud egga riista.

Kui kauagi selle asja pärrast olli möttelnud, ütles ta isfienneses: need puud, mis ma siin näen, näitawad kui need pajud ollewad, mis minno isfamaal on, ja mis ni fergeste kaswawad. Ma tahhan ühhe hulga nisuggusid puid omma kättega üllesjurida, ja neid selle haugo ette ni tihti istutada, kui olleks se üks sein ollewad. Kui need siis lehte löwad ja kaswawad, siis wödin ma selle önestuse sees nisamma jutgeste ja kartuseta ellada, kui ühhes majas. Sest takka warjab mind mäggi, ja eest ja möllemilt poolt kõrwest need tihti istatud puud.

Ta olli rõmus selle hea nõu pärrast ning läks seddamaid sinna, kus ta neid puid olli näinud, et kohhe töösse hakkata. Peale sedda leidis ta ka sellesamma mäe liggidal ühhe illusa selge hallika. Ta läks siis essite hallikale, et omma jannu kustutada, mis kange pallawa pärrast, sia ja sinna käies, tedda wägagi waewas.

Sure waewaga juris ta nüid mõnned noored pajud kättega ülles, ning wiis neid sinna, kus ommale ellamise asset olli wallitsend. Siin piddi ta nüid jälle ühhe krawi modi haugo ma sisse kapima, et neid puid tihti ühhe teise kõrwa istutada, ning et se üks wägga ajawiitja tö olli, siis jõudis õhto enne kätte, enne kui ta häddaste wiis, kuus puud istatud sai.

Sõma hädäda sundis tedda enne weel merre äre minna, et ommale jälle mõnda austrid ot-sida. Agga õnnetomaks olli parrajate wetõuso aeg. Ei leidnud ta siis ühtigi, ning pididi sest korrast jo sõmata maggama minnema.

Agga kuhhu? — Ta olli nõuks wõtnud, ni kauast pu otsas maggada, kui omma ehhitu-sega pididi walmis sama. Sinna läks ta siis.

Agga, et mitte jälle mahha ei kuffuks, nenda kui esimesel õsel, siidus ta ennese suk-ka paelaga pu külge finni, andis ennese lõja holeks ja uinus rahhoga maggama.

Se kord ei kuffund ta mitte mahha, waid maggas rahhoga hommikoni.

Pisukese walge aeges läks ta essite merre äre, et wadata, kas mõned austred pididi leidma, et siis jälle omma tõ kallale minna. Se kord läks ta teist teed sinna. Selle te peal leidis ta ühhe pu, kelle otsas sured wil-japumbud rippusid. Ei teadnud ta kül mitte, mis need ollid, ommetigi lotis ta, et naad sõdawad on, ning löi sest siis ühhe pu otsast mahha, ja wõttis kasa.

Se olli üks pitkergune, ennamiste kolme-kandiline laps peä surune-pähkel. Pealmine koor, mis ta sure waewaga wahheda kiwwidega ärralõhkus, olli kiudline, otsekui kokkolimitud kannepitest tehtud. Allomine koor olli, nõo ja kõwwaduse polest kui Siltkrõdi ehk kum-miga konna koor, ning Robinson näggi koh-

he, et ta sedda ühheks kausiks wõis pruvida. Temma tuum olli wägga maokas, ning tume sees, mis õnes olli, üks maggusa pärraline sahwt, mis isfiárranis armas ja jahhutaw olli.

Se olli wast üks armas ja kallis sõmaaeg meie nalgund Robinsonile. Temma tühhi kõht ei olnud ühhe pähklega rahhul, ta sõi weel teise ja kolmandama pu otsast mahha, ja sõi neid sellesamma issaldusega árra. Rõmo párrast, selle ue leidise ülle, langes temmal wessi filmi, mis ta tännoga taewa pole nuttis.

Se pu, kelle otsas need sured pähkled kasusid, olli kaunis pitt, agga ilma õksteta, nenda kui palmipuud, muud kui et tal latwas üks lehhetur olli. Se olli üks kokuspu, mis India-maal, ning lõuna-merre saarte peal rohkeste kaswab.

Et ta nüid kül omma sõmaissalduse kauniste olli árraajanud, jooksis ta siiski ka weel merre áre, et wadata, kas mõnned austred pididi leidma. Ta leidis se ford kül mõnned, ommetigi mitte ni paljo, et neist táieste sõnud olleks sanud. Ta tännas sellepárrast ligutud süddamega Zummalat, et ta tedda tanna üht teist toidet olli leida-lasknud.

Need austred, mis ta merre árest leidis, wõttis ta lõune tarwis jure, ning láks nüid rõõmsa süddamega omma eisse tõ kallale.

Merre árest olli ta ka ühhe sure konna karbi lesta leidnud, mis ta nüid omma tõ jures lab-bida assemel pruvis. Sellega olli siis ka temma tõ hopis kergem. Peale sedda leidis ta

ka ühhe rohhosou, kelle kõrs ni kiudline olli, kui meie linnad ja kannepid. Ühhel teisel ajal polleks ta sedda pealewaatmisegi wäärt arwanud; agga nüid ei olnud temmal ükski assi alw. Ta katsus kõik järrele ning mõtles igga asja jures, kas ta mitte üht ehk teist kassu temmast ei wõiks sada.

Lotes, et se rohhosuggu, nenda kui meie linnad ja kannepid, ennast harrida lasseb, kis kus ta ühhe hulga ülles, siddus peotäie kaupa kimpu ja panni ligguma. Kui mõnne aja pärast näggi, et se pealmine korre koor ehk nahk pehmeks ja sitteks kül olli liggunud, wöttis ta need kimbofessed weest wälja ja laotas neid päwa kätte kuima. Kui kuiwad kül ollid, siis teggi ta katses, kas piddid lastma ennast nenda harrida kui linnad. Ning wata! se sündis wägga hästi.

Meist linnadest, mis ta nenda korjas, teggi ta ennesele paelu ja nõra. Ei sanud need kül ni tihhidad ja tuggewad, kui lontmaakre nõrid; sest et temmal ei kererattast egga abbi ei olnud. Ommetigi ollid naad tuggewad kül, et sedda suurt konna karbi lesta ühhe warre ot-sa sidduda, ning siis kui labbidast prufida.

Nüid teggi ta hõlega töö, ning istutas pu pu kõrwa, kunnis se wähhike ruum temma tulles ellopaiga ees otsast otsani ümberistatud olli. Agga et üks wilrg nori puid kül ei olnud, et selle tagga kartufeta ellada, siis ei piddand ta seddagi waewa sureks, weel üht teist wilrga puid wäljapole istutada. Siis

põimis ta mõllemad puwirad tore okstega läbbi ja läbbi tihhidaks, ja wimaks täitis nende wahhepaiga mulla ja mättastega täis. Nenda sündis siis üks ni kindel sein, et jo headki wägge ja wõimust tarwis olli, kui temmast jaggu sada.

Agga õhto ja hommiko fastis ta holega omma kaswandust. Beriisteks ja nõuks olid temmal kokuspähkle fored. Peagi näggi ta sedda rõmu, et need nored puud haljen-dama hakkasid.

Kui pu istutamisega walmis olli, siis wõt-tis ta ühhe päwa selle tarwis, et ommale ühhe hulga tuggewaid nõra taggawarraks tehha. Meist teggi ta siis ka, ni hästi kui se sündis, ühhe paelast kartsa.

Temmal olli nimmelt nõu, ei ust egga hau-ku omma istutud seina sisse jätta, waid wiimse haugofese finni tehha. Sisse- ja wäljakäi-mise tarwis pididi temmal nüid se paelast kart-sas ollema. Se suur kaljo, kelle sees tem-ma kobas olli, olli sülda kolm kõrge ning ül-lal lae peal kassus üks pu. Selle külge sid-dus ta omma paelast kartsa finni, nenda et allomine ots maani ulatas. Ta kassus siis, sedda kartsast möda ülles ja alla minna, ning leidis et se wägga hästi sündis.

Kui sellega walmis olli, hakkas ta nõu pididama, mis wisi ta selle pissokese kopa pid-di suremaks sama, et ennam rumi sada. Palja kättega, näggi ta kül, ei wõinud se sündida. Agga mis pididi ta nüid teggema?

Mis muud, kui üht ehk teist abbinõud ehk tõriista ärraarmama, mis tedda seal jures wõis aidata.

Selle nõuga läks ta siis ühte kohta, kus ta üht rohkelist kõwva suggu kiwi olli näinud, ning kus ni hästi suri kui pissokesi küllalt olli. Kui hõlega nende seas otsis ja neid tähhelepanni, leidis ta essite ühhe, kedda nähhes ta südda wägga rõõmsaks läks.

Se kiwi olli iggapiddi kirwe modi; lai külge olli kirwe terra modi wahhe, ja peal hauk, kus wars sündis tahha panna. Robinson näggi kohhe, et ta sest ennesele ühhe kirwe wõis sada, kui sedda hauku agga pissut suremaks holistas. Kui kauagi selle kallal olli mülland, ja suurtki waewa seal jures näinud, sai ta wimaks ka sellegagi korda. Sedda mõda teggi ta ühhe tuggewa warre tahha, ja siddus selle ni kõwaste paeltega, mis issi olli kerotand, kinni, kui olleks ta naeldega sinna sisse kinni lödud olnud.

Ta katsus siis üht noort puud sellega mahharaiuda; ja kui suur hea meel olli temmal, et se katse ni hästi sündis. Olleks kegi temmale ka tuhhat rubla selle kirwe eest pakkunud, ta ei olleks tedda siiski ärraandnud; ni suurt kassu lotis ta temmast.

Kui kauemine nende seas otsis, leidis ta weel kaks teist kiwi, mis tal nisamma tarwilised näitsid ollewad. Meist olli teine kui üks hamer, ja teine kui üks talw. Ka neid

wõttis Robinson liggi, ning jooksis nüid sure hea melega koju, et kohhe tõõsse hakkata.

Se tõõ sündis wägga hästi temma kâe, ning olli ta sellega, nenda et talwa ja haamre abbiga tük tükki järrele kaljo küljest mahhaldi, jo mõnne päwaga ni kaugele jõudnud, et se kobas rumikas kül olli, seal sees ni hästi elada kui maggada.

Jo enne sedda olli ta hulga rohtu katkund, ja päwa kâe heinteks kuiwatand. Need wiis ta nüid omma kopasse, ja teggi ommale ühhe pehme asseme.

Nüid wõis ta üksford jälle innimese wiisi pitkali maggada, kui jo ni mitto õõd linno kombel istuksil pu otsas olli magganud. Kui armas olli se, et ni hulga aja takka ommad wâsfinud liifmed nüid wõis wäljasirrotada. Ta tannas Zummalat selle hea eest ja mõtles is-sienneses: oh! kui minno kainnimesed Europa maal teaksid ja tunneksid, kui waewaline se on, kui innimene mitto õõd üksijärje pu otsa peal peab maggama! Tõest peaksid nemmad sedda sureks õnneks, et igga õhto pehme asseme peale wõiwad heita, tõest ei unnustaksid nemmad ilmaški Zummalat ka selle sure heatehhi eest iggapäaw tännada.

Järgmine päaw olli üks pühapäaw. Robinson puhkas kõigest tõõst ja pühhitses tedda, mõtles ja katsus ennast läbbi ja läbbi, kuidas ta olli ellanud ja olnud. Kauagi olli ta põlwili maas ja pallus, wessiste silmega taewa pole wadates, Zummalalt andeksandmist omma

ülleastmiste pärrast, ja rahhu ja õnnistust omma waeste wannematele. Siis tännas kuma silma weega Zummalat temma immeliko armoabbi eest, miskaga ta temmal temma üfsikus ollemises allati liggi olnud, ja töotas ennast igapääw parrandada, ja lapselikult pudumata sõnna kuulda.

Surem ossa neist fokuspähkletest, mis se ainus pu, mis ta tännini olli leidnud, kandis, ollid nüid jo ärrasõdud, ja austrid uhtus merri ni kassinaste kaldasse, et ta nendega üksi läbbi ei sanud. Sest hakkas ta siis jälle omma edespiddise üllespiddamise pärrast murretsema.

Metsaliste ja metsinimeste kartuse pärrast, ei olnud ta tännini julgend, kuigi kaugele ommast ellopaigast minna. Agga nüid sundis tedda hädda süddant wõtta, kaugemale omma sare peale minna, et üht ehk teist toiduse polest otsida. Sellepärrast wöttis ta siis nõuks, teisel hommikul Zummalat nimmel tele minna.

Et ennast kange pallawa päwapaiste eest warjata, teggi ta ennesele õhto weel ühhe päwararjo. Ta pöimis pajo kassodest ühhe wähhikese kattuse, säedis selle ühhe tuggewa keppe otsa, ja siddus tedda sinna tuggewaste finni; selle kattuse peale laotas ta laiad fokuspu lehked, ja püstis neid tuggewa kalla ludega, kui nõeldega finni. Menda sai ta siis ühhe ni kindla päwararjo, et päike kussagilt ei sanud läbbipaista. Igga uus tö, mis temmal korda läks, teggi temmale suurtki rõmu; ning siis ütles ta ikka issienneses: kui rummal olin

minna ommas nores põlwes, et ma suremat aega weddelemisega ärrawiitsin! Oh, kui ma nüüd Europa-maal olleksin, ja mul kõik need kallid tõriistad olleksid, mis seal ni kerged sada on, mis tahhaksin minna kõik ärratehha! Ja kui suur hea meel olleks mul, kui ma kõik mis tarwitaksin, isfi teeksin!

Et õhtusse weel aega olli, siis tahtis ta katsuda ka üht kotti tehha, kus temona sisse wõdis panna, ja kellega sedda, mis ehk wahhest toiduse polest juhtuks leidma, taggasi wõdis tua. Ta mõtles selle polest nattofese aega järrele, ja leidis ka sellegi tarwis pea nõu.

Zemmal olli nimmelt üks kaunis hulk nõra walmis; neist tahtis ta ühhe wõrgo kudduda, ja sest wõrgust ühhe jahhetasko modi kotti tehha.

Wõrgo selle tarwis teggi ta nenda. Rahhe pu külge mis rohkem küinar maad teine teifest emal ollid, sõlmis ta nõõr nõri alla kinni, ni tihti kui agga wõdis. Se pididi siis se ollema, mis kangrud lõimeks nimmetawad. Siis sõlmis ta üllalt alla jälle ühhe nõri teise kõrwan tihti kui agga andis, ning heitis igga põiknõri külge sõlmi, otse nenda, kuidas wõrgoteggiwad tewad. Need ristnõrid ollid siis koe. Nenda teggi ta siis lühhikese ajaga ühhe wõrgo, mis peaaego ühhe tihhida kallawõrgo sarnane olli. Sedda mõda päästis ta need nõri otsad pude küljest lahti, sõlmis alt ja teine poolt küljest nõri otsad wastastiko kokko, ning jättis pealmise külje lahti. Siis siddus ta kaelrihma assemele, ühhe kauni jämmeda nõri

peale külge kumbki pole finni, miskaga tedda faela wõis panna, ning nenda olli temmal jahhetast walmis.

Hea mele pärrast, et ka se tõ temma kãe ni hãsti olli sündinud, ei tulnud tal õfi hunni peale.

Robinson ei jõudnud pãwa tõusu ärraodata, waid tõusis jo enne pãwa ülles ja walmistas ennast tele. Ta panni omma jahhetasko faela, siddus ühhe paela wõle, püstis firwe wõ alla, wõttis pãwawarjo õlla peale ja lãks Zummala nimmel ärra.

Rotto minnes lãks ta essite omma fokuspu alt lãbbi, et sealt pari pãhklid te peale jure wõtta; sealt lãks ta merre äre, et ka mõnned austred temonaks wõtta, kui agga leida ollesid; ning kui mõllemist ni paljo olli wõtnud ja sanud, et te peal arwas lãbbi sawad, ning ommast hallikast ühhe hea seme farget wet homimifuse sõma assemel olli jonud, lãks ta eddasi.

Se olli üks ütlemata illus ja armas homimiko. Wãike tõusis parrajate kõiges ommas illus otse kui merrest ülles, ja ehhtas puladwad omma paistega kui kullaga. Tuhhat pissofesi ja suri linda laulsid omma esimest homimiko laulu ja kulutasid omma rõmu ue pãwa pärrast. Tuul puhhus ni puhtaste ja lahkedaste, kui olleks ta praego alles Zummalast lodud olnud, ja rohhud ja lillesed laotasid omma armast haisu iggale pole laiale.

Robinsoni südda olli tãis rõmu ja tãnnu

Zummala wasto. Ka siingi, ütles ta isfienneses, ka siingi tunnistas suur loja ennast kui kõige heldemat Issat. Ta ühhendas omma hāle līndode lauloga ja laulis sure hālega selle hommiko laulo:

Mo hing, oh anna süddamest
 Nüid tannu Issandale,
 Kes sind sel õsel kahjo eest
 On heldest hoidnud jälle;
 Jo päike näitab sull',
 Mis warra Zummalal,
 Mis usklikude silma ees,
 On nähha hiilgawa kaste sees.

Oh Zummal, ei kül jõua ma
 So armu juttustada,
 Et ihhole jo wõtsid sa
 Hea hingamise sata,
 Ei ma wõi kita kül
 Head, mis sa teinud mull'
 Ja teistele kes lootwad ka,
 Kel õige usk on minnoga.

Mo armas Zummal aita nüid
 Et nenda ellan minna,
 Et ma ei koorma patto süid
 Mo hinge peale tanna:
 Waid, tulgo minno tõ
 Nüid kasuks hingele,
 So sure nimme kituseks
 Ja minno liggimese heaks.

Rõik meel wõttan wasto sult,
 Mis ial peale panned;
 Ma tean et hādada kaob mult,

Kui õiget aega tunned.

So Issa helde meel

On vaatmas minno peal

Kui uskus tullen sinnole

Siis õnnistus jääb minnole.

Se peale tahhan rõõmsaste,

Mis minno kõhhus tehha;

So waim mind saatko tassaste,

Kunni ma jõuan nähha

Sind pühha seltsiga

So auuks lõpmata,

Siis pääw on hästi hakkatud,

Saab Jeesuses ka lõppetud.

Et Robinson ikka weel metsalisi ja mets-
innimesi kartis, siis hoidis ta ennast, ni paljo
kui wõis, ikka laggedid kõhti möda, kust iggale
pole selgeste wõis nähha. Agga need ollid
just need kõige waesemad kõhhad temma sare
peal. Ta olli sest siis jo kauni hulga maad
ärakäinud, ilma et middagi olleks putund,
mis temmale kassu olleks wõinud sata.

Wimaks juhtus üks rohhopõsas temma sil-
ma, mis ta tarwis arwas liggimalt tähhele-
panna. Se rohhi kassus põsa kaupa, agga
ni pakuste, et põsas põsa kõrwas kui mets olli.
Mõnne latwas näggi ta punnakaid, mõnne lat-
was sinnikaid ja mõnne latwas wäskjaid õisi;
mõnne otsas ollid jälle õide asemel wähhikesed,
hea kirsti marja surused, rohhelised õunakesed.

Ta hammustas ruttu ühhe neist katki, agga
leidis et naad süia ei sündind. Pahha melega
tõmmas ta selle põsa, kelle otsast selle õunakese

olli wõtnud, üles, ning tahtis ärrawisfata, kui koggemata jurikate otsas pissõfesi ja suri munnafesi näggi ollewad. Ta arwas kohhe, et need selle rohho willi on, ja katsus neid hammustada.

Agga hammustada ei sündind ka needki, sest et kõwwad ja maotomad ollid. Robinson olli jo walmis neid ärrawisfata; agga õnneks tulli tal mele, et üks asfi ommetigi ühhegi tarwiduse peale wõib kõlbada, kui se kõlbatus ka mitte kohhe nähtaw ei olle. Sellepärast püstis ta siis mõnned neist kotti ja läks eddasi.

Robinson läks siis, kuida õõldud, eddasi; ommetigi õiete pitka ja tassa ja sure ettewatamisega. Agga kahhin, mis tuul pude ja põfaste wahhel teggi, kohhutas tedda ni wägga, et kohhe kirwe kätte tõmmas, et wastohakkata, kui tarwis olleks. Agga ikka näggi ta peagi, et tühja olli kartnud.

Wimaks jõudis ta ühhe jõe äre, kus lõunat tahtis piddada. Ta istus ühhe sure tihhida okstega pu alla warju mahha ning hakkas jo sure isfalduga söma, — kui äkkiste üks kohhin emalt tedda hirmsaste kohhutas.

Ta watas wärrisedes ümber ringi ning näggi ühhe terwe karja.

Ei olnud need ei kiskjad metsellajad egga metsinnimesed, waid üks karri ulla ellawad lomi, mis lamaks ehk lammakameliks kutsutakse.

Kui Robinson neid ellajid, mis nüid ka lamaks tahhame nimmetada, liggimale näggi

tullewad, sündis temmal fange lihha ihhaldus, mis ta nüid jo hulgal ajal ennam polnud maits-
 nud. Ta iggatses siis üht neist tappa; säedis
 ennese firwes peos ühhe pu tahha, lotes, et
 ehk üks neist ni liggidalt möda lähhää, et
 tedda firwega ulatab löma.

Nenda olli ka. Need waggad lomad, mis
 tännini siin weel ilmaski polnud hirmutud ja
 kohhutud, läksid kartmata selle pu liggidalt
 läbbi jöele, kelle tagga Robinson warjus olli,
 ning et üks neist, pealegi üks noor, ni liggi
 tulli, et ta tedda löma ulatas, lödi ta temmale
 firwega ni raskestes pähhä, et kohhe surnud
 mahhalanges.

Kui Robinson selle nore ellaja sai mah-
 halönuud, tulli tal alles mele, et ta sedda lihha
 ommetigi mingi wisil södawaks ei wöinud wal-
 mistada, sest et tal ei tuld, ei fedo- egga küp-
 setamise riistu ei olnud.

Kui kauagi selle pärrast olli järrele möttel-
 nud, tulli tal wimaks mele, üksford kuulnud
 ollewad, et metsinnimesed nenda ommale tuld
 sawad, et faks kuiwa pu tükki ni kaua teine
 teise wasto öeruwad, kui pällema lökkatawad.
 Sedda tahtis siis ka temma katsuda. Ta wöt-
 tis selle tappetud lama ölla peale, ning läks
 koju taggasi.

Taggasi minnes leidis ta weel middagi,
 mis temmale suurtki head meelt teggi. Ta
 leidis nimmelt kuus, seitse sitroni puud,
 kelle al jo mönned walmis sanud sitronid maas
 ollid. Ta korjas need holega ülles, panni

selle kōhha tähhele, kus need puud ollid, ning tōttas nüid sure rōmoga kōju.

Siin olli tal nüid esfimene tō, selle tappe- tud lama nahka seljast wōtta. Ka se olli warsti tehtud, kus jures ta ūhhe terrawa kiwwi noa eest prufis. Nahha laotas ta pāwa kätte kuima, sest et ta ettenāggi, et ka segi temmal eddes- piddi tarwis lähhāb.

Kui nüid nahk seljast maas ja sissikond seest wōdetud olli, ja taggomisest reiest ūhhe tükki lihha kōpsetamise tarwis löigand olli, siis hak- kas ta kōpsetamise warrast teggema. Ta raius selle tarwis ūhhe nore sirge ja silleda pu, kōris tedda ārra, ja wahhendas teise otsa wahhedaks. Siis teggi ta kaks harki, ning kui neid nenda- sammoti alt otsast wahhedaks olli teinud, löi ta neid teine teise wasto ma sisse, püstis lih- hatükki wardasse, panni warda lihhaga har- kide otsa, ning rōmustas ennast, et se ni mōn- nosaste keerda andis.

Nüid pudus weel se kōigetarwilisem kōigist, culli. Et sedda dērumise läbbi sada, raius ta ūhhest kuiwast puust kaks tükki puud, ja hak- kas kōhhe neid teine teise wasto dēruma. Ta dērus ja dērus et wessi mōda filmi mahhajook- sis, agga ei tahtnud naad kōggoni pōllema hak- kata. Sest kui putükkid ni pallawad ollid, et jo suitsesid, siis olli ka temma ni wāssind, et puhkama piddi ja uut rammu kōrjama. Sedda mōda jahtusid putükkid jälle ārra, ja temma essi- mene waew olli asjata.

Siin tundis ta jälle ellawalt, kui waene se

on, kui inimene üks on, ja kui suurt kassu üks seltsiline ello sadab. Olleks temmal agga ükski abbi olnud, kes siis, kui isse wassimuse pärrast puhkas, olleks õerunud; siis olleks need putükid wist põllema lõkkatand. Agga nenda olli se wõimata.

Kurwa melega wiskas ta wimaks need putükid ärra; istus raske süddamega omma asfeme peale; watas halleda filmega ja ohkades selle illusa lihha tükki peale, mis nüüd sõmata pididi jama; ning kui talwe peale mõtles, mis odata olli, ning mis ta siis kül pididi teggema, kui tal tuld ei olleks, ajas ni kange hirm temma peale, et ta ülles kargas ja nattofese aega õuet mõda eddasi ja taggasi käis, et omma meelt lahhotada.

Et ta werri selle kange hirmo läbbi wallidaste liikumas olli, läks ta omma hallikale ja tõi sealt ühhe fokuspähkle kore täie wet; seggas selle sekka sitroni sahwti, ja teggi ennesele sest ühhe lahhedä jomaaja, mis tal seddapuhku wägga tullus olli.

Ikka jooksis ta su weel wet, sedda lihha tükki nähhes, kellest ta hea melega üht tükkifest olleks maitnud. Wimaks tuli tal mele, üksford kuulnud ollewad, et Tartarid, kes ommetigi ka innimesed on, lihha mis süia tahtwad, hobbose selga saddula alla pannewad, ja seal murredaks sõitwad. Sedda, mõtles ta, wõib jo ka ühhel teisel wisil tehha, ning hakkas ka kohhe sedda katsuma.

Ta tõi kaks kaunist laia ja libbedat kiwi,

sedda suggu kui ta firmes olli. Nende wahhele panni ta ühhe pehme, fondita tükki lihha, ja hakkas nüid omma kiwwi nuijaga pealmise kiwwi peale tuggewaste ja ühtepuhku nuijama. Kui minnutit kümme nenda olli nuijand, hakkas kiwwi jo pallawaks minnema. Sedda tuggewamine ja hoosamine nuijas temma, ning enne kui pool tundi aega läinud olli, olli se lihha, ni hästi pallawa kui selle allalise nuijamise läbbi ni murredaks läinud, et kül süia sündis.

Ei olnud ta kül ni maggus ja supärrast, kui olleks ta küpsetud olnud; agga Robinsonil, kes ni kaua lihha polnud maitanud, olli ta üks arrowötta ja piddopäine sutäis. — Oh! teie mõnnikad Europa maal, ütles ta, kel saggedaste kõige parremad toidud wastomeelt on, sest et naad teie ellitud su järrele ei olle; olleksite teie agga ühhe näddali aega minno assemel, kui wägga olleksite teie eddespidi igga Jummalat anniga rahhul! Kui wägga hoiaksite teie ennast selle eest, ühhe ehk teise toido põlgamise läbbi selle helde andja wasto tännamataks sada!

Et sedda lihha weel maotamaks tehha, tilgutatas ta sitroni sahwti peale; ning nüid piddas ta ühhe sömaaja, kelle sarnast temmal kauagi polnud olnud. Ei unnustand ta ka, Jummalat selle ue heatehhi eest süddamest tännada.

Peale söma piddas ta arru, misfuggune tōtal nüid kõige tarwilisem tehha olleks. Talwe kartuse pärrast, mis täanna ni raskestes temma süddame peal olli, wōttis ta nõuks, mõnda

påwa selle tarwis wõtta ja wita, üks hulk lamasiid tappa, et talweks nahku sada; ning et need ni waggad ollid, lotis ta, neid ilma sure waewata küllalt sada.

Selle lotusega heitis ta maggama, ning maggas, pãwaseft waewast ja koormast wãsfind, rahhoga.

Robinson maggas se ford sure walgeni. Ta kohkus kui ülles ärkas ja nõggi, et walge jo ni suur ja aeg ni hilline olli; ta kassis ennesse ruttusse maast ülles, et lama jahti minna. Agga ilm ei annud peadki wälja püsta.

Wihma wallas ni kangeste, et ta wälja minnemise peale ei wõinud mõtteldagi. Ta tahtis siis ni kaua odata, kui wihm üllelähhab.

Agga se wihma hoog ei läinud mitte üle, waid läks ford korralt kangelaks. Sedda mõda heitis ni kangeste walku, et ta pimme kobas kui lausa tulles olli; siis mürristas jälle ni kangeste, et ta selle sarnast ilmaski polnud kuulnud. Ma wãrrises sest otsata praksumisest, ja mæed kostsid ni mitme hãlega wasto, et sel hirmsal mürrinal koggoni otsa ei olnud.

Et Robinson lapse põlwes mitte hãsti õppetud ei olnud, sellepãrrast kartis ta siis ka mürristamist ni wãgga, et ta ei teadnud kuhju pididi puggema.

Ta istus kãed risti ühhes kopa nurkas ja olli kui surma hãddas. Wihma wallas, walku heitis, ja mürristamine praksus ja pantus üh-

tepuhku. Zo jõudis lõuna kätte, agga mürristamine ei olnud weel suggugi waiksemaks jäänud.

Sõma hädada ei tundnud ta kül mitte, sedda ajasid hirm ja kartus ärra; agga sedda enam waewasid rasked mõtted temma süddant. „Se aeg on tulnud,“ mõtles ta, „mil Zummal mind minno ülleastmiste pärrast nuhhelda wõttab! Temma on omma Jsa pallet minnust ärrapõörnud; minna saan hukka ja ei sa ilmaski enam omma waesid wannemid näggema!“

Kui ta nenda hirmus ja kartuses ommas kopas istus, jäi mürristamine waiksemaks. Ni pea kui mürristamine ja wiim taggasi andsid, hakkas ka temma jälle ueste ellama. Nüüd, arwas ta, jo kül lama jahhe peale minna wõiwad. Ta tahtis jo kotti ja kirwest wõtta, kui tedda forraga middagi ni äkkiste ja hirmsaste kohhutas, et ta kui hingeto mahhalanges.

Krrrrrr — praoh! kâis forraga temma pea kohetas; ma wârrises ja Robinson langes kui surnud mahha. Mis tedda nüüd ni raskeste kohhutas olli se: pitkne lõi selle pu sisse, mis üllal temma kopa lae äre peal olli, ja kelle külges temma paelast kartsas rippus, ja lõhkus tedda sesugguse praksomise ja paukumisega ärra, et Robinsonil näggemine ja kuulmine kadus, ja mõtles, et pitkne tedda ennast mahhalõnud olli.

Kauagi olli ta kui hingeto maas. Wimaks kui märkas, et alles hinges olli, ajas ta enese jälle jallale; ning esimene, mis ta kopa

ukse ees maas näggi, olli üks suur tüf sest puust, mit pitkne ärralõhkund ja üllalt mahha wissand olli. Uus willetsus! Kus külge olleks ta nüid omma paelast kartsa siddunud, kui kõik se pu, kuidas arwas, otsast otsani ärralõhhotud olleks?

Et wihtm ülle ja mürristamine wakka olli, läks ta kopast wälja. Ning mis näggi ta nüid?

Middagit, mis ta süddant korraga jälle tänno ja armastusega Zummala wasto täitis, ja mis nähhes ta ennast omma esimese nõdruse pärrast habbenes. Selle pu tüigas mis pitkne ärralõhkund olli, põlles lama tulates. Nenda olli ta siis selle polest korraga aidatud, mis tal tännini ni wägga pudus; ning nenda olli Zummal just sel tunnil ni nähtawalt temma eest murretsend, kui temma ommas kartuses arwas, et ta tedda mahhajätanud ja omma palset temmast ärrapõdrnud olli!

Nimmetamata rõmo ja tännoga tõstis Robinson käd taewa pole, ja tännas sure häle ja kuma silma weega sedda head, kõik wallitewat innimeste Issat, kes ka kõige hirmsamad taewa-teud ifka kõige targema ja kõige armolisema nõduga lassseb sündida. „Oh! ütles ta, mis on kül üks innimene, se waene lühhikese arwoga põrm, et ta ussaldaks ja julgeks selle ülle nurriseda, mis Zummal teeb, ning mis ta ommetigi ei mõista!“

Nüid olli temmal tuld, ilma et selle samine temmale wähhematki waewa olleks teinud; nüid olli tal se kerge assi, selle ülle walwata, et se

tulli ärra ei lõppeks, ning nüid polnud tal tarwis omma eddespiddise ello pärrast selle sare peal, ennarn ni wägga kurwastada. — Lama jaht jäi tännasest päwast jälle, sest et Robinson nüid sedda lihha, mis eilsest sadik alles wardas olli, tahtis küpsutada.

Et sest puust kaunis kõrge känd, kelle külges parrajate temma paelast kartsas rippus, alles terwe olli, siis wõis ta julgeste möda kartsast ülles minna. Ta läks ja tõi üllalt ühhe põllewa tuffiga tuld ja teggi omma kopa ukse ette, kus lihha wardaga harkide otsas olli, illusa priske tulle ülles, ning läks siis jälle möda kartsast ülles, et sedda põllewat tüigast ärra kustutada. Ka segi olli pea tehtud.

Ning nüid tallitas ta kofka pois'i ammetit, panni puid tulle peale ja keris omma lihha warrast. Ni sagedaste kui ta tulle peale watas, olli ta südda täis rõmohalledust. Ta pidas tedda kui ühheks kalliks Jummal a niks, mis ta temmale pilwedest mahhasaatnud; ning kui sedda suurt kassu järrele mõtles, mis tulli temmale saab saatma, siis ollid sagedaste ta filmad tännoga taewa pole tõstetud. Igga kord, kui ta pärrast tuld näggi, ehk tulle peale mõtles, ütles ta ikka issienneses: Ka sedda on mulle Jummal andnud!

Minnewalõhtul jo olli Robinson selle muredaks peksetud lihha jures sola pudust tundnud. Ta lotis aega möda ka seddagi omma sare pealt leida; se kord tõi ta ennesele ühhe kofuspähkle kore täie merrewet, fastis sellega

mõnne korra omma kupsist, ja solas tedda nenda häddaohto.

Nüüd näitas se lihha kupsse kül ollewad. Kui sure rõmoga Robinson esimest tükki sest lihast lõikas, ja esimest suutait suhhu püstis, märkab agga se tunda, kes ka millalgi, nenda kui temma, ni kaua diget toitu polle maitnud, ja kel ka ennam lotustki ei olnud, sedda millalgi sada.

Nüüd olli ta sellepärrast murren, kuidas ta omma tuld kustumise eest pididi hoidma. Ta derus kord omma otsaessist, kui olleks ta wägise üht head nõu peast tahtnud wälja deruda; kord kâis ta pitki duet eddasi ja taggasi, ning ei teadnud kauagi, mis ta pididi teggema. Wiimaks juhtusid ta silmad koggemata selle mäe külje peale, mis pealt alla ühhest ainsast kaljust olli, ning kohhe teadis ta, mis ta selle polest pididi teggema.

Selle kaljo seinas seest kâis, umbes küinra kõrguselt ma pinnast, üks suur ja paks kiwiri wälja, mis wiis ehk kuus jalga pikk ja rohkem küinari lai ja paks olli.

Et kül kängeste wihma olli saddanud, siis olli se kiwiri allane ommetigi ni kiwi, kui olleks ta ühhe dige kattuse al olnud. Robinson näggi kohhe, et ta sinna ommale ühhe hea tulleasfeme wõis tehha. Agga ta näggi ka, et ta sinna ennesele ühhe dige tullemüüri ja forstnaga kõgi wõis ehhitada; ning wõttis nõuks, seddamaid tööse hakkata.

Ta kaewis selle kattuse modi kiwiri alla ühhe

kuinra süggawuse haugu, kelle möllemad külled ta alt kunni laekiwini tahtis kinnimüirida.

Temma, kes nüid köif mis ettejuhtus, sure holega tähhelepanni, ning ikka issienneses küsis: mis tarwis ehk mis asja peale peaks se kül sundima? — olli ühhes kohas omma sare peal, ka üht saue suggu tähhelepannud. Ta olli jo kohhe, kui tedda leidis, mõttelnud: sest wõib jo müiri kiwra sada.

Nüid tulli tal se sau jälle mele; ning et se hauk, kus ommale köfi tahtis ehhitada, peaaego walmis olli, siis wöttis ta omma käsilabbida ja kiwra noa, ja läks sinna kus se sau olli, et kohhe kiwra töösse hakkata.

Et kängeste wihma olli saddanud, siis olli se sau ni pehme, et temmast ilma waewata neljanurgelisi teeliskiwra tehha ja omma kiwra noaga ühhetassafeks ja libbedaks wõis löigata. Ta teggi siis lühhikese ajaga kauni hulga neid walmis ja panni ühhe teise kõrwa sesugguse kohha peale kuima, kus pääw hommikust õhtoni peale paistis. Sedda tööd tahtis ta nüid ni kaua tehha, kui neid kiwra ni palju pididi sama, kui arwas tarwis minnewad, ning läks selle peale koju söma, sest et se holas tö temmale suurtki söma issaldust olli teinud. Et sel rõmorikkal päwal üht diete uhket sömaaega piddada, läks ta omma kokuspü jurest läbbi ja wöttis ka ühhe neist kassinaiist pähkletest liggi.

Kui sõnud olli, jäi ta kopasse istuma. Oh! ohkas ta rõõmsa, agga ka halleda süddamega — oh! kui rikkas olleksin minna, kui mul üks

ainoke sõbber, üks ainoke innimene, olleks ta ka kõige armetum sant, seltsiks olleks, kelle wasto ma wõiksin ütelda, et ma tedda armastan, ning kes ka minno wasto wõiks ütelda, et ta ka mind armastab! Olleks mul ommetigi üks loom, üks koer ehk kas ollewad, kellele ma head wõiksin tehha, et ta mo pole hoiaks! Agga nenda aina üksi, kõigist ellawaist lomadesst lahhutud olla! Siin langsid temmal filmad wet täis.

Nüüd tülletas ta ka sedda aega mele, kui ta omma wendade ja teiste kassolastega sagedaste tülis ja wihas olli ellanud; ning mõtles selle aja peale kibbeda kahhetsemiga. Oh! ütles ta, kui kassinaste märkasin ma siis sedda suurt õnne ja head tunda, mis üks sõbber on! Oh! kui ma nüüd nore põlwe taggasi saaksin, kui armoline ja järreleandja tahhaksin ma omma wendade ja mude innimeste wasto olla! Kui hea melega tahhaksin ma kõik kannatada ja iggapiddi kõikide wasto nenda olla, et kõik minnoga head peaksid ollema! Zummal! Zummal! mis pean ma sedda õnne nüüd alles tundma hakkama, kui ta mul kaddund, — oh! iggaweste kaddund on!

Kui seddamõda filmad kopa ukse peale löi, näggi ta ühhe ämbliko seal ühhes nurkas omma wõrku teggewad. Se teadmine, ommetigi ühhegi ellawa lomaga ühhe kattuse al ellada, teggi temmale ni suurt rõmu, et se temmal nüüd ükskõik olli, mis loom se olli. Ta wõttis siis nõuks selle ämblikole iggapääw kårbsid

plüida, et temmale tunda anda, et ta ühhes koftas ellab, kus tedda hea melega petakse, ja kui wõimalik olleks, tedda ennese ümber harjutada.

Et õhtusse weel aega olli ja mürristamine ilma olli ärrajahhutand, siisep lainud ta weel maggama, waid läks ja kaewis weel ommast kõgi haugust mulda wälja. Korraga juhtus labbidas ma sees ni raskeste ühhe kõwwa tükki wasto, et peaaego ärra tahtis murda.

Ta arwas ühhe kiwwi ollewad; agga kui wägga immestles ta, kui selle tükki wälja kiskus ja leidis, et se selge kuld olli.

Se tüf olli ni suur, et sest kül mõnne saea tuhhande hõbbe rubla wäärt rahha olleks saanud. Nüid olli ta korraga üllepea rikkas, ning olleks wõinud kõik osta, mis agga ial meel mõtles, kui agga seal sare peal middagi olleks sada olnud.

Robinsonil tulli se kõhhe mele; sest ei römustand ta ennast siis suggugi selle sure leidise üle, waid lükkas tedda jallaga kõrwa ja ütles: „siin seisa, sa tühhipaljas, mis järrele innimesed ni wägga ahnitsewad! Mis mul sinust kasu on! Olleksin ma sinno asemel ühhe hea tükki rauda leidnud, kellest ma ennesele ühhe kirwe, ehk ühhe noa olleksin wõinud teha! Ma annaksin sind hea melega ühhe peotäie raudnaelte ehk ühhe mu tarwilise tõiista eest ärra!“ Ning nenda ei wadand temma siis pärrast selle sure tükki kulla pealegi ennam.

Sedda mõda jõudis õ peale. Pääw olli

jo ammogi loja lainud ja teine poolt, lodet wasto, tõusis ku ja paistis ni armsaste ja selgeste Robinsoni kopasse, et tal hunni kauagi peale ei tulnud. Wimaks langsid ta filmad kinni ja tulli jäi mõnne tükki külge iseneses põllema.

Et palla Robinsoni sare peal wägga kange olli, siis pididi ta hommiko warrane ja õhto hilline ollema, kui üht ehk teist tööd tahtis tehha. Ta tõusis sest siis enne päwa ülles, panni mõnned tombid puid tulle peale, ja sõdi selle pole kokuspähkelt ärra, mis eila ülle olli jänud. Nüid tahtis ta ühhe teise tükki lihha ommast lamast wardasse küpsma panna; agga ta leidis et se lihha sure pallawa pärrast jo haisma olli lainud. Lihha himmu pididi ta siis nüid sest korrast ajamata jätma.

Kui nüid ennast saue male säedis minnema, ja omma kotti kaela panni, leidis ta need munnakesed alles seal sees, mis tunnaeila ussopeale koju olli tonud, ja mis muud ei olnud kui kartuhwled. Korruga tulli tal mele, neid tulle äre wirna sisse panna, et nähha, mis neist siis ommetigi saab, kui naad küpsatud on. Selle peale läks ta ärra.

Ta teggi ni holega tööd, et jo enne lõunat ni paljo sauekiwwa walmis ollid, kui omma kõgi tarwis arwas minnewad. Siis läks ta merre äre watama, kas mõnned austred pididi leidma. Agga austrite asemel, kellest ta se

ford wägga pissut leidis, leidis ta ühhe teise toidoasja, mis ennam olli kui need.

Se olli üks Siltkrõt ehk kummiga kon, üks ellajas, kelle lihha ta kül weel ilmaski polnud sõnud, agga kellest ommetigi kuulnud olli, et ta wägga maofas ja terwe toide on. Se wõis umbes sadda naela raske olla.

Robinson wõttis omma leidise õlla peale ja tallus tedda koju. Kui siin kauagi selle kõwwa forega, kelle sees se ellajas kui tuppes ellab, olli mülland ja jahtind, ja omma firwega tedda wihtund, läks ta wimaks lõhki; ta tappis siis selle ellaja ärra ja lõikas ühhe hea tükki lihha kupsiseks, panni wardasse ja otas sure otusega tedda kupsiks sawad, sest et kange ja karmas kiwito temma kõhtu kaunistegi olli tühhaks teinud.

Kupsetes tulli tal mele, mis ta nüüd selle hulga teise lihhaga pididi teggema, et ta sandiks ei saaks minnema? Tedda sola panna, selle tarwis pudus temmal nõu ja sool.

Kurwa melega näggi Robinson ette ärra, et temma suur ja kallis lihhawarrandus, kellega ta nåddalat faks ja ennamki wõis ellada, nenda jo home ennam ei kõlbaks, ning ommetigi ei teadnud ta, mis nõu temmaga pididi ettewõtma. Agga äkkiste tulli tal middagi mele! Se pealmine siltkrõdi koor olli kui üks mold. Sedda, mõtles ta, tahhan ma tori assemel wõtta. Agga kust sola sada?

Wata ommetigi, kui rummal ma ollen! ütles ta ja lõi käega otsa ette. Ma wõin jo merre-

wet selle lihha peale kallata, ning eks olle se pea-
aego nisamma hea, kui olleks ta soolwees? Rõ-
mo parrast, et ni head nõu olli leidnud, keris ta
omma küpsist weel kord ni karmeste kui enne.

Lihha olli nüid küpse. Oh! ohkas Robin-
son, üht mokkaparrast tükkifest sües, olleks
nüid üks tükkife leiba ollewad! Kui rum-
mal ja tannamata inimene olin ma ommas
lapsepõlwes, et ma ei märgand tunda, kui
suur Zummala and üks tükkife kuiwa leiba
on! Siis ei sündind mul leib ilma wõi ja
juustuta! Oh ma mõistmata! Olleks mul
nüid agga üks tükkife sedda leiba ollewad,
mis mo issa majas koertele tehti! Kui wägga
tannaksin ma Zummalat selle eest. Nenda mõt-
teldes, tullid temmal need munnakesed mele, mis
hommiko wirna sisse olli pannud. Ma tahhan
ommetigi wadata, ütles ta, mis neist sanud,
ja wõttis ühhe wälja.

Kui suur hea meel olli temmal! Se kõwwa
munna olli pehmeks läinud, ning kui tedda
poleks murdis, tõusis ni armas hais temma
ninnasse, et ta suggugi ennam ei wadand egga
mõttelnd, waid püstis suhhu. Ning wata! ka
mao polest olli ta ni armas, ni armas kui — kar-
tuhwel; ning Robinson märkas kohhe, et need
temmal eddespidi leiba assemel wõisid olla.

Ta piddas siis jälle ühhe arrowäärt söma-
aja. Peale söma heitis ta, kange pallawa pär-
rast, nattokest omma asseme peale pitkalt, et
selle aja sees, mil tööd ei wõinud tehha, sedda
ja teist järrele arwata ja mõttelda.

Mis wöttan ma nüid kül kõige essite ette? mütles ta. Kiwwid peawad essite täieste kuiwad ollema, enne kui omma müiri wöin hakkata. On siis kül kõige tullusam, et sõnnist lama jahti lähhan, ja neid ommale tükki faks murretsen. Agga, mis ma kõige selle lihuga teen? Kuida olleks, kui ma omma kõgi nenda säeksin, et ma seal ka liha wõiksin suitsetada? Se olleks jo koggoni hea ja tullus, ütles ta, kargas kõhhe asemelt ülles ja astus püsti selle kõhha ette, kus omma kõgi tahtis ehhitada, et wadata ja mõttelda, kuidas se kõigemõrnosamine sünniks.

Ta näggi peagi, et selle jures suurt tööd egga tülli ei olnud. Seal ei olnud suremat tarwis, kui et ta kummagi külje müiri sisse ühhe haugo jättis ja sealt ühhe tuggewa kaifa läbbi püstis; selle külge wõis ta siis ommad lihhatükid suitsu panna.

Pea jooksis tal ümber selle ue ja ni tullusa nõu pärrast. Ta olleks kes teab mis annud, kui ta sauekiwwid jo kuiwad ja kõwwad kül olleksid olnud, et sedda suurt tööd kõhhe olleks wöinud hakata. Agga mis wõis parrata! Ta piddi nüid jo ni kaua kannatama, kui pääw kiwwid olli kõwwaks kuiwatand.

Agga mis piddi ta nüid selle pealelõunse pole päwa teggema? — Kui sellepärrast isfienneses mütles, tülli tal korruga middagi uut mele, mis kaugelt tullusam ja kassolifem olli kui kõik, mis tal tännini mele olli tulnud. Ta

immestles omma rummaluse pärrast, et ta sebda jo ammogi polle märgand tehha.

Mis tal praego foggemata mele tulli olli se: ta tahtis ommale mõnned lamad püida ja neid ommale koddollajaiks harjutada. Agga kuida neid ellosalt kätte sada, se panni tedda jälle kauagi mõtlema ja järrelearwama. Ommetigi, on innimesel agga se kõwwa ja kindel nõu, üht tödd ehk teggemist tehha, ehk üht asja tahta, mis isstieneses foggoni wõimata ei olle, siis leiab temma mõistus ja arw peagi abbinõud, ja temma hool ei wassi egga waido, olgo assi, tö ehk teggemine ka kuigi kirjo ja raske. Mi suur ja põhjato on se mõistuse jõud, mis kaga helde loja innimest on ehhitanud.

Nenda leidis ka Robinson peagi nõu, kuida lamasiid ellosalt wõis kätte sada. Ta wõttis nimmelt nõuks, selle tarwis ühhe tuggewa nõri tehha ja nenda säeda, et tedda asa wõis tõmmata. Sellega tahtis ta siis jälle ühhe pu warjus walwata, ja tedda esfimese lama kaela wisfata, mis agga ni liggi piddi tulles, et wisfama ulatas.

Selle nõuga teggi ta siis ühhe kauni tuggewa nõri, kelle teises otsas aas olli; siis teggi katset, kas se aas piddi joosta andma, ja kõif sündis nenda, kuida ta sowis.

Et se kocht, kust lamad jõeale käisid, nattoke kangel olli, ja et ta pealegi ei teadnud, kas naad ka õhto sinna piddid tulles, sest et wi-mati lõune aeges seal ollid olnud, — selle pärrast jättis ta siis selle püidmise hoomses,

ja säedis ja walmistas tänna weel kõik walmis, mis sinna minnemise polest tarwis läks.

Ta läks nimmelt sinna, kus need kartuhwled kasfusid ja tõi neid sealt ühhe kotti täie. Muist panni ta kohhe wirna sisse küpsma, muist puis-
tos kopasse ühte nurka taggawarraks. Siis lõikas ühhe hea tükki silkrödi lihha õhtuks ja teiseks hommikuks, ja mis ülle jäi, selle peale kallas ta solast merre wet, mis selle tarwis mer-
rest olli tonud. Selle peale kaewis ta ühhe pissokese haugo ma sisse, mis tal essiotsast häd-
dakeldriks pididi ollema, panni omma sola pan-
dud lihha sinna sisse ja õhtuse lihhaossa sö-
ma ajani sinna jure, ja mattis selle haugo peale okstega finni.

Et õhtusse weel aega olli ja parrajate sel-
get ja lahkedat hommiko tuult puhhus, mis sedda fanget päwapallawat pissut jahhutas, läks ta merre äre kätma ja omma meelt lah-
hutama. Siin käies watas ta üksi filmi selle otsata merre peale, kelle peal pissokesed laened ühhe teise järrele weerlesid; agga issiärranis watas ta iggatsewa süddamega sinna külge, kus ta kallis ja armastud issama olli, ja ta filmad langsid wet täis, kui omma wannemate peale mõtles.

„Mis peaksid nemmad kül praego teggema, need waesed raskestes kurwastud wannemad?“ ütles ta, ringotas kätma ja nuttis halledaste.
„Kui naad sedda kibbedat kurwastust ja südda-
me wallu, mis minna kõlwato neile teggim, ongi ülleellanud, oh kui kurwal ja halledal wiisil on

siis kül nende päwad möda läinud! Kui wägga ohkawad ja kaebawad nemmad kül, et neil nüid üht ainustki last enam ei olle; et nende wiimne, möllemist ni wägga armastud poeg, ni tännamata nende wasto olli, ja ni ülleannetomal wisil neist lahkus! Oh mo armastud, mo kallid wannemad, andke andeks, oh andke andeks omma waese willetsa pojale, et ta teid nenda on kurwastand! Ja sinna, mo taewane, nüid mo ainus Jsa, mo ainus selts, mo ainus abbi ja kaitaja — siin langes ta kahhetsewa ja halleda nuttoga palludes põlwili mahha — oh mo loja, jagga kõik sedda õnne ja head, mis sa mulle ollid walmistand, agga kelle wäärt minna enam ei olle, jagga sedda minno armastud, minnust ni kõlwatomal wisil kurwastud wannematele. Hea melega, oh hea melega tahhan ma issi kõik kanda ja kannatada, mis sinno pühha tarkus ja arm weel eddespiddi minno parrandamiseks minno peale saab pannema, kui agga minno waeste, minno ilma süita wannemate käsfi hästi käib."

Ja jäi weel nattokeise aega põlwili mahha, ja watas halleda süddame ja wessiste silmega taewa pole. Tõusis siis ülles ja uritses omma kiwi noaga omma armastud wannemate nimmed ühhe pu sisse, mis seal liggidal olli. Peale pole nimmesid lõikas ta need sõnnad: Summal õnnistago teid! ja nende alla panni ta: Andeksandmist omma ülleannetoma pojale! Siis andis ta nende nimmedele kuma suuga suud ja pessis neid

omma silma weega. Aega möda lõikas ta need kallid nimmed nendesamma sõnnadega, weel hulga teiste pude sisse iggasse külge omma sare peal, ja kui millalgi ühhest ehk teisest se-suggusest puust juhtus möda minnema, pallus ta seal jures süddamest Jummalat ja tulletas kib-beda kahhetsemisega omma wannemid mele.

Nenda möda merre äärt käies, tulli tal me-le, et se kül wägga hea ja tarwis olleks, kui ennast ni hulga aja takka forra merres pesseks ja puhhastaks. Ta wõttis siis rided seljast; agga kui wägga hirmus ta ärra, kui näggi, mis-suggune ta ainus särk olli! Se, mis nüüd jo ni kaua ja ni sojas makohetas allati ihho peal olli olnud, olli ni must ja näoto, et nal-jalt ennam arru ei sanud, et se rie millalgi walge olnud. Sellepärrast looputas ta siis enne kui isfi wette läks, omma särgi, ni hästi kui wõis, puhtaks, laotas pu oksa kuima ja hüppas siis wette.

Kui liggi tunni aega we sees sai suppel-nud, tulli ta jälle kaldasse, ning et soe tuul särgi sõnni olli ärrakuimatand, wõis ta nüüd mõnne mitme aja takka jälle puhta särgi sel-ga panna.

Agga kui selle peale mõtles, et se ainus särk, mis nüüd ühteallati selgas kandis, kuigi kaua ei wõi wastopiddada, waid peagi ärra-lõppeb, ning mis siis selga panna? — siis läks ta meel jälle foggoni raskeks. Ommetigi ei annud ta se furd omma mele raskusele wõlli egga wõdimust, waid panni seddamaid rided

selgo ja läks lauldes koju: Kes Zummalat
ni lasse b tehha n. t. s., piddas omma dh-
tose söma korra ja dh-tose palwe ärra ja hei-
tis maggama.

Zessel hommikul töusis nüid Robinson
warrakult ülles ja ehhtas ennese walmis lama
jahhe peale. Ta toppis omma wörgust kotti kúp-
setud kartuhwliid täis ja panni ühhe hea tükki
kúpsetud siltkrödi lihha sinna jure; püstis kirwe
wó alla, tömmas püinusepaele, mis eila lama-
püidmise tarwis olli teinud, wöle, wöttis om-
ma päwawarjo kätte ja läks minnema.

Et aeg alles warrane olli ja sellepärrast min-
nemisele ruttu tahha ei teinud, wöttis ta nõuks,
se kord pitkemat ja köwveramat teed minna,
et weel mõnda muud kohta ja paika omma sare
peal tundma sada. Nende luggemata hulga
lindude seas, kellest puud täis kihhisesid, näggi
ta ka paljo pabokoisid mitmet ja immeillusat
karwa. Kui hea melega olleks ta üht neist
tahtnud sada, et tedda waggaks tehha ja en-
nese seltsiks harjutada! Agga wannad ollid liig
kawwalad, egga lastnud endid foggoni püida,
ja üht pessa poegega ei näinud ta fussagil.
Ta pididi siis jo selle iggatsemise sest korrast
täitmata ja eddespiddise peale jätma.

Selle assemel leidis ta selle te peal midda-
gi muud, mis tal tarwillisem olli, kui pabokoi.
Kui merre kaldas ühhe mäeklingo otsas olli ja
sealt alla kaljode wahhepaika watas, näggi ta

seal middagit ollewad, mis temma himmu är-
ritas, sedda liggimalt tähhelepanna. Ta ron-
nis siis alla ja leidis ommaks heaks meleks,
et se sool olli.

Ta olli kül tännini sola assemel merrewet
prufind ja sellega solapudust ühhest polest är-
raaidanud; agga se polnud ilmas sool. Peale
sedda on merre weel üks kibbe maggo, mis
wägga pahha on, ja et temma lihha selle sees
pidi kölbaw seisma, olli undrehti mötte; sest
et merrewessi nendasammoti kui kaewo- ja jõe-
wessi sandiks ja haisma lähhäb, ni pea kui ta li-
kumata seisab. Sellepärast olli se temmal siis
önneks, et siit sola leidis. Ta täitis möllemad
kue taskud täis, et kohhe suggu jure wötta.

Robinson töttas nüid rödmsa melega sin-
na kus lamasiid tähtis püida; agga et aeg weel
lõunas ei olnud, ei olnud siin weel üht ai-
nustki nähha. Ta istus siis ühhe pu alla
mahha, ja hakkas söma. Kui mönnusad ja
maggusad ollid nüid ni hästi kartuhwled kui
lihha, et neid solaga wöis süia!

Kui parrajate süia lõppetas, näggi ta lama-
siid emalt hüppates tullewad.

Robinson säedis ennese warma walmis
ja otas, püinus peos, et üks neist ni liggi tul-
leks, et ulataks lingu temmale ülle pea wis-
fata. So jõudsiid mitmed möda, ilma et neid
olleks sama ulatand; agga forraga tulli üks ni
liggi, et tal suremat tarwis ei olnud, kui agga
käed langeda laska, et tedda püinusesse sada.
Ta teggi sedda, ja kohhe olli se lama kiani.

Lama tahtis mägida; agga et Robinson kartis, et teised temma häle läbbi ärrahirmutud ja ärrapelletud sawad, tõmmas ta paela ni kõrwaste kiini, et ellajas hälitseidagi ei sanud. Selle peale weddas ta temma kärmeste pöfaste warju, et teiste filmist ärrasada.

Se püitud lama olli just kahhe talle emma. Robinsoni heaks meleks tullid need kannul emma järrele, egga kartnudki tedda. Ta sillitas Reid pissofesi armsaid lomi, ja need, — otsekui olleksid naad püidnud tedda palluda, nende emma lahti lasta, — lakkusid temma käsä.

Robinson olli nüid üllepea rõmus, et omma iggatsemist täidetud näggi, tõttas omma püitud ellajaga foju, ja talled jooksid järrele. Lühhem te olli tal nüid armsam, ja sedda kaudo jõudis ta wimaks omma sagiga foju.

Agga kuida ta nüid sedda lamat omma due peale pididi sama, mis, kuida teame, ümberingi kiini olli, sedda ei teadnud ta, Tedda üllalt kalso lae pealt nõriga alla laska, ei läinud kül foggoni korda, sest et karta olli, et enne ärralakkatab, enne kui alla saab. Sellepärast wõttis ta siis nõuks, sõnniks ühhe haggeriko omma due seina tahha tehha, kus sedda lamat omma poegega ni kaua sees wõdis piddada, kui parremat nõu pididi leidma.

Ni kauast, kui sedda haggeriku ehhtas, siddus ta temma ühhe pu külge kiini, ja hakkas kohhe töösse. Ta raius omma kiwvi kirwega hulga nori puid mahha ja istutas neid ni tihti ühhe teise kõrwa ma sisse, et kui kau-

nis kindel sein ollid. Lama olli selle aja sees wäs-
simuse pärrast mahhabeitnud ja talled, kes sest
ei teadnud, et wangis ollid, immesid emma al.

Oh, kui süddamest hea meel olli Robin-
sonil sedda nähhes! Kümme kord jäi ta tö
kallal peatama, et neid armsaid lomokesi wa-
dota, ja sedda suurt õnne diete ellawalt tunda,
et tal nüid ommetigi mõnned ellusad lomad
seltsiks on. Nüid ei piddand ta ka omma ellu
ja ollemist ennam ni wägga iggawaks ja üf-
sikaks, ja se suur hea meel selle pärrast, andis
temmale ni suurt jõudu ja eddu, et se hagger-
rik lühhikese ajaga walmis olli. Siis wiis
omma lama poegega sisse, ja toppis wiimse
haugokese tihhida okstega finni.

Kui hea meel tal nüid olli, sedda ei jõua
sõnnadega ärratähhendada! Peale sedda, et
need lomad temmal seltsiks ollid, mis jo issi-
enneses üks armas ja kallis asfi olli, lotis ta
neist weel mitto muud ja suurt kasu sada;
ja sedda wõis ta ka digusega lota! Nende wil-
last wõis ta ennesele ehk aega möda üht ehk
teist ihhokattet tehha; nende pima wõis ta süia,
wõis temmast ka wõid ja juustu tehha. Kuida
ehk mis wisil ta sedda kõik piddi teggema ja
walmistama, sedda ei teadnud ta kül weel;
agga ta olli nüid jo ennam kui ennam ärra-
nainud, et inimene ühtki tööd ja teggemist
wõimatomaks ei wõi piddada, kui tal agga
himmu ja hoolt selle peale on.

Nüid kahhetsetes ta agga sedda, et ta omma
armsa lomadega mitte ühhe ja nendesamma

seinte wahhel ei wöinud ellada, et ikka temma silma ees olleksid, ni saggedaste kui ta koddolleks, ja et ommale sedda römu wöiks tehha, neid omma seltsi jo omma ümber harjutada.

Kauagi mötles ja uris ta sellepärrast sia ja sinna, kuidas ta sedda pididi teggema? Wimaks wöttis nõuks nenda tehha. Ta tahtis omma due seina ehk kaswanduse ühhest küljest ärralaotada ja ue asfutada, ja siis ühtaego omma due suremaks tehha. Agga et selle aja sees, mil uut istutas ja asfutas, kartuseta ellada, ei tahtnud ta wanna enne ärralaotada, enne kui uus walmis olli.

Et tüddimata holega seal kallal olli, jõudis ta selle tõga mõnne nädalaga walmis, ning nüid olli Robinsonil se nimmetamata rööm ja hea meel, kolme koddafondste seltsis ellada. Ommetigi ei unnustand temma selle läbbi, kui palju römu ja ajawidet temma esimeene seltsiline, se ämblik temmale tännini olli teinud, ja ei jätnud sellepärrast ülle, temmale iggapäaw kårbsid ja sääska korjata. Se lomoke märkas ka peagi temma headust ja läks ni julgeks, et, ni pea kui Robinson wõrku ligutas, kõhhe laggedale tulli, et kårbsid temma käest wasto wõtta.

Ka se lama kõige poegega harjus peagi temmaga. Igga kord, kui ta kussagilt koju tulli, tullid naad hüppates temma wasto, nusutasid tedda ja lafkusid otse tännades temma kässa, kui neile wårsket rohtu ehk nori pehmid puoffi tõi.

Sedda möda wöerotas ta pojad emma alt ärra ja hakkas tedda hommikoti ja õhtoti lüpsma. Pima riistaiks ja nõuks ollid tal fokus-pähkle fored, ja kui suremid tarwitas, siis wötris selle tarwis siltkrödi pealmised fored.

Et se fokuspu temmale ni mõnda kassu sätis, siis olleks ta wägga hea melega sedda pu suggu ennam omma sare peale siggitand. Agga mis wisi pididi ta sedda teggema? Ta olli kül kuulnud, et puid pogitakse; agga kuidas sedda tehakse, sedda polnud temma ilmaski tähhelepannud, egga sest holind. Oh, õhtas ta saggedaste, kui pissut ollen ma ommas noremas põlwes märgand omma kassu tunda, et ma mitte kõik, mis näggin ja kuulsin, polle hästi ja hõlega tähhelepannud, ja kõik tööd ja kuntstid innimeste käest ärradppind! Peaks mul sedda õnne ollema, weel fõrd nore põlwe taggasi sada, õh kui sure tähhelepannemise ja hõlega tahhaksin ma kõik ärradppida, mis innimeste käed ja innimeste tarkus agga ial ärratwad! Tõest ei peaks naljalt üht tööd ehk teggemist, üht ammetit ehk kuntsti ollema, kellest ma mitte tundmist ei peaks nõudma ja sama.

Se fõrd ei olleks pokimise tundmine temmal siiski ühtigi aidand, olleks ta sedda ka kuigi põhjani mõistnud; sest et fokuspuul oksid ei olle, waid agga latwas üks tut suri lehta, mis kui ilma sured mõegad ringi ümber puud üllalt alla rippuwad. Agga kui puud tahhetakse pokida, siis wõetakse üks noor oks ehk kasso sest puust, sedda siggitada tahhetakse, säetakse

targo ühhe teise nore pu kånno otsa, ja måritakse jätko kohhast pookwahhaga kinni, kust ta siis äega möda wiimsega ühte kaswab. Sedda ei wõinud nüid fokuspuga nenda tehha, sest et sellel, kuida sõldud, ofsi egga kassosid ei olle.

Robinson ei teadnud siis muud egga parremat nõu, sedda puud siggitada, kui seemnest kaswatada. Selle nõuga panni ta siis kohhe mõnned pähkled mahha, et kül halle olli sedda armast ja pealegi arrotoitu, mis jo muidogi kassin kül olli, kääst ärraanda. Ommetigi läks ta südda jälle röömsaks, kui lühhikese aja pärast nori fokuspuid näggi tõuswad ja kassuwad.

Lamad õppisid ja harjusid temmaga aeg ajalt nenda ärra, kui meie paikus koerad. Sest hakkas ta siis neid ommale abbiks pruukima, ja kui tal middagi koju tua olli, mis isfi ei jõudnud talloda, panni ta lama selga. Selle õhto olli ta ka ühhe haugo sesuggusesse kohta omma istunud pu seinä sisse jätnud, mis wasto tihhidat metsa olli ja kus ta naljalt nähha ei olnud, ning mis ta õhtoti tihhida okstega seetsepoolt kinni põimis. Sest haugust käis ta omma lamaga sisse ja wälja.

Se olli nüid foggoni kenna ja armas nähha, kui ta kussagilt koju tulli ja lama koormaga ees käis. Ta teadis ja tundis te nisamma hästi ärra, kui Robinson isfi, ja ni pea kui selle pissokese ukse ette koju sai, jäi ta seisma, et koormat seljast mahhawõtta laska; siis pugges lõmmites haugust sisse ja Robinson seddasamma teed takka järrele. Zggaford kui

nenda foju tullid, ollid nored lamad sure römoga wasto, hüppasid ja mägisid; jooksid ford emma jure, et tedda otsekui terretada, ford jälle omma perremehhe jure, et ka temmale omma head meelt tunda anda. Robinson olli seal jures iggaford diete süddamest römus, otsekui üks issa omma laste rōmo pärrast, kui ta hulga aja takka jälle nende keske jõudnud.

Nüid ollid temma sauekiwwid kuiwad kül, et omma müiri wõis hakkata. Ta teggi ja murretses siis kõik walmis, mis müiri teggemise jures teadis tarwis minnewad, nenda kui: kämmel, hamer, lubbi, kelle assemel ta üht sauesuggu wõttis, ja weel muud. Kui kõik säetud olli, siis weddas ta weel omma lamaga tarwitawa arru kiwwa kokko. Ta olli selle tarwis jo enne kaks korwi teinud; need siddus ta ühhe tuggewa paelaga kokko, panni lama selga, nenda et kumbki pool külges üks korw rippus, täitis kiwwa täis ja weddas nenda, ilma sure waewata, ni paljo kiwwa kokko, kui arwas tarwis minnewad.

Robinson hakkas siis omma müiri töö peale, ja sündis ka se töö temma kae kauniste hästi. Jo olli üks küljemüir walmis ja teine allus-tud, kui forraga middagi sündis, mis ta ette ei wõinud ärranähha, ja mis temma kalli lo-tuse ühhe hobiga ärrarikkus.

Se olli õsi ja Robinson maggas jo päi-sest tööst wassind wakka omma assemel ja la-

mad temma jalge otsas. Ku paistis selgeste; tule õhk olli waike ja selge, ning kussagil ei olnud wähhematti hälekest egga köppokest kuulda. Robinson näggi, nenda kui ennamiste ifka, hund omma wannemist, — kui korraga ma raskeste põrrus ja wärrises, ja maal ni hirmus mürrin ja rakkomine kuuldi, kui kõige wallidam ja raskem pittse hüidmine. Robinson ärkas hirmund hunnest ülles, ilma et olleks teadnud, mis temmaga sündis, ehk mis ta pididi teggema. Kohhe selle peale käis üks hirmus mapõrromine teise järrele; maallone rakkomine kestis ühtepuhko; kohhaste tõusis kange ja määrato torm, mis puid ja kiwima seest üllestiskus, ja kohhawad merd kõige süggawama põhhani läbbiseggas. Kõik maapealne ja maallone olli otse kui mässamas ja omma otsa liggi jõudmas.

Selges surma hirmus kargas Robinson kopast wälja õue peale laggedale ja temma hirmund lamad takka järrele. Häddaste said naad agga wälja, kui sured kaljo pangad kopa laest temma asseme peale langsid. Müid ei olnud ennam aega wadata, waid Robinson jooksis wärrisedes ja hirmust aetud õuest wälja ja lamad temma järrele.

Ta esimene mõtte olli, ühhe liggima ja laggeda mäe otsa minna, et kiwid ja puud temma kaela ei langeks. Ta olli jo sinna minemas, kui korraga näggi, et se mäggi üllalt otsast, parrajate sest kohhast kuhhu temmal nõu põggeneda olli, suitsu, tuld, tuhka ja kiwima

ja üht tullist weddelifu, mis lawaks nimetakse, hakkas wälja ajama ja wäljapillama. Häddaste sai ta agga ni paljo aega ja mahiti, eest ärrapöggeneda, sest et tulline lawa kui jöggi üllalt alla jooksis ja sured kaljo tükkid kui rahhet iggale pole pillati.

Nüid ei teadnud ta majale minna, kui rutustuste merre äre joosta. Agga siin otas tedda otse üks uus hirmus assi. Range tuul, mis iggast küllest puhhus, olli taewa paksu ja musta pilwe ajanud, ja neist langes nüid korraga wihma ni raskeste mahha, et ürikese ajaga kōdik ma kui merri laenetas.

Hädda waewaga sai Robinson isfi ühhe pu otsa; agga temma waesed lamad wiis wolas wessi ärra. Oh! kui wägga kōis nende häddahääl ja nende armeto karrimine temma süddamest läbbi, ja kui hea melega olleks ta katsund neid aidata, olleks wessi neid mitte jo wägga kaugele ärrawinud.

Se kange mawärrisemine ja pörromine kestis weel mõnned minnutid; siis jäi korraga kōdik wakka. Tuul jäi soifu; tullepurskamine löppis aeg ajalt ärra; maallone mürrin jäi waid; tae was läks jälle selgeks ja kōdik se suur wessi olli werand tunni ajaga ärrajooksnud ja kaddund.

Kui Robinson pu otsast, kuhhu esfimese hirmoga olli pöggenend, mahha tulli, olli ta südda selle sure õnnetuse pärrast, kellesse nüid ueste olli sattunud, ni kurw, et tal melegi ei tulnud, omma pääsmise eest sellele tannu anda, kes tedda ueste silmanähtawa surma eest

olli faitsnuud. Temma ollemine olli nüid jälle ni häddaline ja armeto, kui enne. Temma kobas, se ainus warjopaik mis tännini olli leidnud, olli nüid wist ummistud ja prüggiga täidetud; temma armsad truid lamad olli wessfi ärrawinud; kõik temma tännised tööd ollid rifkutud; kõik temma nõud ja ettewõtmised tulles peale ollid raisatud! Mäggi ei purskand kül enam tuld; agga weel tõusis temma feest paksu musta suitsu ja toosu, ning eks olnud arwata, et ta nüid ikka tullepurskawaks mäeks jääb. Ja jäi ta selleks, mis piddo olli siis kül Robinsonil seal ellada, ehk kuidas wõis ta rahhoga omma pea mahhapanna? Eks pidand ta iggapääw uut mawärrisemist, uut tullepurskamist kartma?

Se halle ja põllastamise wäärt mõtte rõhkus temma süddant ni raskest, et ta muud ei märgand nähha, egga mu peale mõttelda, kui agga omma tulles willetsa ollemise peale, mis temma silma ees kui otsata ja parrandamata näitas ollewad. Ommetigi olleks ta pidand nüid, selle sure kurwastuse koorma al, ennast isfiärranis. Zummala pole pööрма, kes agga üksi iggas ellojuhtumises abbi leiab, ja ka tõeste abbi sadab.

Menda sest surest süddame waewast ja ahastusest ärrarammastud, langes ta selle pu najale, kelle otsast ta mahha olli tulnud, ja ohkas ühtepuhko süddame põhhast sure hälega. Sia jäi ta pawa tõusoni kui uimane liikumata seisma. Temma silma ei tulnud hund, egga

temma süddamesse muud mõttet, kui agga se halle ja kolle mõtte ja küsimine: mis peab nüid minnust sama?

Wimaks läks ta tuifudes omma kopa jure. Agga kui suur olli ta süddame rõõm, kui omma õue liggidal omma armsaid lamasid, terwed ja priksed, hüppates omma wasto näggi tulleswad! Esfiotsast ei tahtnud ta omma ennese filmi uskuda; agga kui liggi tullid, temma käsä lakkusid ja omma head meelt, et tedda jälle näggid, hüppamise ja mägimise läbbi tunda andsid, siis ei wõinud ta ennam kahhewahhel olla.

Nüid ärkas Robinsoni südda, mis siia ajani kui surnud olli, otsekui ueste ellama. Ta watas omma lamade peale, siis taewa pole ja rõõmo ja tännopissarad weersid temmal mõnda palgid mahha ja kahhetset, et omma nõdrusele ni palju wõimust olli andnud. Siis silitas ja melitas ta omma armsaid seltsilisi, ja läks nüid nende seltsis watama, mis ta elamise kohhast olli sanud.

Robinson olli nüid omma kopa ukse ees ja näggi jälle häbbiga, et ka siingi se kahjo ja õnnetus kaugel ni suur ei olnud, kui temma ommas nõdruses olli arwand. Kopa laggi, mis ühhest ainsast kiwwist olli, olli kül sisse langend, ja temmaga kõik ümberkaudne muld; agga se ep olnud jo wõimata kõik sedda purru ja prüggi kopast jälle wälja sada, ja siis olli ta elamise koht kord ni suur ja rumikas, kui enne.

Midda ennam Robinson sedda, mis sün-

Dind olli, tähhelepanni, sedda ennam näggi ja tundis ta, et Zummal tedda mitte polle karistada tahtnud, waid et ta otse selle läbbi temma eest isfalikult hoolt ja murret kandnud.

Kui nimmelt sedda kohta, kust se suur kaljo tük kopa laest mahha olli langend, liggimalt tähhelepanni, näggi ta awwalikult, et se kiwwi ümberringi agga kerge mulla sees kinni olnud, ning et tal siis koggoni ühtigi peatust ei olnud. Sest mis ta leidis, olli siis salgamata ettenõhha, et ta enne ehk pärrast issiennesest sisse olleks langend. Sedda näggi nüid Zummal ette ärra, ning wist ka sedda, et se kiwwi just ühhel ajal sisse olleks langend, mil Robinson parrajate kopas olli. Ning et nüid temma arm ja tarkus selle innimesele pitkemat ellu olli ärramäranud, sest olli ta siis ilmaalgmisest sedda säedust teinud, et just sel ajal selle sare peal sesuggune mawärrisemine pididi sündima. Ka se maallone rakkumine ja fange tule hullumine, ollid Robinsoni heaks ja kassuks, ni hirmsad nemmad ka temma förwus ollid. Sest, olleks se mawärrisemine ilma mürrina ja häleta tulnud, siis ei olleks Robinson naljalt üllesärkand, ja se kiwwi olleks temma ello tõeste lõppetand.

Waatke, nenda olli Zummal jälle temma eest murret kannud, ja otse ühhel ajal, mil temma ennast Zummalast mahhajäetud arwas; Zummal olli otse selle hirmsa sündimise läbbi temma eest murretsend, mis Robinson omma kõige suremaks õnnetuseks piddas.

Agga nendap se ennamiste ikka on, et in-
nimesed üht õnnetust, mis neile juhtund, ikka
suremaks ja raskemaks piddawad, kui ta tõeste
on, — ning naljalt sedda mele ei tullea, et
kõik rist ja willetsus Jummalast targa ja selge
armo nõuga meie peale sadetakse, ning siis
ikka meie tõsiseks kassuks on.

Robinson, kes nüid jo mõnda aega har-
jund olli, palwet jo tööd teine teisega ühhen-
dama, langes põlwili mahha, et Jummalat
selle ue ellohoidmise eest tänada; sedda mõda
hakkas ta tubliste töösse, et omma elloasset
prüggist, mis sisse olli langed, puhastada.
Kõik muld, penem prüggi ja purro olli warsti
wäljas; agga nüid tulli se suur kiwi ette,
mis kül kahte tükki olli lõhkend, agga ka nen-
dagi ikka ennam kui ühhe innimese jõudu tar-
witas, et paigast ligutud sada.

Ta katsus sedda wähhämat tükki ärrawere-
tada; agga asjata! Ta leidis et se tõ kaugele
ülle temma jõu käis. Seal seisis ta siis jälle
süggawa mõttete sees, egga teadnud ei eddasi
egga taggasi.

Kui kauagi selle pärrast sia ja sinna olli mõt-
telnud, tulli tal wimaks mele, sedda kangiga kat-
suda. Ta mäletas nimmelt, ommas nores põl-
wes ajoti näinud ollewad, et tõmehhed nenda
teggid, kui üht rasket asja paigast tahtsid ligu-
tada; ta tõttas siis, sedda katses tehha.

Se nõu olli hea. Pole tunni pärrast ollid

mõllemad kiwwid, mis kül nelli innimest palja fättega paigast polleks jõudnud ligutada, fopast wälja fangutud. Ning nüid olli ta elloasse ford ni rumikas kui enne, ning pealegi, ni paljo kui temma film näggi, iggapiddi täieste kindel ja kõwwa. Sest nüid ollid ni hästi seinad kui laggi ühhest ainsast õnest kiwwist, kelles kusagil ei wähhämatki praggu nähha ei olnud.

Nüid wast julges ta selle tullepurskawa mäele minna, kellest ikka weel paksu musta auru ülles tõusis. Ta immestles sedda hulka lawat nähhes, mis kaugele ümberkaudo olli jooksnud ja alles weel keew ja kuum olli. Emalt agga watas ta se ford sedda immeasja, sest et ni hästi kartus, kui se, et se lama alles kuum olli, tedda keelsid liggimale minna.

Kui siin näggi, et se tulline lawahoog sinna külge olli jooksnud, kus need kartuhwled kassusid, kohhutas tedda se mõtte wägga, et se tulline jõggi ehk kõik sedda kohta ärrahawwitand olli; sellepärast ei olnud temmal enne rahhu, enne kui olli näinud, mis neist olli sanud. Ta jooksis siis seddamaid sinna, ja leidis omma heaks meleks, et kõik se koht terwe ja hoitud olli. Ommetigi wõttis ta kohhe nõuks, mitmesse kohta omma sare peale kartuhwliid figgitada, et ennast selle õnnetuse eest warjata, sest kallist toidowiljast ühhe ehk teise õnnetuse läbbi millalgi ilma jäeda. Olli kül, temma arro järrele, nüid talwe fättejõudmas; agga ta mõtles: kes teab, ehk on se willi sedda suggu, et ma sees ülle talwe festab.

Kui se tõ tehtud olli, läks ta jälle omma kõgi kallale. Ka sellegi polest olli se wiimne sündimine temmale suurt kassu saatnud. Se tullepurskaw mäggi olli nimmelt ka hulga lubjakiwwa walmis põlletud wälja lopind.

Robinsonil polnud siis seal jures suremat tehha, kui et ühhe haugo ma sisse kaewis, lubjakiwid sisse wiskas, ja siis wet peale kallas ja ümberseggas. Selle peale seggas ta weel liwa sekka, hakkas töösse, ja se tõ sündis ni mõnnosaste temma kää, et ta ni hästi omma tõtundmise kui ka eddenemisega täieste rahhul wõis olla.

Selle aja sees lõppis nüid ka se mäggi suitsmast, ja Robinson julges siis tullega minna. Et ülleütlse ennam kussagilt suitsu egga auru ei tõusnud, sest lotis ta siis ka, et kõik maallone tulli ärrakustund olli, ning eddespidi ennam tullepurskamist karta ei olnud.

Nüid hakkas ta ka hõlega selle peale mõtlema, ommale üht ja teist toido asje polest talwe peale murretseda ja fogguda. Selle nõuga püidis ta ennesele kord forralt kahheksa lamat, seddasamma modi kui esimesed. Need tappis ta ärra, ja panni surema ossa lihha omma kõiki suitsu, kui sedda enne mõnned päwad so las olli piddand; sest et mäletas, koddõ omma emmat nenda teggema näinud.

Se olli nüid jo üks kaunis foggio lihha; agga ommetigi kartis ta sedda weel kassina ollewad, kui talwe ehk wahhest walli ja pitk peaks ollema. Ta tahtis sellepärast weel mõnne lama

püida; agga ei tahtnud se tännise püimoega ennam forda minna. Sest need ellajad ollid arru sanud, et ta neid püidis ja hoidsid endid nüid temma eest. Sellepärrast pididi ta siis järrelemõtlemä, kuidä neid ühhel teisel kawwalal wiisil kätte sada.

Ra fegi olli pea leitud; ni põhjato ja üllerikkas on innimese mõistus abbinõu polest, kui ta agga issi tõssiselt püiab egga waewa ei põlga, ja ollid selle wiisiga jo teisel päwal faks kaunist suurt ellajast jälle kätte sadud.

Lihha polest arwas ta ennese nüid täieste murreta olla wõiwad. Ra sesugguse kōhha polest, kus omma talwe warrandust wõis hoida, olli Zummal selle mawärrisemise läbbi temma eest murretsend. Temma kōpa liggidal olli nimmelt üks kōht seddasamma mägge sūlda faks süggawute sisse langend, ning selle läbbi otse üks teine kōbas sündind, kelle su hauk ka temma õue peale kais. Nenda ollid temal nüid elloasse, kōök ja keller õige liggistiko kous, otse kui olleksid naad meel ja targo seddawisi ehhitud olnud.

Nüid ollid temmal weel kolm tarwilist tööd tehha, et selle kardetawa talwe pärrast täieste murreta olla. Ta pididi omma lamadele weel heinu teggema, ommale weel tullepuid murretsema ja kartuhwled ülleskiskuma, et neid keldrisse panna.

Heinad, mis tännini olli teinud ja foggunud, panni ta omma õue peale kuhja, ja igga natofest, mis jälle olli teinud ja jure panni, tallas

ta kõrwaste finni, et wihtm sisse ei saaks. Agga selle tõ polest piddi ta essite õppirahha maksma.

Ta ei olnud nimmelt sedda märgand tähhele panna, et heinad essite hästi kuiwad peawad ollema, enne kui kuhja sünniwad panna; sest et muido, kuida sedda igga luggeja isfi teab, palawaks lähhawad, aurama ja wimaks foggoni põllema hakkawad. Selle polest ei olnud temma ommas nores põlwes ilmas middagi kuulnud, sest et ta matõ ja harrimise polest foggoni ühtigi ei holind. Agga ommas nüidses ollemises õppis ta tundma, kui hea ja tullus se on, kõigest hoida ja kõik tähhelepanna, ja ni paljo tundmist korjata, kui agga ial wõimalik on, kui ta kül kohhe ettenähha ei olleks, mis kassu sest üksford saaks ollema.

Robinson panni sellepärrast foggoni imemeks, kui omma heina kuhja korraga näggi aurawad; agga weel ennam immestles ta, kui kae sisse püstis ja leidis, et seestpiddised heinad tullipallawad ollid. Ta ei wõinud siis muud arwata, kui et tulli sees on, et kül se temmal arwosamata olli, kuida ta sinna sisse olleks sanud.

Ta laotas seddamaid omma kuhja ärra ja ajas heinad laiale. Agga midda kaugemale ta laotamisega jõudis, sedda ennam panni ta imemeks, et ta kussagil tuld ei leidnud, muud kui agga, et heinad läbbi ja läbbi pallawad ja niisked ollid. Wimaks hakkas ta arwama, et kül niiskus aina üfsi sedda pallawust sünnitand, ilma et ta siiski olleks arwo sanud, kuida se wõis olla.

Robinson kuiwatas siis omma heinad ueste

ja nüid teggi ta ühhe kuhja, mis tule ja wihma wasto wõis panna. Et sedda ennam saeo eest warjatud olleks, teggi ta weel pilliroost kattuse ülle, mis tuggewuse polest peaaego meie õllekattuste sarnane olli.

Zärgmiste päiwe sees forjas ta ni paljo kuiwi puid, kui talweks arwas minnewad. Siis kiskus omma kartuhwled ülles, ja sai neid diete rohkeste. Need panni ta kõik omma keldrisse. Wimaks rapputas ta weel kõik walmis sanud sitronid pu otsast mahha, et ka neidki keldrisse talweks üllespanna; ning nüid wõis ta omma talwise üllespiddamise pärrast murreta olla.

Agga se talwe ei tahtnud ilmas weel tulla, et kül jo Roja ku lõppul olli. Selle asemel hakkas wihma saddama, ja ni fangeste ja alaliste, kui olleks kõik taewa allone weeks muudetud olnud. Robinson ei teadnud, mis se piddi tähhendama. Zo faks näddalat aega ei olnud ta jalga kaugemale sanud, kui agga keldrisse, heinakuhjale ja hallikale, et ommale ja omma lamadele toitu ja wet tua. Kõik muud aega piddi ta kui wang istuma ja ärrawiitma. Oh kui iggaw ja iggerik olli nüid temma aegminnema! Ühtigi tehha ja aina üksi olla, — kui õnneto ja põllastamise wäärt ollemine se on, sedda tunneb agga se, kes millalgi ka nenda kui Robinson ühhe lühikesegi aja üksi olnud. Düleks kegi temmale ühhe ramato, ehk paberit, tinti ja sulge wõinud murretseda, hea melega olleks ta igga lehhekese eest ühhe omma ellopäiwest ärraannud. Oh, õhtas ta sagge-

daste, kui rummal ollin ma ommas nores põl-
wes, et ma luggemist ja kirjotamist mõnnikord
raskeks, ja laiskust armsaks piddasin! Ka se
kõige iggawam ramat olleks mul nüid kui üks
kallis warrandus, üks leht pabberit ja kirjutuse
riistad olleksid mul nüid kui üks funningriik.

Se iggawus sundis tedda mõnda teggema
ja mõnda katsuma, mis ta weel ilmaski polnud
katsunud. Zo ammogi olli tal se mõtte peas
ümberkäinud, kas ta ommale mitte üht kedo
potti ja üht lampi saaks tehtud; kaks asja, mis
temma üksikut ellu kaugelt lõbbosamaks olleksid
teinud. Ilma et kangeist wihmast olleks holind,
jooksis ta kõhhe omma saue male, et seddajaggu
saue tua, ning hakkas ka kõhhe töösse.

Ei tahtnud küll se töö kõhhe temma kääe sün-
dida; ta pididi essite mõnda asjata katses teg-
gema; agga et temal muud egga parremat tehha
ei olnud: siisep tüdditand se tedda koggoniste,
omma tööd, ni saggedaste kui walmis, agga lai-
dowäärt olli, ärraraisata, et ueste tehha. Menda
läksid temmal mõnned päwad allalise ja üht-
aego laddusa töga eddasi; funni wimaks pot
ja lamp walmis ja ni hästi sündind ollid, et
se ülleannetus olleks olnud, neid jälle katki lüa.
Ta panni neid siis omma kõki tulle äre, et aega
mõda kuiwaksid. Sedda mõda teggi ta weel
muid riistu ja nõua, mitmet modi ja surust,
ja midda ennam ja kauemine ta sedda tööd
teggi, sedda ennam sündis ta temma kääe.

Wihma saddas ikka weel ühtepuhko. Seep
siis sundis Robinsoni weel muid tubbasid

tõsid ja teggemisi ärraarmata, et mitte iggawu-
sest waewatud sada. Essimene tõ, mis ta nenda
ettewõttis, olli üks kallapüidmise wõrk. Ta olli
jo enne sedda kord korralt kauni hulga nõri
teinud, mis temmal nüid walmis ja wõtta olli.
Et ta ommale igga tõ jures aega andis, ja et
temal kannatust kül olli, üht asja, mis essiotsast
mitte diete ei tahtnud sündida, kümme ja en-
namki kordi katsuda: sest sai ta siis wimaks
ka sellegi kuntsi kätte, diget wõrgo sõlmi heita,
ja harrines tedda wimaks ni hästi teggema, kui
meie päwil saksa naesterahwas penikese wõrgo
sõlmi tewad. Ta olli ommale omma kiwwi noa-
ga ka ühhe riista walmistand, mis wõrgo nõela
modi olli, ja selle abbiga teggi ta ommale ühhe
wõrgo, mis peaaego meie päwiste kallawõr-
kude sarnane olli.

Sedda mõda tulli temal mele, ka katsuda, kas
temal mitte üht ammut ehk wibbopüssi ja nolesid
saaks tehtud. Ta werri hakkas kumama, kui
selle asja pärrast ennam järrele mõtles, pealegi
weel, kui sedda suurt ja mitmesuggust kassu
ja head tähhele panni, mis üks ammo temmale
sada! Sellega wõis ta lamasiid ja linda tappa,
ja mis weel üllem olli, wõis, kui metsinnime-
sed millalgi temma peale tullid, omma seinte
takka nende wasto panna. Ta ei jõudnud sedda
aega ärraodata, mil tedda walmis näggi ol-
lewad, ja jooksis sure wihma ja saoga sedda-
maid metsa, et sündiwat ja parrajat puud
selle tarwis otsida.

Ei kõlbanud temma arwates igga pu selle

tarwis. Ta otsis ühhe sesugguse mis kõwma ja fange, agga ka sitke olli, mis lasktes kõwwerda-da andis, agga ennese ka jälle digeks kiskus.

Kui sesuggust puud olli leidnud, raius ta ta ni pitka, kui tarwis arwas minnewad, wiis koju ja hakkas kohhe teggema. Agga kui wägga pudus temal nüid üks dige nugga. Kõl kaks kümend ja ennamgi fordi pididi ta lõikama, kui ni sure laasto lõigatud sai, kui meie omma terrasest nuggadega ühhe lõigoga lõikame. Nenda kullusid temal siis täieste kahheksa päwa seal kallal ärra, et kõi hommikust õhtoni ajawiitmata tööd teggi.

Robinsoni sureks heaks meleks olli ammo ühheksamal päwal walmis, ning pudusid nüid agga weel weopael ja noled. Olleks ta sel korral, kui ta lamasiid tappis, selle peale mõtelnud, siis olleks ta katsund nende solikatest sedda riista tehha, — sest et teadis, et Euroopa maal lamma solikatest wioli kelesid tehakse, — agga sedda ep wõinud ta nüid. Selle asemel teggi ta siis ühhe dige tuggema ja kero nõri. Siis hakkas ta nolesid teggema.

Olleks ta ühhe tükkikese rauda kussagilt wõinud sada, mis noolte otsa olleks wõinud panna, ta olleks kes teab mis selle eest andnud! Agga sedda ei wõinud ta sada. Kui nüid kopa ukse läwe peal seisid ja mõtles, mis asja ta omme-tigi sinna raua assemele wõiks wõtta, juhtusid ta silmad koggemata selle kulla panga peale, mis tona ma seest leidis, ja mis praego alles, kui üks põltud assi, sealsammas maas olli, kus ta sel korral jäi. Minne, ütles ta, ja lükkas

tedda jallaga kõrwa, minne tühhipaljas ja sa rauaks, kui tahhad, et sinnust luggu pean piddama, egga wadand pärrast ennam ta pealegi.

Kui kauagi risti ja põiki olli mõttelnud, tulli teimal wimaks mele, millalgi kuulnud olnud, et metsinnimesed suri kallaluid ja terrawid kiwiraaua asemel selle tarwis prugiwad; sedda tahtis siis ka temma katsuda. Kohhaste wõttis ta nõuks, ka üht odda ehk piki tehha.

Mõllemad said kohhe tehtud. Ta jooksis merre äre ja leidis õnneks sealt mõnned sured ja tuggewad kallaluud ja terrawad kiwuid, just nisuggused, kui selle tarwis kõlbasid. Siis raius ühhe pitka, sirge ja silleda pu pigi tarwis ja läks üllepea märg koku taggasi.

Mõnne päwa pärrast ollid piik jo noled walmis. Pigi otsa olli ta ühhe terrawa kiwi, ja noolte otsa okkasid kalla luid pannud, ja teise otsa sulgi, et parremine tuult kannaksid.

Et kül mõllemad, ni hästi ammo kui piik, raudriistade puduse pärrast, kui häddaasjad tehtud ollid, siis leidis ta esimese ommetigi kõlbawa kül ollewad, et temmaga linda ja muid pissofesi lomi laska, ja et ta temmaga ka üht hallasti metsinnimest, kui agga liggi piddi lastma, raskeste wõis hawata. Pigiga olli ta koggoni rahhul.

Müid näitsid ta pottid kuiwad kül ollewad. Ta tahtis siis nende kõlbust katsuda, ja panni ühhe sisse ühhe kauni tükki lama raswa, et sedda sullatada ja siis elli asemel lampis põllatada. Agga pahha melega näggi ta, et raswa ni pea kui sulla olli, pottis kahhane ja wäl-

japoolt wälja immitses, nenda et agga pissut potti pöhja jäi. Tä arwas siis kohhe, et ni hästi lambil kui ka teistel pottidel sesamma wigga on, ja selsepärast nendasammoti prugitawaks ei sünni; ning nenda olli siis ka tõeste.

Jälle üks pahha assi! Temmal olli jo suur hea meel olnud, et nüid pea õhtoti tulle walgel wõis istuda, ja hulga aja pärast jälle soja suppi wõis süia; ja nüid näitis se kallis lotus ühhe korraga koggoni rikkunud ja raisatud ollowad. Agga Robinson olli nüid jo kauniste kannatama harjund, ja olli ennesele sedda kord säeduseks teinud, ühtegi teggemist egga katses polele jätta, waid ni kaua ueste ja iggapiddi katsuda, kunni wimaks piddi sündima.

Ta istus siis omma mõtlemise nurka, — nenda nimmetas ta üht omma kopa nurka, kuhju nimmelt iggakord istus, kui üht ehk teist asja järrele mõtles ja uris, — ja õerus omma otsaessist. Kuida se siis tulleb, et need pottid Europa maal, mis ommetigi nendasammoti sauest tehtud on, paljo tuggewamad ja kindlamad on, ja ühtigi sisse ei imme? — Jah, se tulleb sest, nemmad on wawatud. — Wawatud? Mis peaks se kül ollema, ja kuida naad sedda kül tewad? Ha! ha! ma ussun, ma tean jo; ja, ja, nenda se kül on! — Eks polle ma sedda üksford luggenud, et mitte liiw üksi, waid ka mitmed muud asjad, ja ka saugi kange ja wallida tulle läbbi klasiks lähawad. Nenda naad sedda wist tewad; naad pannewad pottid kuma ahju, ja kui sau fullama hak-

fab, wõtwad naad neid wälja, et naad mitte foggoni klasiks ei lähhä. Ja, ja, nenda se on; sedda pean ma ka katsuma.

Kuida döldud, nenda ka tehtud! Ta teggi omma kōki sure tulle ülles, ja ni pea kui diete põlles, panni ta ühhe potti kess tullesse. Agga ei olnud sedda aega kuigi kaua, kui korraga kulis — knak! ja pot olli katti. — Oh sulla weel! ütles Robinson, kes wõis sedda möttelda!

Ta istus jälle omma mõtlemise nurka. Mis wigga, mõtles ta, olli seal nüid? Ollen ma selle sarnast millalgi näinud? Ja, ja! ollen kül. Kui talwe üks klaas külma wee ehk õllega pallawa ahjo peale pandi, et sojaks pididi minnema, kas ep lainud se ka katti? — Ning mil ei lainud ta mitte katti? — Kui ahhi weel täieste palla ei olnud, ehk kui middagi alla pandi. So, so, nüid ma märkan, mis wigga seal olli! Üks nisuggune riist ei pea mitte korraga kange tulle sisse pandud, waid essite aega möda läbbi sojutud sama. Ellago minno wanna pea! hüidis ta rõmoga ja kargas ülles, et teist kasset tehha.

Se läks nüid kaugelt parremine korda, kui essimene; pot ei lainud ennam katti, agga wawatud ei olnud ta siiski.

Ning mikspärrast siis mitte? mõtles Robinson jälle. Se tulli, arwan ma, olli jowalli kül; mis peaks siis nüid weel puduma? — Kui kauagi sellepärrast olli mõttelnd ja järrelearwand, arwas ta wimaks õige otsa peale sanud. Ta olli sedda kasset ühhe tulle sees teinud, mis mitte ahjus, waid wallali põlles.

Sesugguse tulle soe ja pallawus läks jo enne ig-
gale pole laiale, enne kui potti sau läbbi ja läbbi
ni kumaks sai, et wawa olleks wötnud. Et ta
nüid ford kindlaste ette olli wötnud, ühtigi pole-
le, egga ühtigi katsumata jätta, tahtis ta omma-
le ühhe ðige potti põlletamise ahjo ehhitada. Ag-
ga selle tõ tarwis piddi ta parremat ilma otama.

Wihma saddas nimmelt weel ikka ühtepuh-
ko, ning kui kaks kuud sedda wisi saddanud olli,
hakkas alles taewas jälle selletama. Nüid ar-
was Robinson talwet hakkawad; agga talwe
olli jo mödas. Ta ei tahtnud omma ennese
filmi uskuda, kui näggi, et rohhi, lillesed ja
muud kassujad asjad kewwadise rammo ja jõuga
ma seest tõusid; ning ommetigi olli se tõeste
nenda. Temma arwates ei wödinud se assi
nenda olla, ning siiski olli se ta filma ees.
Se olgo mulle õppetuseks, mõtles ta issienne-
ses, et ma eddespidi middagit, kellest ma
arru ei sa, mitte kohhe ei salga.

Nüid olli Robinsonil tõige surem murre
jallawarjoga. Ringad ni hästi kui sukkad ollid
ford korralt räbbalaks kullund ja kakkend ja
södikud, ning nimmelt üks suggu pissokesi sääski,
kedda Muskitoeks nimmetati, waewasid tem-
ma paljid jalgu ni wägga, et ta ei teadnud,
kus wallo eest piddi minnema. Silmnäggo,
käed ja jallad ollid temmal, issiärrants fest sa-
dik, kui se wihmasaddo hakkas, mis läbbi
need södikud koggoni rohkeks ollid sigginenud,

ni wägga paistetand, et neil ennam foggoni innimese liikmete näggu ei olnud.

Kui mitto forda istus ta omma mõtlemise nurka, et ühtki abbi ihhokatte polest ärraarwata. Agga ikka asjata; ikka pudus temmal tõriistu ja tundmist, et sedda tehha ja walmistada, mis ta tehha tahtis.

Rõige fergemine wõis ta selle puduse ja hädada wasto omma kuiwatud lama nahkest abbi sada. Agga need ollid rokimata ja sellepärast kõwwad kui fossed, ning õnnetomaks polnud temma ilmasti sellepärast holind, kuida ni hästi musta kui semiski nahha parkijad sedda tewad, et kõwwu nahku ni pehmeks sada. Za olleks ta sedda ka teadnud, siis ei olnud temmal ommetigi ei nõela egga niti, et sest nahhast ommale üht ehk teist riet õmmelda.

Ommetigi olli hädada suur ja tarwitus pakfine. Za ei wõinud ei päwa tööd tehha, egga õsi maggada, ni wägga waewasid tedda kårbsed ja sãsed. Ühhe nõu lãbbi pididi ta siis ommale selle wasto abbi katsma, kui ta mitte kõlwatomal wisil otsa ei tahtnud sada.

Hädada sundis tedda siis, ennast aidata, ni hästi kui wõis. Za wõttis need nahhad kãsfile ja lõikas neist, — arwako iggaüks kui sure waewaga, — omma kiwwi noaga, essite ühhe pari kingu, ja siis ühhe pari sukki. Ommelda ei wõinud ta kumbkiid, waid uritses agga pissofesed haugud mõda äri, et neid paeltega jalge ümber kinni siduda. Need ollid nüid jälle mitmest polest ühhed õige waewalised ja häd-

daasjad. Sest essite olli nende iggakordse siddumise ja määsimisega jo tülli kül; peale sedda ollid naad, et kül karmapole wälja pole põris, ni pallawad, et ta jallad allati kui tulles ollid, ja siis wimaks, kui pisisutki käis, derus se kõwwa ja kofkne nahk ta jallad ni õrnaks ja libbedaks, et allati wallotasid. Ning siiski tahtis ta enne sedda wallu kannatada, enne kui muskitode püsti.

Ühhest teisest kõwvast ja kängo kuinud nahha tükkist teggi ta ommale ühhe näokatte, ja loidas agga kaks pissokest filmahauku ja suhau-go sisse, et hingata wõis.

Et ta nüid kord selle tõ kallal olli, wõttis ta nõuks, mitte enne järrele jätta, enne kui ommale ka ühhe kamsoli ja püksid lama nahkest pididi tehtud sama. Need tarwitasid nüid jo suremat arwamist ja teggid ta pea koggoni kirjuks; agga mis sadakse kül ilma waewata, ning mis ei wõi innimene kõik ärratehha, kui temal agga kannatust ja hoolt kül on? Ka segi tõ sündis temma käe.

Kamsul olli kolmest tükkist kofkopandud, mis paeltega ühhes ollid, kaks tükki ollid nimmelt käised ja kolmas piht. Püksid ollid, nenda kuida meie paikus sakste ratsasõido püksid, kahhest tükkist, ja ni hästi kõrwast kui jalge wahhelt paeltega kofkotõmmatud. Kui walmis ollid, panni ta mõllemad selga, selle nõuga, et omma wanno jo pool katkend Europa-ma ridid agga suril pühhil ja omma wannemate sündimise päiwil, mis ta isfiärranis pühhaste pididas, selga

panna. Nenda olli ta siis ülleültse farruste nahkega kaetud; arwako nüid iggaüks, mis näo se munder temmale andis! Ükski, kes tedda nenda olleks näinud, ei olleks foggoni wõinud tedda innimeseks arwata. Ta isfigi pididi enese ülle naerma, kui omma kaju esimest korda we sees näggi.

Nüid läks ta jälle omma pottiseppa töö kallale. Potti põlletamise ahhi olli peagi tehtud; ning nüid tahtis ta katsuda, kas ta pottid mitte seal sees, kange ja wallida tulle läbbi wawa ei wõttaks. Ta pani siis pottid ahju, ja teggi haaw hawalt ni sure ja kange tulle sinna sisse, et ahhi läbbi ja läbbi kumaks ja tulliseks läks. Sesugguse kange tulle piddas ta õhtoni ahjus, lastis tedda siis jälle haaw hawalt ärrakustuda ja otas nüid sure iggatsemisega sedda aega, mil nähha wõdis, mis neist sanud olli. Agga mis ta leidis? Esimene pot, mis ta wäljawõttis, ei olnud siiski wawatud; teine nendasammoti, ning nenda ka kõik teisid. Agga kui wimaks üht jalgega potti tähhelepanni, näggi ta sure immestlemisega, et se ükski põhhast ülle ja ülle wawatud olli, otsekui olleks temal klasiford peal olnud.

Se pani tedda nüid jälle mõttete sisse. Mis imme assi, mõtles ta, on se siis ommetigi, et se ükski põhhast agga wawatud on, ning ükski teistest? Kõik on naad jo ommetigi ühesuggu sauest tehtud, ja ühhes ja sessammas ahjus põlletud. — Ta mõtles ja mõtles, agga ei tahtnud ta kauagi leida, mis temmale selle asja polest selgust olleks andnud.

Wimaks tulli teinal mele, et selle potti sees ahju pannes nattoke sola olli olnud. Ta ei wõinud siis muud arwata, kui et selle sola läbbi aina üksi se waaw sündind olli.

Ta nenda olli se ka. Sest mis Robinson siin juhtumise kaupa leidis, olli Europa-maal jo ammogi teatud ja tuntud. Sool ep se diete on, mis läbbi mitmed asjad, kui tedda sekka seggatakse, tulles klasiks lähhawad. Temmal ei olleks siis muud egga suremat tarwis olnud, kui et ommad pottid soolwega ülle ja ülle märjaks kastis, eht ühhe arrojärrele ossa sola kuma ahju wiskas, siis olleks neile kohhe klassi kord ülle sündind.

Sedda tahtis ta nüid teisel päwal katsuda. Zubba põlles tulli ahjus, jubba ollid mõnned sauenõud soolwega kastetud, ja teiste sisse kulwa sola pandud, et mõllemid katsid korraga tehha, — kui middagi juhtus, mis tedda kesh tõ sees sundis tööd polele jätta, ja mis ta jo ammogi olli kartnud — se olli haigus.

Ta südda hakkas põritama, pea wallotas ja kõik kehha olli ni nõrk ja rammoto, et ta jalal ei jõudnud seista. Ta nüid olli temmal se kõige willetsam ollemine odata, kellesse üks inimene agga ial wõib sattuda.

„Suur Zummal, mõtles ta, mis saab minust, kui ma omma asemelt ennam ei jõua üllestõusta? Kui ühtegi ärda süddamega inimest mo ümber ei olle, kes mulle middagit kätte ulataks, ja kes mind mo jõuetuses aitaks. Ühtegi sõbra, kes mo surmahiggi mo otsa eest

ärrapühhiis, ehk mulle keele fastet annaks? —
Zummal! Zummal! mis saab minnust?"

Sures hinge abhastuses langes ta nende
sõnadega wõimato mahha.

Olli teimal millalgi kindlat lapseliku usku ja lo-
tust Zummala, kõigewägewama ja kõigearm-
sama Jesa peale tarwis, siis olli se nüid.
Jõueto ja rammoto ja ühtegi innimest omma
ümber, kelle peale muud pididi ta nüid omma
lotust pannema, kui ta ommas willetsuses mitte
ei tahtnud ärralõppeda? Zummal, Zummal,
üksi; muud keddagit kõiges maailmas.

Ta olli pitkali maas, ja wõitles surma häd-
daga. Ræed ollid teimal risti ja kõrwaste ühhe
teise külges finni; ei sanud ta sõnna suust,
egga põlnud temmal wõimalik ühhegi asja
peale mõttelda, waid watas agga üksi silmi
taewa pole. Zummal! Zummal! Hallastust!
— Se olli kõik, mis süggawaste ohkades aeg
ajalt ta keele pealt tulli.

Agga ei lastnud hädda tedda kawa maas
olla. Ta ajas sure waewaga ülles, et üht ja
teist tarwidust omma asseme äre tua, et, kui
haigus ennam ülles ei annaks tõusta, siis kõik
liggi kae kõrwas wõtta olleks. Sure waewaga
tõi ta kaks silikrõdi kore tait wet, ja panni
omma asseme kõrwa mahha. Panni mõnned
küpsetud kartuhwled ja nelli sitroni, mis teimal
weel üle ollid, sinna jure, ja langes jõueto
nende kõrwa omma asseme peale mahha.

Olleks se nüid Zummala mele pärrast ol-
nud, tedda ühhe äktilise surma läbbi ma pealt

ärrakorristada, oh! kui hea melega, kui hea melega olleks ta surnud! Ta julges Jummalat selle polest palluda; agga mõtles kohhe jälle ümber ja tundis, et se palwe õige ei olnud.

„Eks ma polle Jummalal laps! mõtles ta; eks ma polle temma teggo ja teht, ning eks polle ta minno kõige armsam, kõige targem ja kõige wäggewam Issa? Kuida tohhiin ma temmale ettetähhendada, mis ta minnoga peab teggema? Eks tea ta issi kõige parremaste, mis mulle hea on, ning eks wõtta temma minnoga nenda tehha, kuidas se mulle kõige tullusam on? Ja, ja, sedda teeb temma, se hea, armas ja wäggew Jummal! Olle siis waid, mo waene kurw südda! Wata ja loda Jummalal peale, mo waene ahastud hing. — Jummalal selle sure ja wäggewa abbi ja aitaja peale kõiges häddas ja willetsuses! Ja temma saab sind aitama; saab sind aitama ellus ja surmas!”

Nüüd hakkas ta kõiges ihhus kängeste külmetama. Et kül ennese ülle ja ülle lama nahkega finni mattis, ei sanud ta siiski soja. Se külma hoog kestis kül tundi kaks. Sedda möda sündis temmal känge palla, mis kui ellus tulli temma soontest läbbi käis. Ta rinnaid käisid ni kängeste, kui ühhe innimese rinnad, kes ni kängeste ja ülle jöu jooksnud, et ta hänge tahha ei sa. Se rammastas tedda ni wägga ärra, et temal agga häddaste weel ni palju jöudu olli, silkrödi koort weega su äre tõsta, et omma kuiwa keelt kasta.

Wimaks hakkas ta ni kängeste higgistama,

et higgi suurte tilgade kaupja ihhust wälja ajas; se andis temale pissut kergitust. Kui tunni aega sedda wisi higgis olli olnud, hakkas ta jälle ennam märkama. Nüüd langes temmal se mötte süddame peale, et ta tulli ärrakustub, kui ta usi puid peale ei panne. Ta ronnis siis, ni wõimato kui ta olli, neljakäppäkil tulle äre, ja wiskas ni paljo puid peale, kui arwas tarwis ollewad, et hommikoni põlleks. Sest nüüd olli jo õsi.

Se õ olli se kõige raskem ja willetsam, mis ta millalgi olli ellanud. Külmi ja palla käisid wahhepidamata ühhe teise järrele; kange peawallo ei löpnud foggoniste, egga tulnud hund temma silma. Se rammastas tedda ueste ni wägga ärra, et ta teisel hommikul agga häd-daste pu hunniko jure jõudis romata, et puid tulle peale panna.

Õhto pole läks haigus ueste kangelaks. Ta tahtis jälle tulle äre romata; agga ei jõudnud ta nüüd ennam. Ei wõinud ta siis tulle polest ennam parrata, ning et pealegi kindlaste lotis, et Jummal tedda nüüd pea wõttab ärrakorristada, ei holind ta siis ka ennam tulle parrast.

Se õ olli nendasammoti kui minnewane. Tulli olli nüüd ärrakustund; wessi mis weel silkrödi fores olli, hakkas jo haisma; ning Robinson olli ni jõueto, et ta ennast teise küljegi peale pöördä ei jõudnud. Ta arwas nüüd surma tunni liggi ollewad, pallus weel süddamest Jummalat ja walmistas ennast nenda omma iggawese te wasto.

Ta pallus weel üksford allandlikult Zum-
malalt andeks andmist omma pattude parrast.
Siis tännas ta tedda kõige helduse ja hea
eest, mis ta temmale — kui ühhe kõlwatoma
innimesele — temma elloaeges olli teinud.
Issiärranis agga tännas ta tedda kõige hädda,
waewa ja risti eest, mis ta temma parranda-
mifeks temma peale olli pannud, ning mis ta
nüid ennam kui millalgi tundis, kui head ja
tullusad naad temmale olnud. Wimaks pallus
ta weel rahhu, õnne ja õnnistust omma waeste
wannematele; siis andis omma hinge Zum-
mala iggawese armo holele — säedis ennese wal-
mis ja otas surma waggase ja waikse süddamega.

Ka näitas surm jõudfaste tullemas ollewad.
Ta hing läks arraks; rinnad hakkasid röggise-
ma, ja hinge tõmmamine läks ikka raskemaks.
Nüid, nüid näitas se wiimne sowitaw silma-
pilg liggi ollewad! Surma ahhastus läks kan-
geks; hinge tõmmamine jäi wafka; ta nõrgotas
pead ja — ei teadnud issiennesest ennam.

Kas Robinson nüid tõeste surtud, wõi
agga kanges minnestuses olli, se olli alles
teadmata.

Kauagi olli ta sel kombel maas. Wimaks
— kes olleks sedda kül wõdinud mõttelda! —
hakkas ta jälle märkama.

Süggawa ohkamisega hakkas ta jälle arro-
järrele hinge tõmmama. Sedda mõda löi ta
silmad lahti ja watas ümber ringi, otse kui

olleks ta wadand, kus ta olli; sest tõeste ei teadnud ta praego weel, kas ta hing ihhust lahkund olli, wõi mitte. Wimaks märkas ta, et ta hing alles ihhus olli, mis temale suurtki furwastust teggi, sest et surm temmal nüid so-witawam näitis ollewad, kui ello.

Ta olli nüid õiete wõimato ja nõrk, ommetigi ilma sure wallota. Selle kange pallawa asse-mel, mis ta enne sedda ni wägga olli tunnud, hakkas ta nüid ülleültse kangeste higgistama. Et ennast kauemine higgis piddada, mattis ta ennesele weel ennam nahku peale, ning kui häd-daste pole tundi seddawisi higgsi al olli olnud, tundis ta ennese jo kaugele kergema ollewad.

Agga nüid waewas tedda janno kangeste. Wessi mis temal weel asseme äres olli, ei sün-dind ennam jua; õnneks tullid temal need sitro-nid mele. Sure waewaga hammustas ta ühhe neist poleks, ja immes sedda sahweti, mis tedda kaunistegi jahhotas. Sedda möda jäi ta wag-gufaste maggama ja maggas üksijärje päwa-rdusoni. Oh kui paljo kergem olli ta nüid, kui eila! Haigus olli foggoni taggasi andnud, ning ei tunnud ta praego ennam muud wigga, kui et agga jõueto olli. Ka sõmaisaldus hakkas temal jälle sündima, ja sõi siis ühhe kupsse kar-tuhwle, kelle peale ta suggu sitroni sahweti til-gutas, et tedda maokamaks tehha.

Nende kahhe minnewa päwa sees, ei olnud ta ka omma lamade pärrast ühtigi holind; agga nüid läksid ta filmad wet täis, kui neid omma jalge otsas näggi, pealegi et mõnned neist üf-

siisilmi temma peale watasid, kui olleksid naad kúsinud, kas ta weel parrem ei olle? — Onneks wõiwad need ellajad, nenda kui kamelid, mitto pawa jannu kannatada; muido olleks luggu nendega jo waene kül olnud, sest et nüid jo kaks pawa jomata ollid, ning Robinson ka praegogi weel liig jõueto olli, et üllestõusta ja neile wet tua.

Et se wanna emma lama ni liggi temma jure tulli, et ta ta külge ulatas, katsus ta ennese ni kaugele üllesajada, et nattofest pima temma uudarast wõis tõmmata. Selle pima, mis ta lüpsis, jõi ta kõhhe ärra, ja tundis et se wärske piim temma tõbbise kehhaale wägga mõnnus olli.

Selle peale jäi ta ueste maggama, egga ärkand enne kui õhto pärrast pawa ülles. Nüid tundis ta jo kaugelet suremat sõmaissaldust. Ta sõi siis jälle mõnned kúpse kartuhwled sitroni sahwtiga ja heitis jälle maggama.

Se üfsijärgne maggamine, ja et pealegi tuggewa kehhaaga innimene olli, andis temmale ni paljo jõudu, et jo neljandamal hommikul ülles wõis tõusta, ja, — et kül weel nõrga ja wärrisewa jalgega, — mõnned sammud káia.

Ta láks wanfudes kopast õue peale. Siin tõstis ta silmad ülles taewa pole; páike paisis armsaste ja sojaste pu latwe lábbi temma silmi, ja temma melest olli, kui olleks ta ueste sündind olnud. „Õh sa iggawene ellohallikas, hüidis ta ja langes põlwili mahha! Zummal! Zummal! tanno olgo sulle, et sa mind weel kord omma kallist páikest, ja temma walguses om-

ma loduse immetéggusid nähha lassed! Tanno! Tanno! Tanno olgo sulle, et sa mind minno häddas ei olle mahhajätnud; et sa mind weel ford ellusse taggasi olled kutsund, et mulle weel ennam aega parrandamiseks kinkida. Lasse mind siis igga ellopäwa, mis mulle weel saad jätkama, nenda pruvida, et ma iggal ajal walmis wõiksin olla, sinna minna, kus kõige hea ja furja teggude eest omma palka same."

Selle lühhikese, agga süddameliko palwe järtele, watas ta ford laia taewa alluse, ford metsa ja põsaste peale, mis kõik jälle udes eh-tes ja illus ollid; ford jälle omma trui lamade peale, mis röömsad ja armu melites temma ümber ollid. Kõik näitas nenda ollewad, kui olleks ta ühhe pitka te pealt ommakste jure jälle taggasi tulnud. Ta südda hakkas liikuma ja silmad ojused rõmopissarate sees.

Mõnne päwa pärast olli Robinson jälle omma endise terwise jures ja tundis ennese jo tuggewa kül ollewad, jälle omma tõde kallale minna.

Esimene, mis ta ettewõttis, olli, et watas mis ta pottidest olli sanud. Ta teggi ahjo lahti, ja wata! kõik ollid ni illufaste wawatud, kui olleks naad ühhest õppind pottiseppast tehtud. Selle hea melega ei tulnud temmal tükkil ajal melegi, et ta neid riistu nüüd ommetigi tarwitada ei wõinud, sest et ta nulli ärrakustund olli. Kui se temmal wimaks mele tulli, seisis ta nokkus, watas ford omma pottide, ford tulle- asfeme peale ja ohkas raskeste.

Ommeetigi ei lastnud ta se kord omma kurwa meelt wõimust wõtta, waid mõtles: sesamma helde eestmurretseja, kes sulle tona tuld andis ja murretse, wõib sulle jo, kas selsammal, ehk ühhel teisel wisil, sedda ka teistkorda anda, kui se agga temma hea tahtmine on. Peale sedda teadis ta nüid jo, et teimal talwet karta ei olnud; ning et kül lapsest sadik lihha toidodega olli harjund, lotis ta süiski, ka ilma nendeta, aina üksi puwilja ja pimaga, mis omma lamadest sai, ellada wõiwad.

Sellepärast ei kahhetsend ta, et need riistad olli teinud; ta wõis neid jo pima nõudeks prukida. Rõige suremat neist olli ta ühhe is-stärralise asja tarwis ärrawallitsend. Ta mõtles nimmelt, et ta kartuhwled paljo mõnnosamad ja maokamad olleksid, kui neid wõiga wõiks süia. Agga üht wõikirnu puust tehha, olli teimal koggoni wõimata. Sellepärast tahtis ta siis katsuda, kas wõi ka ühhe sure potti sees piddi kokko minnema. Ta koggus ni paljo koort, kui arwas tarwis minnewad; teggi siis ühhe putaldreko, mis ta kane ohto potti peale panni, ja selle keskele ühhe haugo, ja püstis sealt ühhe küinra pikkuse káiika läbbi. Sellega müttas ta siis ni kaua sedda koort seiti, kui wimaks kokko läks; pessi siis selle wõi puhhta weega ärra ja panni suggu sola sekka.

Nenda sündis siis ka segi tõ temma káe; agga kui sedda omma tõ waewa tahtis katsuda, tulli teimal alles mele, et ta nüid ka ennam kartuhwleid ei wõinud küpsetada, sest et teimal tuld

ei olnud, mis peale ta jälle koggoni ei olnud mõttelnud. Seal olli nüid se kallis wõi, mis katsumata piddi jääma, ja Robinson seisis kurwa näoga seal kõrwas. Ta näggi ennese nüid jälle omma essiotsase waese ja armetoma ollemise sees ollewad. Austred, piim, kofus-pähkled ja tores lihha ollid nüid jälle ta ainus toide, ja kes wõis teada, kui kaua temal neidki sai ollema? Kõige waesem assi olli süiski se, et ta omma põlwe milgi wisil ei teadnud parrandada.

Mis piddi ta nüid ettewõtma? Kõik mis omma palja kättega tehha wõis, olli jo tehtud. Näitas siis kül, et ta nüid omma päiwi tōta ja maggamisega piddi ärrawõtma. Se olli se kõige hirmsam ja õnnetom ollemine, mis ta tal wõis mõttelda! Sest tō olli temal nüid ni wägga wisiks sanud, et ta ellada ei wõinud, kui temal üht ehk teist teggemist ajawiteks käes ei olnud; ja ta tunnistas parrast sagedaste issi omma suuga, et se kõigeennamiste temma südbant parrandand, et ta essiotsane ni wägga waewaline ollemine tedda tōle ja kõik mis tarwitas, issi teggema ja murretsema sundis. Tō, lissas ta jure, on kõige hea, nenda kui laiskus kõige kurja hakkatus! Selle parrast andis ta parrast kõige noorte innimes-tele sedda nõu, lapsest sadik ennast tō peale harjutada. Sest, ütles ta, nenda kuidagi tegi ennast nores põlwes harjutab, nenda jääb ta ka ennamiste kõige el- loaja, laisk ehk ussin, holetu ehk holas, tark ehk rummal, üks hea ehk sant inimene.

Waene Robinson mötles siis kauagi sia ja sinna, mis ta nüid ommetigi tööks pididi ettemõtma, et mitte tōta olla.

Sōd ja pāwad kāis ta selle mōttegā ūmber, kas se temmal siis kōggoni wōimata peaks ollema, ommale ūht laewa, ehk ommetigi selle sarnast, ūht paati tehha, et sellega katsuda, maksko mis ta maksab, ehk olgo waewa mis on, jalle innimeste keske sada; sest ta arwas, et Amerika-maa suurma kōggoni kauge ei wōi olla.

Se mōtte ei annud temmale ennam rahhu, sedda katsumata jatta; ta tōttas siis ūhhel pāwal metsa, et sesuggust puud otsida, kellest ommale ūhhe padi wōiks dnistada. Et selle lābbi kōhtade peale juhtus, kus ta tännini weel polnud olnud: siis leidis ta mõnda kassujat asja, kellega katses tahtis tehha, kas ehk wahhest tolduseks ei sünniks.

Nenda leidis ta mõnned wōdsud India-maa wilja, mis meie paikus Türgi nissuks kutsutakse. Ta imnestles sedda suurt wilja pead, kelle seest peale 200 terra leidis, mis litis ūhhe teise kõrwas ollid. Ta arwas kōhhe, et sest leiba ja muud toitu wōib sada; agga mis wisil pididi ta need terrad jahhuks jahwatama? Kuida jahhud klišdest puhhastama? Kuida wimaks leiba ehk muud toitu neist teggema ja kōpsetama, sest et temal tuld ei olnud? Sellegipārrast wōttis ta mõnned pead jure, et sedda wilja omma kōddo ūmber siggitada. Sest, mötles ta, kes teab ehk saan aegamōda ommetigi ūht kassu neist sama.

Weel leidis ta ühhe wiljapu, mis temal tän-
nini nendasammoti tundmata olli. Ta näggi
selle otsas sured kaunad rippuvad, ja kui ühhe
neist ärralõhkus, leidis ta liggi 60 oamodi terra
sealt seest. Nende maggo ei olnud kül temma
mele pärrast; süiski püstis ta ka neist mõnned
kaunad omma jahhetasku. Need ollid kakao-
oad, kellest sokkoladi tehakse, mis Saksa rah-
wa piddopäine peal rohkestegi juakse.

Wimaks leidis ta weel ühhe diete sure, ka
koggoni wõera ja tundmata wiljapu, kelle willi
kokuspähkle surune, agga ilma foreta ja nenda
ülleüldenid södaw ja wägga hea maoga olli.
Se pu isfi olli iggapiddi teist modi, kui kokus-
pu. Wega möda kulis ta, et se seddasuggu
puud olli, mis leiwa puuks kutsutakse, sest
et selle wilja mõnnes ilmajaus paggana rah-
was ni hästi tõrelt söwad, kui ka taignaks
sõtkutud leiwa asemel prugiwad.

Se suur ja jämme pu olli wannaduse pär-
rast ühhest küljest jo suggu õnes. Robinso-
niil sündis sellepärrast se mõtte, et ta ehk wah-
hest lootsikuks sünniks, kui ta tedda agga jõu-
aks mahharaiuda ja diete õneks sada.

Agga üht nisuggust kassolist puud nenda
umbes ärraraisata, ilma et teada olleks, kas se
millalgi temma kae saab sündima, üht lootsikut
sest tehha? Se mõtte panni tedda ehmatama,
ning ei teadnud ta kauagi, mis ta piddi teg-
gema. Ommetigi panni ta selle kohha tähhele,
kus se pu olli, ja läks nenda kabhewahhel koju.

Taggasi minnes leidis ta, mis ta jo ammo-

gi leida olli iggatsend, ühhe pessakonna pabo-
foisid. Kui suur olli temma hea meel selle
leidise pärrast! Agga kui liggi astus, et poegi
pessast wälja wötta, lendasid kōid wurrinal är-
ta, ning sai ta agga ühhe õnneks kätte. Ta
olli ka sellegagi rahhul, ja tõttas rōmoga ko-
ju; teggi weel, ni hästi kui ta olli, ühhe puri,
panni selle omma ue seltsiliseaga omma asse-
me kõrwa ja heitis maggama.

Zeisel hommikul tõusis Robinson puhte
ülles, ja hakkas nüüd hõlega järrele arwama,
kas ta sedda wanna leiwapuud, mis eila olli
leidnud, ühhe lotuse pärrast, mis alles kōggoni
kähhepeal olli, pididi mahharaiuma, wōi tedda
kassuma jätma. Kui kauagi selle polest risti ja
põigiti olli mõttelnud, ja kord sedda, kord teist
nõud kui laidetawat ja targema mõistuse wasto
kaiwat, olli ärrapõlland ja ärrawissand, — läks
temma iggatsesine, sest üksikust ja õnnetomast
paigast päästetud sada, korraga ni ellawaks
temma sees, et ta seddamaid omma kiwi kir-
we kätte tõmmas ja sinna jooksis, kus se pu
olli, et sedda tõeste suurt tööd kōhhe hakkata.

Agga olli ta millalgi üht waewalist ja ig-
gawat tööd ettewõtnud, siis olli se se! Tuh-
handed teised innimesed olleksid esimese ho-
biga kae longu kõrwa lastnud, ja sedda tööd
wõimatomaks piddand. Agga Robinson olli
nüüd kord, kuida teame, sedda ommale säedu-
seks teinud, ühhegi waewa pärrast ennast ühhe

tõ kallast ärrahirmutada laska, kellest ta head ja kassu lotis. Sellepärast jäi ta ka siis se kord kindlaste omma kord wõetud nõu peale, kui se tõ ka kuigi palju waewa ja aega wõttaks.

Kui pawatõusust liggi lõuneni ühtepuhku ja ajamiitmata tõõd olli teinud, polnud se hauk, kuhhu nüid kül tuhanded hobid firmega olli lõnud, weel nigi suur, et kassi olleks sisse mah-tund. Arwako nüid sest iggaüks, kui palju aega ta tarwitas, et sedda kaunist jãmmemat puud mahha sada ja siis paati temmast tehha.

Ta nãggi nüid kül, et se ennam kui ühhe aastane tõ olli; ja sellepärast nãggi ta ka tarwis ja tullusa ollewad, omma pãwast aega diete ärrajaotada, nenda et temmal igga tunni kohta teatud tõ olleks. Sest ta olli nüid jo tundma sanud, et ühtigi muud innimese tõhoolt ja ussinust ni wãgga ei kergita ja ärrita, kui üks parras ja ommane tõ- ja ajasãedus.

Sedda teggi ta siis ka, ja ellas selle sãeduse ja arro jãrrele, üht pãwa nenda kui teist, kolm terwet aastat. Kõik need kolm aastat otsani teggi ta omma laewa tõõd pãaw pãwa kõrwas pawatõusust funni kello kũnneni, ja peale lõunat kello kahhest kello neljani sure ja tũddimata holega; ning mis arwate, armad luggejad, kui kaugele ta kül selle pitka aja sees selle tõga olli jõudnud ja eddenend? — Oh! se pu polnud weel polestki õnes, ning olli se kõggoni kahhepeal, kas ta kõige omma hole ja ussinusega, teiste kolme ehk nelja aasta sees selle tõga tãieste pididi walmis sama!

Siiski teggi ta tüddimata seal kallal tööd; sest mis piddi ta ka muud teggema? Ja midagit piddi ta ommetigi teggema, sest et ta töta koggoni ei wõinud ellada ja olla. Agga ühhel päwal tulli temmal äkkiste mele, et ta nüid jo ni kawa selle sare peal ellab, ja siiski agga wähhemat ossa temmast tunneb. Se polle ommetigi õige, mõtles ta, et ma omma argusele ni palju maad ollen andnud, et ma tännini weel polle usaldand, sedda saart otsast otsani läbbikäia. Kes teab mis ma teisis paikuis ja majal temma peal jo kõik omma heaks ja kasuks olleksin leidnud ja tundma sanud!

Se mõtte läks ni ellawaks temma sees, et ta sealsammas nõuks wõttis, teisel hommikul jo tele minna. Se saar olli umbes kolm pennikoormat pikk, ja kuus liggi kahheksa ümberingi. Weel selsammal õhtul walmistas ta kõik walmis, mis tele tarwis läks. Teisel hommikul panui ta temona nelja päwa tarwis ühhe omma lama selga, püstis omma kiwvi kiwwe wõ alla, panni omma wibbopüssi kaela ja wõttis pigi õlla peale, andis ennese palwe läbbi Zum-mala hole ja kaitsmise alla ja läks rahhoga tele. Temma nõu olli siiski ikka, ni palju kui wõdis, ennast randa kaudo hoida, sest et ta metsaliste pärrast ilmas weel pakso metsa sisse ei uskund minnema.

Esimesel päwal ei juhtund ta middagit tähelepannemise wäärt näggema egga kuulma. Ta käis sel päwal liggi kolm pennikoormat ärra, ning midda kaugemale ta jõudis, sedda ennam

näggi ta, et ta omma ellamise kohha otse käl-
gewaefemasse nurka selle sare peal wallitsend
olli. Mitmes kohtas leidis ta wiljapuid, mis
ta weel ilmaski polnud näinud, agga kellest
ta õigusega lotis, et naad temmale peatoidust
wõiwad anda. Nende wilja ja muud neist pru-
kides, õppis ta ka pitka peale nende nimmesid
tundma. Nende seas olli ka se pu, kelle forest
Japani rahwas üht kallist pabberit, ja Ota-
heiti sare rahwas üht suiriet tewad.

Õsi olli Robinson metsaliste hirmo pär-
rast pu otsas; teisel hommikul puhte läks ta
jälle eddasi.

Ta polnud weel kuigi kaua eddasi läinud,
kui ta selle sare lõunepoolse otsa peale jõudis.
Siin olli tükkati liwa. Kui ta nüid sare wäl-
lise otsa peale wälja minnemas olli, jäi ta äk-
kiste kui sammast ühhe kohha peale seisma,
kawatatas näost ärra kui lubjatud sein, ja wär-
rises kõiges ihhus.

Ta näggi siin, mis ta siin nähha ei arwand,
— ühhe ehk mitme innimese jalla jäljed liwa
sees. Et ta neid jälgi nähhes ni wägga är-
raehmatas, tulli sest: temma ei wõinud mitte
arwata siin harritud Europa-ma innimesi-käl-
nud ollewad, waid harrimata ja agga innimese
sarnatsid, innimesi sõjid lomi, kedda kanni-
baliks kutsutakse.

Meie Robinson ei olnud, kuida näme,
Zummala kartuse peale rajatud kindla ja mehhi-
se waimo polest mitte weel ni kaugele jõudnud,
kui tarwis olleks olnud. Selle polest kannab

kül se süi, et ta nüid jo mõnned aastad üfs-
järke foggoniste rahholiste olli ellanud, ja selle
läbbi kõigest kartusest ja willetsusest otsekui är-
ratõderdund olli. Gest se on ja jäeb waidlemata
tõeks: liig rahholine ja waike ello rikkub in-
nimest, teeb tedda arraks, ja saggedaste ka süd-
dame polest pahhaks; ning on se sellepärast üks
suur heateht Zummalast, kui ta ajoti üht eht
teist risti meie peale sadab, et meid selle läbbi
otsekui rahhohunnest üllesärratada, meie hinge
ja ihhojdudu lifuma ajada ja meid julguses ja
waimotuggewuses harjutada ja finnitada.

Robinson jäi, kuida kuulsime, neid inni-
mese jälgi nähhes, kui sammas seisma. Hir-
mund watas ta ümberringi, panni wähhematti
lehhelahhinat sure argusega tähhele, ja ei tead-
nud hirmo pärrast kauogi, mis pididi teggema
eht kumma pole kallama. Wimaks kassis ta
ennese kokko, püstis jooksuma, ja jooksis kui üks,
kedda taggaaetakse, egga polnud temmal süd-
dat, fordagi ümberwadata. Agga forraga panni
tedda middagi kui naeltega ma külge finni, ja
täitis tedda sesugguse hirmo ja ehmatusega,
et ta peaaego jallal ei jõudnud seista.

Ta näggi ühhe kohha, mis ümber piratud
olli, ja selle keskpaikas ühhe tulleasseme. Ring
ümber sedda kohta ollid — jällestus tulleb peale
sedda tähhendades — pealuud, käed, jallad ja
muud innimese liifmed maas, kelle ümbert lih-
ha ärranärritud olli.

Robinson põris silmad selle jälleda asja
pealt ärra, ta südda läks sandiks ja ta olleks

wist ärraminnestand, kui ta mitte ofsele pol-
leks hakkand, ja selle läbbi fergitust sanud.

Kui jälle wähhä tuggewam olli, püstis ta
ueste kõigest wäest ja wõimust jooksmä, nenda
et lama omma foormaga agga waewalt järrele
jõudis. Ommetigi ei jänud ta temmast mahha.
Agga hirm ja kartus ollid meie waese Robin-
soni mõistust ni wägga seggand, et temal joos-
tes sedda järreletõttawat lamat melegi ei tulnud,
temma jooksmise müddinat ühhe tedda tagga-
ajawa metsinnime jookso müddinaks piddas,
ning sellepärast kõigest hingewäest ja jõust tem-
ma eest ärratõttata püidis. Et sedda ferge-
mine ja ruttemine eest ärrajõuda, wiskas ta
omma pigi, wibbopüssi ja kiwvi kirwe ärra,
— mis ta nüid isfiärranis olleks piddand kal-
liks piddama, — sest et need temmal joostes
tülliks ollid. Peale sedda ei wadand ta sug-
gugi te peale, waid pöikas ferd sia, ferd sinna
pole, ning wimaks, kui ta foggoni ennam ei
teadnud, kus ta olli, jooksis ta rattast ringi
ümber, ning kui umbes tunni aega sedda wisi
fero ja fäno olli jooksnud, olli ta jälle selle
hirmsa kohha peal, kust omma pöggenemise
jooksu olli hakkand.

Agga Robinson ei märgand sedda, et se
sesamma koht olli, mis ta jo ferd näinud
ollid, waid arwas sedda teise nende hirmsa
prugi mälestuse paiga ollewad, selle eest ta
jooksis. Sellepärast laddus ta kui tuul sealt
jälle ärra, egga jänud enne peatama, enne
kui ta foggoni ennam ei jõudnud, ja ram-

moto mahhalanges, egga isfiennesest suggugi ei teadnud.

Nenda maas olles jöudis ta lama jälle temma jure ja heitis ta jalge otsa mahha. Onneks olli se just sesamma koht, kus ta enne sedda omma pigi, püssi ja firwe mahha olli wisand. Kui ta siis tükki aja pärrast jälle silmad lahti löi, leidis ta ommad asjad omma kõrwas rohho sees maas. Se, ning mis enne sedda olli sündind, näitas temmal nüid kui üks hunnenäggo ollewad; ta ei teadnud ei sedda kuida ta isfi, ehk kuida need asjad kōik sia ollid sanud; ni wägga ollid hirm ja kartus temma mõdistust segganud.

Tükki aja pärrast ajas ta ennese jälle ülles; agga et hirm ja kartus selle aja sees suggu tagasi ollid andnud, korjas ta nüid ommad riistad targo kōkko, need ainsad, mis kaga ta wasto wōdis panna, kui pealetullemist juhtus ollema, wōttis neid liggi ja hoidis neid nüid surema hōlega, kui ennemine. Agga ta olli ni jõueto, et ta koggoniste ennam ni karmeste ei jõudnud joosta, kui essite, et kül hirm tedda ajas ja sundis. Sōma isfaldus olli temal sest päwast koggoni aetud, ning agga ühhe ainsa korra wōttis ta aega, omma jannu ühhe hallika äres kustutada.

Ta lotis weel enne õhtut foju jõuda; agga ni kaugele ei wlatand ta. Sest õ jöudis jo peale, ja ta olli weel liggi pole pennikoormat maad kotto emal, ühhes kohtas, mis ta omma suikorteriks nimmetas. Siin olli temmal üks haggerik ühhe kauni sure ja rumika duema peal,

felle ümber üks tihti istunud puuürg käis, kus ta üht jaggu omma lama karja piddas, sest et siin palju rammusam rohhi kasvus, kui ta pärriks ellokohtas. Ja et aastal enne sedda isfi mõned suised õõd siin olli ellanud ja olnud, sest et siin wähhäm sääski ja muid sõdikuid olli, olli ta selle haggerikule selle nimme andnud.

Ja olli liig wäsfind, ja sellepärrast ei wõinud ta siis selle peale mõtteldagi, kaugemale minna, et kül kardetaw olli, ühhes lahtises haggerikus maggada. Ommetigi sundis wäsfimus tedda sia jäma. Häddaste olli ta agga omma pea, mitmesuggusid mõttid täis, mahhapannud, kui tedda äkkiste üks uus asfi ni raskeste kohutas, et ta sest peaaego surma olleks sanud.

— Ja kulis ühhe häle, mis otsekui taewast mahha tuli, ja mis wägga selgeste hüidis: Robinson, waene Robinson, kus sa olled olnud? Kuida sa sia olled sanud?

Robinson kargas kohkund ülles, wärrises kui hawaleht, ja ei teadnud, kas pididi jooksmas pannema, wõi paigale jäma. Sealsammas kulis ta needsammas sõnnad ueste õõldawad, ning kui silmad sinna pole ülles tõstis, leidis ta, mis üks arg ikka leiaks, kui ta agga aega wõttaks, selle asja põhja peale sada, mis tedda hirmutas. Se hääl ei tulnud mitte taewast, waid sealsammast ühhe pu oksa pealt, selle peal temma armas pabokoi istus.

Selle aeg olli wist koddõ iggawaks läinud, ning et ajoti omma perremehhe seltsis siin haggerikus olli olnud, tuli ta tedda sia otsima.

Robinson issi olli temmale need sõnnad, mis ta siin rãfis, enne mitmele forrale etteüttel- nud, ning nenda olli ta neid melespidand.

Kui hea meel olli Robinsonil, kui selle ue kohkumise tühja ja asjata leidis ollewad! Ta sirutas kãe wãlja, hüidis pol! ja sedda- maid lendas se pissoke ajawide temma poidla peale, panni omma nokka ta pallet wasto ja lobbises ühtepuhko: Robinson, wãene Ro- binson, kus sa olled õlnud!

Kõik selle õ otsa ei sanud Robinson kar- tuse ja raske mõttete pärrast silma kinni. Ikka seisis se hirmus ja jälle koht, mis ta näinud olli, temma silma ees, ja asjata püidis ja wae- was ta ennast, sedda näggemist omma filme eest ärrakaotada. Oh kui kõlwatomad ja kahjosaat- wad mõtted sünniwad ühhe innimese sees, kui nõdrus temma ülle wõimust wõtnud on! Ro- binsonil sündisid sadda nõud, ennast mets- innimeste eest warjata, kellest üks ikka mõistma- tumam olli, kui teine. Nenda wõttis ta nõuks, ni pea kui walge pididi ollema, kõik ärrakaotada ja maa tassa tehha, mis ta tãnnini ni sure, raske waewaga olli teinud ja ehitanud. Ta tahtis selle haggeriko, kus sees ta praego olli ärralaotada, siis need istutud puud, mis siin due ümber ollid, soutomaks ülleskiskuda, ja siis omma lamad minna laska, kuhhu tahtwad. Seddasamma tahtis ta siis ka omma pärris elloassemega tehha; seddamõda tahtis ta ka omma dueajad ja ülleültse kõik, mis ta tãnnini ni nimmetamata sure waewaga olli harrinud

ja istutanud, soutomaks ärrahäwvitada, nenda et kõige selle sare peal ei märki egga wermet ei olleks, et siin millalgi innimestest middagi tehtud ehk ehitud olnud, ja, et kui metsinnimesed üksford sia külge tulleksid, koggoni tunda ei wõiksid, et üks inimene siin ollemas on.

Se on üks tõssine sõnna: hea nõu tuleb home, ehk kuida se wanna sõnna ütleb: aeg annab head nõu. Sedda näme ka Robinsonist.

Temma eilane üllemärane kartus sundis teda, nenda kuida kuulnud olleme, sedda kõlwatomat nõud wõtma, kõik soutomaks ärrakaotada, mis ta tännini ni nimmetamata sure wae-waga olli teinud ja ehitanud. Agga õnneks olli, et ta sedda, mis tehha tahtis, teise päwani tehha jättis; sest häddaste olli agga walge kätte jõudnud, kui Robinson jo kõik koggoni teisest kühest tähhele panni. Mis ta eila heaks, targaks ja tarwiliseks piddas, se näitas temmal nüid pahha, kõlwato ja laidowäärt ollewad. Ühhe sõnnaga, ta heitis kõik enneaegsed nõud ja etterõdtnised ärra, mis hirm ja argus temma sees ollid sünnitand, ja wõttis teisjed, mis mõdistus heaks kitis.

Robinson leidis nüid, et ta hirm ja kartus üllemäri olnud. „Ma ollen nüid jo ni kaua siin, mõtles ta, ja ilmasi polle weel üks metsinimene minno ellamise nurka tulnud. Sest on siis selgeste nähha, et neid selle sare

ennese peal ellamas ei olle. Wist tulleswad siis agga ajoti mõnned ühhe teise sare pealt sia, et siin omma jälletomat sõmaaega piddada; ning wist tulleswad naad agga lõune pole sare otsa kaldasse, ja lähhawad sealsammast jälle taggasi, ilma et majale temma peal lähhäksid ehk puduksid. Se on siis jälle üks suur Zummala armo ja helduse tähhendus, et minna selle sare kõige waesema jao peale ollen piddand juhtuma, kus ma kõige julgemine wõin ellada. Miks peaksin ma siis ka mitte eddespidi temma peale wõima lota, kui ta ommetigi tänuni mind ni targaste juhhatand on!”

Siin andis ta ennesele raskeks süiks, et temmal eila selle enneaegse ja üllemäärase hirmo ja kartuse sees ni kassinaste usku ja lotust Zummala peale olnud; heitis kahhetsedes põlwili mahha, ja pallus andeksandmist selle ue süi pärrast. Selle peale tõusis ta ülles ja läks, waimo ja ihho polest kinnitud ja toetud, koju, et sedda kohhe hakkata, mis ta nüüd ueste nõuks olli wõtnud.

Ta olli nimmelt nõuks wõtnud, omma ellokohta weel mõnnest polest kindlamaks ja tugewamaks tehha; ning se olli wägga krowaars. Gest, et kül iggal ajal Zummala peale wõime lota, kui temma pühha tahtmise järrele puime ellada: siis ei tohhi meie ommetigi ka ommalt poolt ühtigi katsumata ja teggemata jätta, mis meie rahhu ja ello õnne, olgo pissue ehk paljo, wõib kinnitada. Za sellepärrast on armas Zummal meile meelt ja mõistust ja kõik muud waimo ja ihhojõudu andnud, et neid

hinge ja ihho kasfufs peame prufima, ni paljo kui wõime ja oskame.

Esimeene, mis ta selle polest teggi, olli se, et ta ühhed wähhikesed waod maad ommast kopa esisest pu seinast, ühhe tihhida metsa asutas, mis temma kobast ja ülleülse temma ello-paika ni paljo pididi warjama, et ta emale ärra ei paistaks. Selle nõuga istutas ta kord korralt üks kaks tuhhat noort paju, kellest ta nüüd jo teadis, et kõigist pudest kõige hõlpsamine ja jõudsamine kaswawad. Agga ta ei istutand neid mitte wira kaupa ja arro järrele, waid me-
lelt ühhe sia ja teise sinna, et mitte kui in-
nimestest asfutud, waid kui üks isfikassunud
mets näitaks ollewad.

Selle peale kaewis ta ommast kopast ühhe maalluse te mäe alt läbbi, et kui hädda mil-
lalti ni suur olleks, et waenlased wäe ja wõi-
mussega temma peale tungiksid, ja majalt en-
nam pääsmist ei olleks, siis ommetigi sedda
mõda weel wõiks ärrapäästa. Se olli nüüd
jälle üks nimmetamata waewaline ja pitkaline
tõ, ja teada muidugi, et laewatõ sõnnist seisis.

Mulla, mis ta siit wäljakaewis, wiskas ta
omma puseina wasto, ja tallas kõrwaste kin-
ni, nenda et sest wimati üks mullamüir sün-
dis, mis kuus jalga lai, ja wähhämast küm-
me jalga kõrge olli. Sia ja sinna jättis ta
pissokesed haugud, et kui tarwis, läbbi wõis
wadata. Kohhaste lõikas ta ka selle mulla-
müiri sisse sia ja sinna treppid, et kergemi-
ne ülles ja alla saaks, kui ükskord tarwis

peaks ollema, üllalt müiri pealt waenlaste wasto panna.

Müid wõis ta ühhe äkkilise pealetullemise parrast täieste kartufeta olla. Agga kuida siis, kui waenlased mind ümberpirawad, ehk leri minno ümber löwad, mötles ta?

Ra segi wõis sündida; selleparrast tundis ta tarwis ollewad, ka selle wasto walmis olla, et mitte toido ja wee pudus tedda ei sunniks, ennast waenlaste kätte ärraandma. Selle polest tahtis ta kõige wähhämast ühhe lüpsi lama paigal omma õue peal, ja selle üllespiddamiseks ühhe wähhikese kuhja heinu kääwarras pidada; peale sedda ni paljo juustu, kui agga ial wõis, taggawarras hoida, ja wimaks üht ossa puwillja ja austrid päwast päwa ni kawa taggawarras pidada, kui agga södawad seisawad.

Menda jõudsid temmal siis jälle mõnned aastad möda, kelles ühtigi sedda ei juhtund, mis fulutamise wäärt olleks. Selleparrast jättame sedda aega ligutamata, ja tõttame ühhe asja peale, mis meie heal sõbral üllem ja sarew olli, kui kõik, mis temma üksikus põlwes selle sare peal, temmale tännini olli juhtund.

Se olli ühhel illusal sojal hommikul, kui Robinson, kui jo omma laewatööd teggemas olli, ühhes kohtas emal koggemata ühhe pakso suitso näggi tõuswad. Esimene, mis ta sedda nähhes tundis, olli ehmatatus ja kartus, teine: ihhaldus teada, mis suits se pididi ollema; ja mõllemad ajasid tedda, ni karmeste kui wõis, omma kopa tahha mäe otsa joosta, et sealt

wadata, kust se suits tulleb. Ni pea kui ta mæ otsas olli, någgi ta nüid weel surema ehmatufega wâhhâmast wiis pati merre kaldas, ja ühhe sure tulle ümber wâhhâmast kolmkümmend metsinnimest, kes mitmesuggusid tempusid tehhes ringtantsu piddasid.

Et kül Robinson jo aastad otsa sesugguse asja wasto walmistud olli, siis ei pudund ommetigi suurt, et hirm ja kartus ueste temma ülle wõimust olleksid wõtnud. Ommetigi ei annud ta neile se kord maad egga wolli, waid pani omma lotust Zummala peale, ja läks ruttuste alla omma kopasse, et ennast wastopannemisele walmis säeda; pani kõik ommad sõariistad ümber, ja wõttis, Zummala peale lotes, selle mehhiise nõu, omma ello eest wiimse werre tilgani seista ja wastopanna. Ni pea kui selle nõu olli wõtnud, ja ühhe lühhihise paiwe läbbi ennast kiinitand, läks ta südda ni fergeks, et ta ommal julgust kül tundis, omma paelast kartsast möda jälle ülles ronnida, et omma waenlaste teggu ja likumist üllast mæ otsast tähhele panna.

Agga kui wägga lõhkus ta südda ta sees, kui kauniste selgeste kaks õnnetomat innimest patidest någgi todawad ja tulle äre wetawad. Ta arwas kohhe, et neid tapmisele wiakse, ja sellesamma silmapilgo sees någgi ta omma arwamise hirmsal wiisil tõeks minnewad. Mõned neist armotomaisst löid ühhe neist õnnetomaisst wasto maad, ja kaks teisi kargasid temma kallale, wist et tedda lõhki lõigata ja omma

jälleda ja hirmsa sömaaja tarwis walmistada. Se teine õnneto pididi sedda hirmust asja sõn-
nis pealt watama, kunnid kord ka temma kätte
sai tulles. Agga korraga, kui se waene inni-
mene märkas, et kõi summas temma tappetud
õnnetoma seltsimehhe kallal ollid, ning tedda
sureste tähhele ei pannud, püstis ta jooksmas,
lotes omma ellu päästa, ja jooksis nimmeta-
mata willedusega otsekohhe sinna külge, kus
Robinsoni elloasse olli.

Rõõm, lotus, hirm ja kartus sündisid ühhe
korraga meie sõbra süddames, ja ajasid temmal
kord kange punna, kord surno kahwatuse pal-
gesse; rõõm ja lotus, sest et ta näggi, et se tag-
gaetaw kaugele willedamine joosta jõudis, kui
need, kes tedda taggaajasid; agga hirm ja kar-
tus, sest et se taggaetaw otsekohhe temma ello-
asseme pole jooksis. Ommetigi olli temma ello-
asseme ja nende jookswate wahhel weel üks wai-
ke merrenurf, kellest se õnneto läbbi pididi ojuma,
kui ta ennast mitte omma taggaajajate kätte ei
tahtnud anda. Ni pea siis, kui ta selle äre olli
jõudnud, kargas ta, ilma et korda ümber olleks
wadand, wette, ja ojus sellesamma willedusega,
mis ta joostes olli näidand, teine pole kaldasse.

Kaks temma taggaajajast, kes esimesed ol-
lid, ojusid temma järrele, teised pöörasid omma jäl-
leda sömaajale taggasi. Süddameliko hea mele-
ga näggi Robinson, et need kaks ka ojudes
kaugelki selle taggaetawa järrele ei sanud.
Se tulli jo laddudes temma elloasseme pole,
kui teisid weel poleski merrenurfas ei olnud.

Sedda nähhes sündis Robinsoni sees ni-
suggune julges, et ta sellesarnast ilmaški omma
sees polnud tunnud. Ta filmad põllesid kui
tulli; ta südda ajas tedda sure pakkitusega selle
õnnetomale appi kargada; ta tõmmas, ilma et
ennam suggugi olleks mõttelnud, omma pigi
kätte, jooksis mäest alla, ja olli kui tuul selle
taggaetawa ja temma taggaajajate wahhel.
Seisa! hüidis ta esimese wasto waljo hälega,
metfast laggedale tulles; seisa! — Se õnneto
watas ümber, ja ehmatas Robinsoni nähhes,
kes ülleültse karruste nahke sees olli, ni wägga
ärre, et ta ei teadnud, kas ta pididi ta ette
allandes mahha heitma, wõi ärrajooksmä.

Robinson tähendas temmale kääga, et
ta temma kaitsemiseks seal olli, ja nihhotas isst
kord korralt temma taggaajajate pole liggimale.
Müid olli ta ni liggi jõudnud, et ta esimest
omma pigiga ulatas püstma. Ta teggi süddame
kõwwaks, ja püstis pigiga ni raskeste temma
palja ihho sisse, et ta kõhhe mahhalanges. Tei-
ne, kes weel liggi sadda sammu emal olli, jäi sed-
da nähhes äkkiste seisma, panni ühhe nole om-
ma wibbopüssi peale, ja laskis Robinsoni,
parrajate kui se tormis temma peale tahtis min-
na. Se nool putus otsekõhhe süddame kõhta, —
agga õnneks ni kergeste, et ta sest kõwwast nahk
kamsolist, kui raudriidest, taggasi põrrus, ilma
et temmale wähhämäski wigga olleks teinud.

Robinson ei annud omma waenlasele aega
teist korda laska; waid kargas ta kallale, ja
sirrutas ta liwa sisse mahha, kui ta parrajate

jälle omma wibbopüssi winna tömmas, ja nüid watas ta ümber, kus se õnneto olli jänud, kedda ta olli päästnud.

Se waene seisis hirmo ja lotuse wahhel ifka weel sellesamma kohha peal, kus Robinson tedda omma wallida hüidmisega seisma panni, kahhawahhel, kas se, mis sündis, temma päästmiseks olli, wõi kas ford nüid temma kätte tulli. Robinson hüidis tedda ja tähhendas temmale käega, liggimale tulla. Ta tulli mõned sammud, ja jäi jälle seisma, astus jälle nattokest liggimale, ja jäi ueste seisma, ja olli foggoni hirmund ja kohkund, otsekui üks kes armu pallub. Robinson püidis temmale iggapiddi tähhendada, et ta temmast agga head wõidib lota, ja näitas temmale ueste käega liggimale tulla. Ta tulli, ommetigi langes ta igga kümne ehk kahheteiskümne sammoo peal allandlikult põlwili mahha, otsekui olleks ta tahtnud tedda tännada, ja ühtaego tähhendada, et ta ennast temma wäe ja wõimuse alla annab.

Robinson wõttis selle peale omma karruse uäofatte eest ärra, et temmale üht lahket innimese näggu näidata; mis peale ta siis ka kohhe liggi astus, temma ette põlwili mahha heitis, ja Robinsoni jalla omma kula peale panni, wist tähhenduseks, et ta temma orri tahhab olla. Robinson, kes ennam üht sõbra, kui üht orja iggatses sada, tõstis tedda armolikult ülles, ja tähhendas temmale, et temmal temmast agga head, armu ja armastust lota on. Agga siin olli weel muud ja ennam tehha.

Üks neist, kes mahhalõdud ollid, ning agga ker-
geste kõhust hawatud olli, hakkas jälle toibo-
ma, ja katkutud rohtu hawa sisse toppima, et
werrejooksmist keelda. Robinson andis om-
ma kaitsetawale sest märki, ja se wastas temmale
omma keele mõnned sõnnad, kellest ta küll arru
ei sanud, agga mis ommetigi ni armsad temma
kõrwus kuulda ollid, sest et se essimene inni-
mese hääll olli, mis ta ni mitme aasta takka
jälle kulis. Selle peale näitas se India mees
Robinsoni kiwvi kirwe, ja siis ennese peale,
ja andis selle läbbi mõista, et ta sellega omma
waenlasele wimast ossa tahtis anda. Robin-
son, kes hea melega innimese werd ei walland,
agga siiski ärranäggi, et siin parrata ei wõi-
nud, andis kirwe ta kätte, ja põris isfi silmad
kõrwale. Se jooksis kirwega sinna, ja lõhkus
omma hawatud waenlase pea ühhe hobiga pea-
laest õlladeni lõhki. Tulli siis naerdes taggasi,
ja panni kirwe ja selle lõhhotud pealu Ro-
binsoni jalge ette mahha.

Robinson tähendas temmale, nende tap-
petute wibbopüssid ja noled kookokorjata ja tem-
ma järrele tulla. Se India mees andis selle was-
to temmale mõista, et ta need surnud kehhad es-
site liwa sisse tahhab matta, et nende seltsimeh-
hed, kui peaksidki nende järrele ja neid otsima tul-
lema, neid ei leiaks. Robinson kitis temma
nõud, ja nenda olli ta siis ka omma kättega ni kār-
me seal kallal, et mõllemad kehhad enne werand
tundi liwa sisse maetud ollid. Siis läksid mõlle-
mad Robinsoni ellopaika ja astusid mäest ülles.

Robinsoni ollemine ja järg olli ikka weel foggoni kardetaw; sest mis olli kül muud arwata ja karta, kui et need metsinnimesed, ni pea kui omma jälletomat sõmaaega said piddand, omma kaddunud seltsimehhi, ja sedda ärrakargand wangi tagga otsima tullid. Za teggid naad sedda, kui wägga olli siis karta, et naad Robinsoni elloasseme üllesleidfid, tedda wäewdimusega ärrawötsfid, ja tedda ennast föige omma seltsimehhega ärratapsfid.

Robinson wärrises selle peale mötteldes, ja nende armotomate innimeste hirmust römpiddamist ja täntsu üllalt mäe otsast ühhe pu takka pealt wadates. Za mötles ruttuste järrele, mis kül parram ja tullusam olleks: ärrapöggeneda, wöi alla omma seinte ja walli tahha minna? Lotus Zummala, föidide süita ja waggade kaitjsja peale, andis temale jõudu ja julgust, wimist wallitseda. Za läks siis romakülle, et ta nende silma ei puduks, pöfaste warjus omma paelast kartsa otsa ja näitas omma seltsimehhele käega, seddasamma tehha. Ning nenda läksid siis möllemad alla.

Siin ajas se India mees filmad pärrani laiale, kui siin omma päästja hõlbust ja iggapiddi kordas ollewat ellopalka näggi, sest et ta sellesarnast omma elloaeges weel näinud ei ölnud. Zemmaga olli luggu siin, kuidas ühhe tallo innimesega olleks, kes ilmaski majale polleks sanud, egga muud näinud, kui agga omma kulla, ja nüid esimest korda ühte kuningliko majasse juhtuks.

Robinson tähendas temmale, mis neil mõllemil veel omma waenlastest karta olli, ja andis temmale kohhaste tunda, et ta walmis on, wilmse werre tilgani nende wasto panna ja omma ello eest nendega wõidelda. Temma mõistis sedda ärra, mis Robinson tähendas, wänis omma näo hirmsaks kurjaks, kerutas kirwega, mis temal alles käes olli, mõnne korra ülle pea, ja põris ennese siis ähwardes sinna külge, kus ta waenlased ollid, otse kui olleks ta neid wastohakkamisele wälja kutsund, et kõige sellega omma kaitsjale tunda anda, et ka temmalgi julgust ei pudu, wahwaste nende wasto panna. Robinson kitis temma julgust ja mehhist süddant, andis temmale ühhe wibbopüsi ja pigi kätte, ja säedis ta ühhe pissofese haugo ette wahti, mis ta, kuida teame, melega omma puseina ja mulla walli sisse olli jätnud, ning kust selgeste ülle selle wahhepaiga wõis nähha, mis temma puseina ja selle wiimsest istutud metsa wahhel olli. Ta isfi astus, nendasammoti sõariistus, ühhe teise sefugguse haugo ette.

Nenda ollid naad liggi tunni aega seisnud ja walwand, kui forraga mitto kolledat häält kuulsid karrivad, mis ommetigi veel kauniste kaugel ollid. Mõllemad säedsid endid wastopannemisele walmis ja näitasid teine teisele käega, et teine teisele otse kui julgust anda. Selle peale jäi kõik jälle wakka; sedda möda kuuldi jälle sesammasuggune karrimine, ning jubba suggu liggimal, mis peale ueste jälle wakka jäi.

Nüid kuuldi kauniste lähkedal agga üks ai-
noke korre ja kolle hää, mis hirmsaste metsa
sisse karris, ja mis mäggi taggasi kostis. Jo
ollid meie julged wastopannijad walmis ja säe-
tud; jo ollid möllemad ommad ammud winna
tömmand, et essimest, kes nende silma pididi
putuma, laska. Nende filmad hiirgasid oda-
tes, ja ollid üksijärje sinna külge metsa pole
pöördud, kust se hää nende körwu kollas.

Robinson ja temma süddamit abbimees
seisid ja walwasid seddawisi liggi õhtoni, ilma
et peale sedda wähhämatki ennam olleksid näi-
nud ehk kuulnud. Wimaks arwasid möllemad,
et nende waenlased wist omma asjata otsimist
üllejätanud, ja omma patidega omma sare peale
taggasi läinud. Möllemad pannid ommad sõa-
riistad ärra, ja Robinson tõi, mis Zummal
olli jätkand, õhtust süia.

Et se tähhelepanemise wäärt pääw, mis
meie sõbra üksikus ellopölwes isfiärranis suur
ja kulus on, just üks Kedi olli, sellepärrast
andis ta siis selle metsinnimesele temma nim-
me, ja nimmetas tedda Kedi, ehk Saksa ke-
le Freitag, mis ni paljo kui Kedi on.

Nüid alles olli Robinsonil aega, tedda
liggimalt tähhelepanna. Se olli üks illusa
sirge kaswo ja kehaga, umbes 20 aastane
noor mees. Temma ihhonahk olli mustjas pun-
nane ja kiiskaw; juuksed mustad, agga mitte
willakad, nenda kui moridel ehk murjanitel,
waid pitkad, filledad ja lipsjad; temma ninna
olli pissoke ja tõnts, agga mitte lohkus; temma

moffad ollid penifesed ja õhholesed, ja ham-
bad walged kui elhwenbein ehk elewandi lu.
Peale sedda olli ta peast jalloni allasti.

Ni suur nüid ka Robinsoni sõmahädäda
olli, siis ei lastnud temma häbbelik meel tedda
ommetigi enne sõma minna, enne kui omma
allasti koddakondsele ühhest wannast lama
nahhast ühhe põlle olli löigand, ja selle tem-
male häbbeme kattedeks ettesiddund. Siis täh-
hendas ta temmale, et ta temma kõrwa pididi
istuma, ja temmaga õhtust leiba wõtma. Ke-
di, (sest nenda tähame tedda nüid eddespididi
nimmetada) tulli sure au- ja tännoandmistega
liggimale, heitis temma ette põlwili mahha,
kummardas maani ja panni, nenda kuida ta
esimese korra sedda olli teinud, omma päästja
jalla omma kufla peale.

Robinson, kes selle sure ja koggemata rõ-
mo pärrast, et Zummal temmale ühhe seltsi-
mehhe ja sõbra olli juhhatand, mis ta ni am-
mogi olli iggatsend, issiennesega weel arro peal
ei olnud, olleks hea melega armoga temma
wasto jõudnud; agga se mõtte, et se mitmest
polest temma ennese heaks ja rahhuks tarwis
on, omma uut wõderast, selle süddant ja meelt
ta weel ei tunnud, ühhest ajast kui omma al-
lamat piddada, sundis tedda, temma allanda-
mist ja auandmist kui middagit wasto wõtta,
mis temmal digus ja kohhus nõuda olli. Selle-
pärrast tähhendas ta temmale siis, et ta tedda
kui omma kaitsmise ja warjo alla wõtnud, om-
metigi agga selle wisiga, et ta temma sõnna

fuleb; et ta kõik sedda peab teggema, ehk kui keeldud teggemata jätma, mis temma kui kässoandja ja wallitseja tedda saab käsima ehk keelma. Ja et ta sedda, mis ta temmale olli tähhendand, sedda selgemine mõistaks ja sest arru saaks, nimmetas ta sedda sõnna Raziige, mis kaga Amerikama metsinnimesed omma peawannemid ja wallitsejid nimmetawad, mis temmal õnneks mele tulli, üksford kuulnud olnud.

Ennam selle sõnna, kui kõige tähhendamiste läbbi, mõistis Redi omma peawannema tahtmist, ja et nüid ka ommalt poolt tunda anda, et ta sellega rahhul olli, hüidis ta sedda sõnna Raziige mitto ford üksijärje sure hälega, näitas sedda tehhes Robinsoni peale, ja heitis ueste temma jalge ette mahha. Ja et pealegi näidata, et ta wägga hästi teab, mis kunninglik melewald ja wõimus tähhendab, tõmmas ta pigi nurgast, andis Robinsoni kätte, ja panni wahheda otsa omma rinda wasto, wist et tähhendada, et ta ihho ja hingega temma wäe ja wõimuse al on. Robinson andis temmale selle peale kui würist ja wallitseja lahkeste kät, et sellega omma kunningliku heldust temma wasto tähhendada, ja käsks tedda mahha istuda, et temmaga õhust süia. Redi teggi, kuida käsud; ommetigi ei istund ta mitte Robinsoni kõrwa, waid ta jalge ette mahha.

Robinson olli siis nüid kui üks õige kunningas, muud kui agga et ta wallitsus kauge male ei ulatand, kui agga ühhe ainsa allama,

mõnne lama, ja ühhe pabokoi ülle. Ommetigi olli ta kui wallitseja omma allama wasto iggapiddi wägga armoline ja allandlik, ni paljo kui ta au ja förgus sedda agga ial fallis.

Peale sedda, mis mõllemad sel päwal ollid näinud, kandnud ja kannatanud, iggatsefid naad nüid maggada. Mõllemad heitsid siis puhkama. Ommetigi ei unnustand Robinson, enne kui asfemele heitis, Zummalat süddamest tännada, et ta omma armo abbiga sel päwal ni nähtawalt temma jures olnud, ja et ta temmale ühhe felttimehhe olli juhhatand.

Esimine mis Robinson teisel hommikul omma Rediga ettewöttis, olli, et sedda kohta watama läksid, kus need metsinnimesed minnewal päwal omma jälletomat sömaaega ollid piddand. Sinna minnes putusid naad ka sinna, kus nende kahhe metsinnimese kehhad, mis Robinson mahhaldi, maetud ollid. Redi näitas sedda kohta omma perremehhele, ja andis kauniste silma nähtawalt tunda, et temmal kül himmu olleks, neid surnuid kehhasid ma seest ülleskaewa, ja neist sömaaega piddada. Robinson teggi hirmsa kurja näo, et omma wastomeelt ja jällestust selle polest tähheadada, tõstis omma pigi ahwardes ülles ja näitas temmale, et ta tedda kohhe ärratappab, ni pea kui temal millalgi jälle peaks mele tulles, innimese lihha süia. Redi mõdistis selle ahwardamise ärra, ja heitis allandlikult omma kaitsja taht-

mise alla, et kül ta arru ei sanud, mikspärrast ta temmale üht lusti pididi keelma, mis temma arro järrele keeldud. egga kõlwato ei olnud.

Nüid ollid naad selle tulleasseme jure jõudnud. Kui hirmus ja jälle! Siin ollid fondid, seal poolnäritud innimese lihha tükkid maas, ja mitmes kohtas olli ma werrega kui wärwitud. Robinsoni südda ei kannud sedda wadata, ta põris filmad ärra, käs kis Redi kõdik ühte humnikusse wissata, siis ühhe haugoma sisse kaewa, ja kõdik sinna sisse matta. Redi teggi kuida kästus.

Robinson sorris ja otsis sõnnis sedda tuhka läbbi, kas ta ehk wahhest ühhe säddemekese tuld peaks leidma. Agga asjata! Kõdik olli ärrakustund. Se olli temmal nüid koggoni halle assi; sest peale sedda, et Zummal temmale ühhe seltsimehhe olli andnud, ei olnud temmal sedda korda muud ni wägga iggatseda, kui — tuld. Kui ta nenda norgus peaga seal seisis, ja halleda filmega selle kustunud tuhha peale watas, teggi Redi, kes tedda ühhe aja tähhelepannemisega pealt olli wadand, mõnned tähhendused käega, kellest Robinson arru ei sanud, tõmmas kirwe äkkiste maast kätte, jooksis kui tuul metsa, ja jättis Robinsoni, kes temma nõu ei teadnud, immestledes sinna paika.

„Mis se on?“ mõtles ta, tedda immestledes ja laia filmega taggawadates. „Kas peaks se tannamata sinnust lahkuma, ja pealegi weel sinno kirwe ärrawima? Kas peaks ta koggoni ni ülleanneto ja pahha ollema, et ta sinno el-

loasseme ärrawõttab, sind wäewõdimusega tem-
mast lahti lööb, ehk sind koggoni omma rahwa
kätte juhhatab?" Pahha! wägga pahha! ütles
ta, ja tõmmas, täis süddamehaigust, et ta ni
tännamara olli, omma pigi kätte, et selle pah-
handulise järrele joosta, ja tedda keelda, om-
ma furja nõud ärrateggemast.

Robinson olli jo temma järrele tõttamas,
kui korraga Redi sure jooksoaga näggi tag-
gasi tulleswad. Robinson jäi äkkiste seisma,
ja näggi sure immestlemisega, et Redi, kedda
ta ni pahhaks piddas, joostes ühhe peotäie
kullorõhtu kõrges tule kääs hoidis, kellest suits
üllestõusis. Nüüd lõkkatas se rohhi põllema,
Redi wiskas ta mahha, panni kärmeste weel
ennam kullorõhtu ja kuiwi puragu ja oksa pea-
le, ja Robinson näggi sure rõmoga ühhe
illusa elleda tulle omma ees põlleswad. Nüüd
ollu temmal korraga selge, mikspärrast Redi
ennemine ni äkkiste olli ärrajooksnud, ta hak-
kas sure hea melega ta kaela, andis temmale
suud, ja pallus süddames tedda tuhhatford
andeks, et ta ni asjata ja süita pahha tem-
mast olli mõttelnud.

Rüsib ehk nüüd üks ehk teine: kust Redi
selle tulle wõttis? — Meile olgo wastuseks:
Ta läks kirmega metsa, et ühhest kuiwast puust
ehk kännust kaks tükkifest puud raiuda. Meid
derus ta ni kärmeste ja targaste teine teise
wasto, et wimaks pallawa pärrast põllema
hakkasid. Need põlleswad putükid määsis ta
suis ühhe peotäie kullorõhho sisse ja hoidis

selle rohho joostes tule kâe, ja nenda õhhotas siis tuul selle rohho willeda jookso läbbi põllema.

Robinson olli nüid, kuida õöldud, süddamest rõmus, et omma kartust asjata leidis, ja nenda ühhe korraga jälle tuld sai, mis temmal ni kaua olli pudund, ja mis ta ni wägga olli iggatsend. Kauagi seisis ta tulle äres ja watas temma põllemist röömsa silmega, egga jõudnud tedda kül wadata. Wimaks wöttis ta ühhe põllewa tukki ja jooksis sellega, Rediga seltsis, koju.

Siin teggi ta kohhe ühhe illusa elleda tulle omma kōi ülles, panni mõnned kartuhwled tulle äre, ja läks siis kui tuul sinna, kus ta lama karri olli, et üht noort lamat tua. Se sai kohhe tappetud, nahk wõetud, katki lõigatud, ja üks reis wardasse pandud. Redi sai kupsetajaks saetud.

Selle aja sees, kui se omma ammetit talitas, lõikas Robinson ühhe rinna tükki kedo tarwis katki, pessi holega puhtaks, ja panni ühhe kedo potti sisse. Sedda mõda koris ta mõnned kartuhwled ärra, tampis ühhe peotäie Türgi nispu kahhe kiwi wahhel peneks, panni mõllemad potti lihha jure, ja kallas ni palju puhhast wet peale, kui arwas tarwis ollewad, ja panni siis selle potti tulle äre.

Seest piddi siis leem sama, üks toit, mis ta nüid jo wähhemast kahheksa aastat ennam ei olnud maitnud. Arwako nüid iggäüks, kui wägga ta su selle järrele wet josis.

Redi ajas, kōik sedda teggemist ja walmis-

tamist nähhes, filmad laiale, sest et ta ei teadnud, mis tarwis se köif piddi ollema. Keetmisest ei olnud temma weel ilmaski kuulnud egga näinud; ta ei teadnud siis ka arwatagi, mis se wessi pottiga tulle äres piddi teggema. Kui nüüd Robinson ürifesest omma kopasse olli läinud, ja wessi pottis kuplema hakkas, kofkus Kedi sedda nähhes, sest et ta arru ei sanud, mis kül sedda wet korraga piddi lifuma ajama. Ommetigi olli ta weel wakka; agga kui se wessi ni kängeste kemas olli, et ta iggast küljest ülle potti käis, juhtus ta selle naerowäart mötte peale, et ehk wahhest üks ellus loom seal sees on, mis tedda ni äkkiste lifuma ajanud; ning et nüüd keelda, et se loom köif sedda wet pottist wälja ei ajaks, püstis ta kärmeste kae potti sisse, et tedda finniwötta. Agga sellesamma filmapilgo sees hakkas ta ni hirmsaste karrima, et kopa seinad wärrisesid.

Ni pea kui Robinson selle hirmsa häle kulis, kofkus ta ni wägga ärra, et ta essimeses filmapilkus muud ei arwand, kui et metsinnimesed seal on, ja et Kedi jo nende küüsis olli. Hirm ja kartus sundisid tedda, omma maallust teed faudo ärrapöggeneda, et ommetigi ommagi ellu päästa. Agga selle nõu heitis ta seddamaid ärra, sest et ta sedda õigusga fölwatomaks piddas, omma uut koddakonnist ja söbra nende jölledate kätte jätta. Ilma et ta siis ennam suggugi olleks mõttel- nud, kargas ta kopast wälja, selle kindla ja mehhise nõuga, weel forra omma werre ja

ello peale Redi eest wäljaminna, et tedda nende käest päästa.

Ta kargas siis, kirwes peos, kopast wälja; agga — kui wägga immestles ta, kui ta Redi üksi näggi ollewad, ja kui meletomat sure karrimisega eddasi ja taggasi jookswad ja köif-suggu immetempusid teggewad. Kauagi watas ta sedda immet pealt, egga teadnud mis ta sest pididi arwama. Wimaks sai ta selgust, ning näggi siis, et köif se wigga, mis pärrast Redi ni wägga olli karrinud, surem ei olnud, kui et ta omma kae suggu olli ärrapöppetand. Et sedda nüid jälle waigistada, olli Robinsonil suurtki teggemist.

Sedda rummalam üks rahwas on, sedda surem on ka äbbausk temma seas. Sedda möda wõib siis iggaüks arwata, et ta pöörmata rahwa seas koggoni suur wõib olla. Köif kellest need rummalad omma nödra mõistusega arru ei sa, piddawad naad kurja waimo tööks; ning sesamma luggu olli nüid ka Rediga.

Ilmaski ei olnud temma we sojendamisest kuulnud; ei ilmaski ka sedda tunnud, mis sest tulleb, kui kässi kewa we sisse püstetakse; temma ei mõistnud siis koggoniste, kust se wallo tulli, mis ta äkkiste tundis, ni pea kui se keew wessi temma käesse putus. Ta arwas siis kõrwaste ja kindlaste, et se nöiotus olli, ja et temma perremees üks nöid on.

Et Redi waigistada, olli, kuida ööldud, Robinsonil suurtki teggemist, agga weel enam sellega, et tedda jälle küpsise warda kal-

lale sada, sedda pöörma. Sedda teggi ta siis kül wimaks, agga selle keddo potti peale watas ta ikka weel sure hirmoga, ja omma perremehhe peale, kedda ta nüüd ennam kui inimeseks piddas, kartes ja wärrisedes.

Leem ja küpsis ollid nüüd walmis. Et neil lussikid ei olnud, siis kallas Robinson selle leme sest pottist, selle sees ta fedetud olli, kahhe wähhema sisse, et tedda sealt seest rühata. Agga Kedi ei tahtnud koggoni kät nende külge püsta, sest et ta sedda leent nõia jogiks piddas, ja wärrises kui omma perremeesst üht neist su äre näggi tõstwad ja sedda nõiotud weddeliku rüpowad. Küpsisest ja kartuhwilitest sõi ta temmagi sure hea melega.

Kui wägga need sojad ja rammusad toidud Robinsoni meelt rõmustasid, wõib iggäuks arwata. Ta unnustas kõik waewa ja willetsust, mis ta nende möda läinud aastate sees olli näinud ja kannatanud; unnustas, et ta alles omma sare peal olli; ta arwas ennese ühhe teise ma sees, arwas ennese jälle kess Europa maad ollewad. Nenda oskab helde Zummal meie süddame hawu, mis ta meie heaks löi, ning mis meie wallo aeges parrandamataks peame, saggedaste ühhe ainsa silmapilgo sees koggemata parrandada! Kas Robinson selle ue Zummala anni eest selle helde ja wäggewa andjale ka tännu andis, polte kül tarwis ütelda, sest et sedda iggäuks issienneses wõib arwata.

Peale söma heitis ta omma mõtlemise nurka piikali, et omma luggu diete tõsxiselt järrele-

möttelda. Temma ollemine olli nüid foggoni teine, ja kaugele armsam. Ta ello ei olnud nüid ennam iggaw; temmal olli nüid üks selt-simees, kellega ta kül praego weel räkida ei oskand, agga kelle paljas selts temmal ommetigi jo heaks meleks ja abbiks olli; temmal olli jälle tuld, ja toido asje polest üht ja teist küllalt, et sedda wötta, mis ihho üllespidamine tarwitas. „Mis peaks sind, mötles ta, kül siis nüid weel keelma, röömsaste ja mureta ellada? Prugi siis sedda mitmesuggust Zummala andi; sõ ja jo ommast karjast ja toida ennast selle ma kõige parrema andidega, sest sul on jo kõigist kül! Kedi wõib sinno eest tööd tehha; temma on noor ja tugew, ja sa olled jo selle wäärt, et ta sind orjab.“ Agga siin jäi ta kess möttetes forraga peatama; sest temma waimo silm hakkas sedda asja teisest küljest tähhele pannema.

„Agga kuida? mötles ta, kui se praegone õnnistus, mis Zummal sulle jagganud, üksford jälle ärralõppeks? Kui Kedi ärrasurreks? Kui so tulli jälle ärrakustuks? Kõik ta ihholiikmed hakkasid sedda mötteldes wärrisema.“

„Ning, mötles ta eddasi, kui sa siis ühhe töta ja laisa ello läbbi ennese ni wägga ollesid ärraellitand, et se sul wõimata olleks, omma endise waese ja willetsa ollemise sisse taggasi pöördä? Ning kui sa siiski sinna sisse taggasi pöördä peaksid?“ Ta ohkas süddame põhjast.

Ta mötles selle asja polest weel: „Mis läbbi olled sa siis isfiärranis ni kaugele jõud-

nud, et sa Zummala abbiga mõnned laido-
wäärt kumbed, ja mõnned ülleannetused enne-
fest olled ärraheitnud, mis sul enne wisiks ol-
lid? Eks polnud se se, et so armeto ollemine
sind töle ja kõige waesema waesusega
sundis rahhul ollema? Ning sa tahhak-
sid nüid laiskuse ja tōta sõmise ja jomise läbbi
omma ihho ja waimo terwist, mis tō ja üks
arrojärkele ellamine sulle andsid, jälle ärrariik-
kuda? Selle eest hoidko Zummal, mõtles ta,
kargas asemelt ülles, ja käis pitki duet eddasi
ja taggasi." Nedi wiis sõnnis üllejänud toi-
dud keldrisse, ja läks Robinsoni kässo pea-
le, lamasiid lüpsma.

Robinson piddas ennese pärrast weel arru
ja ütles issienneses: „Kui ma nüid üht laiska
ja tōta ellu hakkaksin ellama, kui pea unnustak-
sin ma siis ka kõik nähtud waewa ja willetsust,
ja sedda immeliku abbi ärra, mis kaga mo ar-
mas Zummal mind tännini ni nähtawalt õn-
nistand on? Kui pea lähkaksin ma üllemeleli-
seks, wastaseks ja jummalakartmataks? Hoid-
ko! hoidko mind Zummal selle eest!“ hüidis
ta ja langes põlwili mahha, et Zummalat pal-
luda, et ta tedda sesugguse tännamata ja kõl-
watoma mele eest wõttaks hoida.

Ta seisis ühhe nattofese aega süggawa mõt-
tete sees; siis wõttis ta selle mehhise ja tōeste
tullusa ja jummalamelepärralise nõu:

„Ma tahhan, mõtles ta, kül neid usi Zum-
mala andisid pruukida; agga ifka arro järrele

ja targa mele märkamisega. Rõige alwemad toidud peawad ka eddespidi mo üllespidamine ollema, olgo mo warrandus nende polest ka kuisse suur ja mitmesuggune. Omma tööd tahhan ma nendasammoti tüddimata, ja sellesamma hõlega tehha kui tännini, et kül naad ennem ni tarwis ei sa ollema. Ühhe päwa igga näddalas, ning se olgo laupäaw, tahhan ma sellesamma tore toidoga ellada, mis mind tännini toitnud on, ning igga ku wimast päwa tahhan ma nendasammoti üksi olla, kui ma kõik omma tännist aega siin sare peal ollen pidand ollema. Kedi peab siis iggakord ühhe päwa ja õ minnust emal minno suises ellamise paikas ollema.

Kui sedda mõistliku ja jummalamelepärralist nõud sai wõtnud, läks ta südda paljo kergemaks ja meel heaks, anded, mis kaga Jummal igga innimest õnnistab, kes tõsiselt püiab, temma tahtmises täiemaks sada. Agga ta teadis ja tundis ka, kui waruw ja kassipiddine innimese südda on, ka ta ommagi südda, ning näggi sellepärrast ette ärra, kui kergeste se wõis olla, et ta kõik ommad head ette wõtmised jälle ärraunnustas. Sellepärrast arwas ta siis wägga tarwis ollewad, ommale ühhe meletulletuse märgi tehha, kedda nähhes ta sedda ommale iggakord jälle wõis meletulletada. Selle nõuga täkkis ta siis omma kirwega kopa ukse kõhta üllesse kaljo sisse need kaks sõnna: tõ ja kassinus.

Üks suur murre waewas nüid meie Robinsoni weel, ning se olli se: et need metsinnimesed ehk peagi taggasi tulleswad, omma kaddunud seltsimehhi ülles otsima, ning et siis jälle temma ja nende wahhel werrewallamist wõib olla. Ta wärrises selle peale mõtteldes, et siis jälle innimese werd piddi wallama; agga ka issiennese pärrast olli ta mures.

Se murre sundis tedda siis weel ühe ja teist omma ello warjamise polest teggema. Zo ammogi olli temal se nõu olnud, omma elloasset ühheks wäikseks kindlaks linnaks ehhitada ja säeda; agga ni kaua kui ta üksi olli, olli se tõulle temma jõu ja wõimo. Agga nüid, kus temal kaks kät rohkem ollid, wõis ta jubba sesuggust tööd ettewõtta. Ta läks siis ülles mäe otsa, et sealt sedda kohta üllewadata, ja siis nõu piddada, kuidas ja mis wisil sedda tehha. Se olli warsti nähtud ja leitud. Ta näggi ärra, et wäljapole pu seina, ring ümber kobast, üks kaunis lai ja süggaw kraaw tulli kaewa, mullast, mis krawist kaemis, üks wal tehha, ja krawi äred püstpostidega ärrarammida.

Peale sedda wõttis ta nõuks, ommast hallikast, mis ta kopa liggidal olli, ühhe teise krawi selle sure krawi sisse kaewa, et wessi sealt selle sisse joseks, ning nenda, et üks jaggo sedda krawi temma duest läbbi käib, et kui waenlased tedda millalgi peaksid ümberpirama, temmal ka wepudust ei saaks ollema.

Se olli nüid kül koggoni raske, sedda kwiit kedile nenda tähhendada, et ta sest arru

saaks; ommetigi sai ta ka sellegagi korda, ning Redi jooksis kohhe merre äre, et seal suri konna karbi lesti ja laiu terrawa äärtega kiw-
wa kaewmise ja mullawiskamise tarwis otsida. Siis hakkasid möllemad töösse.

Jälle üks koggoni raske ja diete waewaline töö. Sest se kraaw, kui temmast abbi pididi ollema, tulli wähhämast kolm küinart süggaw, nelli küinart lai, ja 80 liggi 100 sammu pitk kaewa. Ning selle töö jures ei ühtegi raudriista, ei labbidast egga muud sellesarnast! Arwako iggaüks, kui suurt waewa seal jures olli. Meid posta, kellega ta krawi kaldad ärrarammida tahtis, pididi liggi 400 tükki ollema; ja neidki ühhe ainsa kiwi kirwega raiuda ja wahhendada — tõeste üks wägga suur ja raske ette-
wõtmine! Peale sedda pididi ka weel se teine kraaw hallika ärest sure krawi sisse kaewetud sama, et wiimse sisse wet sada.

Agga kõik need waewad ei hirmutand Robinsoni ärra. Igga suurt tööd, mis ta ettewöttis, hakkas ta nende sõnnadega: Sum-
mala abbi ja kindla nõuga! ning nenda ei andnud ta siis ka enne järrele, enne kui se töö lõppetud olli.

Nenda ka nüid. Mõllemad, temma ja Redi, teggid hommikust õhtoni sure hole ja hea melega seal kallal tööd, ning olli se tõeste im-
meks panna, kui paljo naad igga pääw omma willetsa tööriistadega tehha jõudsid. Õnneks puhhus kaks kuud järges sesuggust tuult, mis metsinnimestele Robinsoni sare peale tulla

ei andnud; sellepärast ei olnud neil siis ka nende polest selle aja sees ühtigi karta.

Nenda tööd tehhes püüdis ka Robinson omma abimehhele kord korralt ni palju Saksa keelt õppetada, et ta arvu sai, mis ta temmaga rakis; ning se olli ka ni kerge õppima, et ta enne kui pool aastat mödas olli, jo ni palju sest kelest olli õppind, et mõllemad omma tahtmist teine teisele kauniste selgeste wõisid tähhendada.

Kedi näitas ennast ka iggapiddi kui üht hea süddamega ja ustawat noort innimest, kelle sees walskust ei olnud, ja hoidis tõssise armastusega kõigest süddamest omma perremehhe pole. Sellepärast läks ta siis ka Robinsoni melest pääw päwale armsamaks, nenda et ta tedda nüüd julgeste ommas kopas omma kõrwas arwas maggada lasta wõiwad.

Nelja ku pärrast olli se krawi tö walmis, ning nüüd wõisid naad igga pealetullemise pärrast kauniste murreta olla.

Ühhel päwal, kui Robinson ja Kedi merre äres ühhe wäikse mäe otsas ollid, kust naad kaugele merre peale wõisid nähha, watas Kedi üksisilmi ühte külge, kus mõnned sared häddaste kui uddo läbbi paistfid. Korraga hakkas ta sure rõmoga hüppama ja tantsuma. Robinsoni küsimise peale: mis temmal on? ütles ta sure hea melega hüppates ja karrates: Seal on minno sündimise paik! Seal ellawad minno ma rahwas! Kõigest olli nähha, et ta kõigest süddamest jälle sinna tagasi iggatses. Selle ülle ei olnud Robin-

sonil foggoni hea meel, et kül se Redist wägga krowäärt olli, et ta omma issamaad ja omma sündimise paika ennam kui muid maid, ja omma sinna jänud sõbru ja suggulasi kangemine armastas, kui kõik muid innimesi. Robinson, kes sellepärast kartis, et ta ehk üksford, kui parrajat aega leiab, omma issama armastuse pärast, temmast ärralahkub, ja tedda jälle üksi jättab, katsus temma mõttid selle polest täieste tunda sada. Ta hakkas temmaga siis sedda siinsammas allamal üllespandud kõnnet, kellest sedda hea ja õiglase süddamega Redit weel parremine tundma sate.

Robinson. Kas olleks sul kül iggatsemist, jälle omma rahwa seas ellada?

Kedi. Oi jeh! Mul olleks wägga hea meel, kui ma jälle nende seas olleksin.

Robinson. Sa tahhaksid ehk jälle nendega innimese lihha süia?

Kedi. (Tõssise näoga.) Ei! ma tahhaksin neid õppetada, et naad mitte ennam ni harri mata ei ella; et naad ellajate lihha ja pima peawad söma, agga mitte innimese lihha.

Robinson. Agga kui naad sinno ennese ärrasõõksid?

Kedi. Sedda ei te naad.

Robinson. Agga naad sõwad ommetigi innimese lihha?

Kedi. Jah, agga mitte mude, kui agga omma tappetud waenlaste lihha.

Robinson. Oskaksid sa siis kül üht patt tehha, kellega sinna wõiks minna?

Kedi. Oi jeh!

Robinson. Noh, te siis ommale üks paat, ja minne jälle nende seltsi.

Sedda kuuldes jäi Kedi korraga waid, ja watas tõssise ja kurwa näoga omma ette mahha.

Robinson. Noh, mis sul wigga on? Mikspärrast sa ni kurw olled?

Kedi. Ma ollen kurw, et mo armas perremees minno pärrast ennast pahhandand on.

Robinson. Pahhandand? Kuida nenda?

Kedi. Jah, et ta mind tahhab ärrasata.

Robinson. Sa iggatsesid jo omma is-samale!

Kedi. Jah, agga kui mo perremees seal ei olle, ei iggatsse Kedi ka sinna.

Robinson. Mind peaksid sinno rahwas ühheks waentaseks ja sõõksid mind ärra; minne agga üks!

Nende sõnnade peale tõmmas Kedi kirwe Robinsoni wõ alt, andis sedda temma kätte ja langes kummarkülle temma ette, et ta kirwega temma pea otsast ärralõõks.

Robinson. Mis ma sellega pean teggema?

Kedi. Mind ärratapma! Parrem ärratapetud, enne kui ärrasadetud.

Silmad jooksid temmal sedda ütteldes wet täis. Robinsoni südda läks ka halledaks, ta langes ta kaela, ja ütles: „Ärra karda, minno armas Kedi! Ka minnagi ei tahha sinnust lahkuda, sest ma armastan sind süddamest. Mis ma üttelnud ollen, sedda ütlesin ma, et sind katsuda, ja nähha, kas ma ka sinnul ni

armas ollen, kui sa mul olled.“ Ta hakkas selle peale ueste ta kaela, ja pühkis ka oma filmist rõmopissarad ärra, kelle sees ta filmad ojused.

Kedi ütlemine, et ta küs üht pati oskab tehha, olli Robinsonil wägga armas kuulda olnud. Ta hakkas sest siis ta käest finni, ja wiis tedda sinna, kus ta issi jo aastad otsa ühhe padi kallal olli tööd teinud. Siin näitas ta temmale sedda puud, mis weel polestki õnes ei olnud, ja ütles temmale, kui kaua ta seal kallal jo tööd olli teinud.

Kedi rapputas pead ja naeratas. Robinsoni küsimise peale: mis temmal siis selle wasto on? wastas ta: et sedda pitkalist tööd seal kallal kognoni tarwis ei olleks olnud, waid et sesuggust puud paljo parremine ja lühhema ajaga tullega wõib õneks põlletada. Kellel olli se küs armsam kuulda, kui Robinsonil! Temma näggi selle padi jo walmis; näggi ennese jo merre peal; näggi ennese jo ühte kotta sure ma randa sawad, kus Euroopa rahwast olli! Ta rõõm olli nimmetamata suur, kui selle peale mõtles, et ta pääsmine jo ni liggi olli! — Sellepärast tahtis ta siis sedda tööd jo teisel hommikul hakkata.

Sedda möda läksid mõllemad koju, ja Robinson andis omma süddame sowimise, ommast üksikust põlwest päästetud sada, Zummal teggemise holeks; sest et temma parremine, kui ta issi teadis, mis temmale heaks olli.

Robinson tahtis, kuida teame, sedda laewa tööd jo teisel hommitul hakkata. Agga jälle tulli middagit wahhele, mis temma kallist nõud kül mitte koggoni ärra ei rikkund, agga ommetigi ühhel lootwal süddamal liig pitkal ajal, ei kätki selle tö külge lastnud panna.

Selle päwaga hakkas nimmelt jälle se wihma saddo, kellest Robinson nüid jo teadis, et ta aastas kaks korda olli, ning ikka sel ajal hakkas, mil õ ja päaw ühhe pitkused ollid. Selle sae aeges, mis ennamiste liggi kaks kund festis, ei wõinud wälliste töde peale mõteldagi, ni kängeste ja allaliste langes wihma taewast mahha. Ka olli Robinson seddagi tähhelepannud, et selle ilmajao sees wälline ollemine ja märjaks samine selle sae aeges terwisele koggoni kahjoline olli. Mis wõis nüid parrata? Laewatõ piddi nüid jo peale sae aega jäma, ja aeg sinnamani tubbaste tödega ärrawidetud sama.

Kui löbbosaste läfsid temmal nüid need sae aegsed päwad ja pimmedad õhtud ärra, sest et temal jälle tuld, et temal pealegi üks seltsimees, üks sõbber olli, kellega ta seltsis tööd tehha ja juttu ajada wõis! Enne olli ta sedda aega tōta ja pilkases pimmedas piddand ärrawitma; nüid istus ta Rediga lambi tulle jures, ehk kōkis müritulle äres, teggi tööd ja ajas juttu, egga tunnudki iggawuse waewa.

Issiärranis püidis Robinson selle aja sees omma harrimata ja igga õppetuse polest tundmata seltsimehhele kord korralt pissut Zum-

mala tundmist õppetada. Kui waene ja segane Kedi Zummala tundmine olli, wõib iggäuks sest siinsammas allamal üllespandud kõnnest näha, mis Robinson temmaga selle polest piddas.

Robinson. Ütle mulle ommetigi, armas Kedi, kas sa tead kül ka, kes merd, maad, kõik lomi ja sind ennast lonud on?

Kedi. Oi jeh! Sedda on Zupan teinud.

Robinson. Kes on siis se Zupan?

Kedi. Se on se mürristaja.

Robinson. Agga kes on siis se mürristaja?

Kedi. Üks wanna, wanna mees, kes kauemine ellab, kui kõik asjad, ja kes mürristamist teeb. Temma on paljo wannem, kui päike, ku ja tähhed; ja kõik asjad üt lewad temma wasto D. (Se piddi ni paljo tähhendama kui: kõik kumardawad ja palluwad tedda.)

Robinson. Lähhawad siis innimesed sinno issamaal kuhhugi, kui naad ärrasurewad?

Kedi. Muidogi, nemmad lähhawad Zupani jure.

Robinson. Kus on siis se Zupan?

Kedi. Temma ellab kõrge mäggede otsas.

Robinson. On siis kegi tedda seal näinud?

Kedi. Temma jure ei sa kegi muud, kui agga Dwofakees (se nimmi piddi ni paljo tähhendama kui õppetajad ehk hingekarjased); need üt lewad temma wasto D, ja kulutawad siis meile jälle, mis ta rākinud.

Robinson. On siis innimestel, kui

naad peale surma temma jure sawad, temma jures ka hea.

Redi. Di jeh, kui naad siin hästi paljo waenlasi tapnud ja ärrasõnud on.

Robinson ehmatas, sedda suurt ja willet-
sat rummalust temma suust kuuldes, ja hak-
kas kõhhe temmale parremat tundmist Zum-
malast ja ellust peale surma õppetama. Ta
õppetas temmale, et Zummal üks waim on,
kes kõigewäggewam, kõigetargem ja kõigehel-
dem on; et ta kõik mis mailmas on ja ellab,
õõnud on, ja kõige eest murretseb; agga et
temma ennesel ilmaski hakkatust ei olle olnud;
et ta iggas paikas on, ning kõik teab ja tun-
neb, mis meie mõtleme, rägime ja teme; et
ta head armastab, ja kõik kurja wihtab; et ta
siin ja teises ilmas neid agga õntsaks wõib
tehha, kes kõigest süddamest püidnud on, heaks
ja temma meelepäraliseks sada.

Redi kulis sedda suurt ja kallist õppetust
sure tähhelepannemisega pealt, ja wõttis sed-
da unnustamata omma mele. Ta tahtis ikka
ennam sest kuulda, ja et Robinson nisam-
ma sure himmoga tedda õppetas, sest sai ta
siis lühhikese ajaga need kõige üllemad usso-
õppetused ni selgeste ja arrosadawalt kätte, kui
Robinson neid temmale agga ial oskas õp-
petada. Sest ajast piddas ta sedda sureks
õnneks, et ta omma isfamaalt selle sare peale
õlli wetud sanud; ning ta tunnistas isfi om-
ma suuga: et Zummalal temmaga selle potest
wägga hea ja tark nõu olnud, et ta tedda

waenfaste kätte lastnud sada, sest et ta muido kül ilmaški Robinsoniga polleks tuttawaks sanud. „Ning siis, lissas ta jure, ei olleks ma sedda head, armast Zummalat ses ellus kül foggoni tundma õppind.“

Nenda jõudis siis se saoaeg möda, ilma et kummagi selle aja sees suggugi iggawust olleks tunnud. Zubba läks taewas jälle selgeks; tormid jäid wakka, ja need rasked pilwed ollid kaddunud. Kõik ajas ma seest jälle kewwadise rammoga ülles, ning Robinson ja temma tru seltsimees tõttasid nüid kibbedaste omma sure tõ kallale, mis enne wihma aega nõuks ollid wõtnud.

Kedi, kui laewatõ meister, hakkas sedda puud tullega õneks põlletama. Se läks ka ni ruttu ja hästi korda, et Robinson ennast issi ühheks rummalaks pididi mõimama, et ka temmal se nõu mele ei olnud tulnud. Ommetigi, lissas ta omma õiendamiseks jure, kui mul se ka mele olleks tulnud, siis ei olleks ma sedda ommetigi tehha wõinud, sest et mul tuld ei olnud!

Se paat, mis Robinsonil üksi ehk ilmaški polleks tehtud sanud, ehk kelle kallal ta ommetigi mõnda aastat olleks piddand müllama ja waewa näggema, olli nüid kahhe kuuga walmis, ning pudusid agga weel purri ja aerud. Esimese tarwis põimis Kedi ühhe ninest rogguski ja teggi sest purjo, ja wiimsed teggi Robinson.

Mõllemad said ühte aega walmis, Robin-

son aerodega ja Medi purjoga; ning nüid polnud enam muud tehha, kui sedda pati merresse ajada.

Õnnetomaks olli se koht, kus naad selle padi ehhitasid, mõnned tuhanded sammud maad merre kaldast emal, ning sellepärast tulli siis nüid küsida, kuidas tedda merre äre sada? Tedda sinna talloda, ehk lükkata, ei sündind koggoniste; sest selle tarwis olli ta liig raske. Mis piddid naad siis teggema? Siin olli hea nõu üksford jälle koggoni kallis.

Ta katsus tedda kangidega sinna kangutada; agga selle wisiga nihkus ta ni pitkaliste eddasi, et ta ärranäggi, et temmal sedda wisi terwe ku aega ärrakulluks, enne kui tedda merre äre saaks. Õnneks tulli temmal mele, sedda rullide peal katsuda, sest et mäletas, sedda Europa maal näinud ollewad, et hõne ehhitajad ja mu surema putõ teggijad nenda teggid, kui rasکید asju ühhe ehk teise kohha peale tahtsid sada.

Se nõu olli mõnnus, egga polnud parremat iggatseda. Rahhe päwaga olli paat we peal, ning mõllematel olli koggoni suur hea meel, kui näggid, et ta ni kõlbaw ja sünts olli.

Nüid polnud siis enam muud tarwis, kui kõik walmis panna ja säeda, mis te peale tarwis läks; ni paljo temona pati panna, kui ta agga kandis, ja siis Zummala nimmel tele minna. Agga kuhhu piddid naad nüid diete minnema? Medi iggatses sinna sare peale, kust ta pärralt olli; Robinson selle wasto Amerika ma surele male purjutada, kus ta

Spania ehk muud Europa rahwast lotis leida. Kedi sündimise paik olli agga umbes nellii pennikoormat kaugel, agga suurma selle wasto paljo kaugemal. Ehk tähtsid naad essite Kedi sündimise paika minna, siis läksid naad surema te pealt mõnned pennikoormad kõrwa, ja sedda kardetawamaks läks siis ka se tereis. Peale sedda olli Kediil omma issama te tuntud ja teatud; agga surema te olli temmal foggoni tundmata ja wõeras. Robinson tundis tedda weel wähhem, sest et ta selle merre peal ilmaski laewaga käinud ei olnud.

Wimaks jäi wõimus Robinsoni iggatsemise pole, jälle harritud innimeste keske sada. Sellepärast wõeti siis nõuks, teisel päwal kõik walmis saada, mis te peale tarwis läks, ja siis esimese hea ja parraja tulega sinna külge purjotada, kus Kedi arro järrele surema rand kõige liggidamal olli.

Robinson ja Kedi on nüüd teie walmistud, ja tuul on hea ja mõnnus. Sellepärast peame neid siis kül iggaweste Jummalaga jätma; sest kes teab, kas neid millalgi weel same näggema, ehk neist millalgi middagit kuulma.

Enne kui Robinson ärraläks, jäi ta weel süggawa mõttete sisse omma kopa mää otse seisma, ja käskis omma seltsimehhe ees merre äre minna. Siin mõtles ta nüüd weel üksford kõik järrele, mis temmale temma üksikus ellus selle sare peal kõik olli juhtund, ja ta

südda läks halledaks, kui selle peale mötles, kui immelikult Zummal tedda olli hoidnud ja üllespiddand. Ta filmad langsid tännopissarid täis, ta laotas käed laiiale taewa pole, langes põlwili mahha ja tännas Zummalat kuma filma wega sure hälega palludes.

Selle süddameliko tännopalwe läbbi finnitud tõusis ta ülles, ja panni weel kord kõik sedda koha tähhele, kellest ta nüid pididi lahkuma. Temma melest olli, kui lahkuks ta omma sündimise paigast, ja kui ei olleks temmal ennam lotustki tedda millalgi jälle nähha sada. Temma wessised filmad pannid weel igga puud tähhele, kelle warjus temmal üksford armas olli elnud, igga kättetööd, mis ta omma palle higgi sees olli teinud. Se olli, otsekui olleks ta ni paljo kallid sõbru mahhajätanud. Kui ta weel wimaks ommad lamad mäe kandas näggi sõwad, siis ei jõudnud ta südda sedda halledust ennam kanda, waid ta põris filmad nende pealt ärra, et omma tendu polest mitte kahtlaseks sada.

Nüid teggi ta süddame kõwwaks, laotas wimast forda käed kõige selle sare wasto laiiale, otsekui olleks ta kõige ümber tahtnud hakkata, mis ta peal olli, ja hüidis sure hälega: jäge Zummalaga, teie minno nähtud risti ja waewa pealtnäggijad! Jäge Zummalaga! Zummalaga! Zummalaga! Wiimne Zummalaga kaddus kange nutto sisse ärra. Nüid tõstis ta filmad weel ühhe-

forra taewa pole, láks siis merre áre, kus Redi tedda jo ammogi otas, ja astusid pati.

Se olli 30mal Mardi-ku páwal hommiko kello 8, Robinsoni úhheksamal elloaastal selle úksiko sare peal, kui naad illusa ilma ja korrapárralise tulega padi kaldast lúkkasid. Naad ollid háddaste mõnned tuhanded sammud kaldast árrajõudnud, kui naad úhhe kalso rehwi ehk kiwistiko jure said, mis kúl we al kae-tud, agga ommetigi laenete káimisest tunda olli, sest et laened sesugguse kohha peal kängemine kohhawad ja kohhaste ka wahhotawad.

Se kiwistik hakkas kaldast ja káis liggi kaks pennikoormat maad poolrihwa merresse. Kisti úlle selle kiwistiko purjutada, náitas mõllematel wárga kardetaw; sellepárrast pöörasid naad purjo teisiti, et úmber otsa purjutada.

Agga háddaste ollid naad temma wállise otsa peale jõudnud, kui nende paat forraga ni lendus eddasi wídi, kui olleksid mitto purju úhhe hobiga peale tõmmatud, ja kui olleks kõige kängem torm tedda selja takka ajanud. Mõllemad ehmatasid árra, ja tõmmasid purjo kofko, arwates et úks ákkiline tulehoog tedda ni lendus minnema ajanud. Agga ei aidand se suggugi; waid paat jooksis úhtewisi ruttuste eddasi; ning nüid nággid naad sure ehmatusega, et naad úhhe känge ja wolawa merre-sone peal ollid.

Mõllemad sõudsid kõigest wáest, ja püüdsid selle lábbi pati selle wolawa sone pealt árrasada; agga asjata! Wee wággewus olli ni kan-

ge, et ta kui lind ikka eddasi läks, ning olli se wolas wessi neid jo ni kaugele ärrawinud, et kōik sare maddalam ma nende filmist jo kad-dunud olli. Nende ots näitas pääsmata kae ollewad; sest ühhe pole tunni aja pärrast ollid ka kōige kõrgemad mäed nende filmist kaddund; ning kui siis ka wee wäggenus enne ehk pärrast taggasi andis, siis-ep ei oskand naad ommetigi ennam taggasi, sest et neil pōhjanaitajat ehk kompast ei olnud. —

Nende luggu olli siis diete hirmus ja pōl-lastamise wäärt! Rest sure merre peale ühhe pissokese willetsa padi sees aetud sada, ja mona polest agga mõnne päwa peale murretsetud olla! Kas wōib kül willetsamat ja hirmsamat luggu olla, kui se?

Agga siin olli diete selgeste nähha, kui suur ja kallis warrandus üks wagga ja puhhas südda häddas ja õnnetuses on! Olleks Robinsonil mitte sedda olnud, kuidas olleks ta kül selle ue willetsuse koormat kanda jõudnud? Ta olleks tõeste omma pinatud ellole otsa teinud, et pitkalise nälja surma eest, kelle wasto ta nüid silma nähtawalt jõudmas olli, ärrapäästa.

Zemma seltsimees, kelle Zummala kartus mitte weel ni kindlaste rajatud ei olnud, ning kedda Zummal risti ja willetsuse läbbi weel polnud katsund, olli tõeste kahhewahhel. Wäs-sind ja rammoto panni ta aero kääst ärra, watas armetoma näoga Robinsoni filmi ja küsis: kas naad mitte merde ei pea hüppama, et omma willetsa ellole ühhe korraga otsa tehha.

Robinson püidis tedda essite heaga ja armosõnnadega selle patto eest nomida, ja jälle julgust temma sees ärritada; siis karristas ta tedda nattokest kõrwema sõnnadega temma nõdra usso parrast Zummala peale, kes kõit wal-litseb, ja tulletas temmale sedda mele, mis ta temmale selle polest olli õppetand. „Oleme meie, lissas ta jure, ma peal üksi Zummala, selle kõigewäggewama, kae al? Eks polle tem-ma ka merre Zummal, ning eks wõdi temma ka selle wolawa weele kasku anda, et ta meid ühte kõhta wiib, kus meil ühtigi karta ei olle? Wõdi arwad sa, et sa temma wallitsuse alt ärrapased, kui sa merde hüppad? Tulleta mele, mõtlemata noor innimene, et sinno surremata hing ikka ja iggaweste üks allam Zummala ot-sata rikis on, ja et temma luggu siis wägga õn-neto on, kui ta kui üks Zummala wastane siit ilmast ärrapõggeneb, ilma et ta olleks odand, et ta loja tedda isfi siit olleks ärrakutsund.“

Kedi tundis ligutud süddamega, kui õige ja tõssi se olli, mis Robinson ütles, ja hab-benes ennast omma nõdruse parrast. Robin-soni sõnna peale wõttis ta aere jälle kätte, ning mõllemad sõudsid nüid kõigest wäest ühte-puhko, et kül neil wähhematki lotust ei olnud, et sest suggugi abbi olleks. Se, ütles Robin-son, on meie kõhhus. Mi kawa kui weel hinge põrmokest meie sees on, peame ommalt poolt ni paljo teggema, kui wõime ja jõuame, et tedda hoida. Kui siis ennam ühtigi ei aita, siis wõi-me selle rahholise teadmifega surra, et se nen-

da Zummala tahtmine olnud. Ning temma tahtmine, armas Redi, ütles ta weel selge häle ja tuggewa sõnnaga, temma tahtmine on ikka hea, ikka hea ja targaste ärraawatud, ka siis, kui meie waesed põrmud sest arru ei sa."

Nende paat lendas ikka weel selle wolawa merre sone peal eddasi, ning paistfid sest sarest agga weel mõnne kõrgema mäe otsad. Nüüd paistis agga weel ühhe ainokese mäe ots, mis selle sare peal kõige kõrgem olli; ning nüüd olli kõif nende lotus otsas, weel päseba.

Agga, kui kõif innimeste abbi kaub, kui õnetomate innimeste hädda kõige kõrgema talla peale jõudnud on, ning kussagilt, kussagilt ennam abbi lota ei olle, — siis, siis on Zummala wäggew käsfi kõige nähtawamalt meid aitamas, ja aitab meid ühhel wisil, mis meie meelgi ei mõttelnud. Nenda olli ka Iuggu siin. Kui Robinsonil ommalgi jo kõif ellolotus kogooni otsas olli, ja ta isfigi wäsimuse pärrast ennam sõuda ei jõudnud, märkas ta äkkiste, et se padi jookis suggu taltsemaks jäi. Ta watas ülle äre we sisse, ja leidis tedda wähhema soggase ollewad, kui ennemine. Kui teistkorda filmad we peale lödi, näggi ta, et se wolaw merreesoon siin kahte arrusse olli lõnud, ning et se kangem arro põhja pole läks, ja teine, kelle peal nende paat nüüd ojus, ning mis kaugele ni fange ei olnud, ühhe kano pealt jälle lõune pole olli põõrnud.

Sure rõmoga hüidis ta omma jo poolsurnud selfimehhe wasto: „Olle priiske Redi!

Zummal tahhab, et meie peame ellama!"
 Siis näitas ta temmale, mis peale ta omma
 lotust rajas; ja rõmo pärrast õiskades, tõmma-
 sid mõlemad jälle aerud kätte, mis praego
 alles wässimuse pärrast käest ollid pannud.
 Mõlemad sõudsid nüid mehhewisi, ja näggid
 sure hea melega, et nende waew se ford mitte
 tühhi ei olnud. Et Robinson, kes kõik wäg-
 ga tähhele panni, pealegi märkas, et neil nüid
 ka tuul ennam wasto ei olnud, tõmmas ta purjo
 kõhhe peale, ning et mõlemad sõudes tugge-
 waste aitasid, — ollid naad lühhikese aja pärrast
 selle wolawa sone pealt ärra, ja jälle lausa-
 lise ja ühhetassase merre peal.

Kedi nuttis sure hälega, rõmo pärrast, kar-
 gas ülles, ja tahtis omma perremehhe kaela hak-
 kata. Agga ise passus tedda, omma head meelt
 nüid weel tallitada, sest et neil weel hea tüf tööd
 olli, enne kui julgeste wõisid ütelda, et naad
 pääsnud ollid. Sest naad ollid jo ni kaugele
 ärraäetud, et nende sarest agga weel üks wä-
 hke must märgike kangel taewa äres paistis.

Meie priske laewamehhed sõudsid ni hole-
 ga, ja tuul puhhus ni mõnnosaste wasto hom-
 mikut, kus külge naad praego purjutasid, et
 naad peagi jälle mäggesid näggid paistwad.
 „Olle priske! hüidis Robinson omma sele-
 simehhe wasto, kes padi ninnas istus, ja kel-
 lel sellepärrast selg sare pole pöördud olli, olle
 priske Kedi! Meie waewa ots jõuab lig-
 gi!“ — Häddaste sai ta agga need sõnnad
 ütelnud, kui nende paat korraga ni raskeste

wärrises, et möllemad söudjad omma isteasse-
mete pealt padi pörranda peale sirrewele mah-
halangsid. Paat ölli sealsammas kohhe kinni,
ja laened hakkasid ülle äre sisse löma.

Ölli nüid se, kus peal nende paat kinni
ölli, üks kiwistik: siis ei olnud neil enam
ello peale lota!

Robinson katsus ruttuste aeroga järrele,
kui süggaw se wessi, ning mis pöhhhi siin pididi
öllema, ning kui tedda ring ümber padi köwra
ja tihhida, ja we agga ühhe küinra wäärt süg-
gawa leidis: ei wadand ta enam süggugi,
waid fargas ülle padi merresse. Kedi fargas
temma järrele, ja möllemad leidsid omma süd-
dame rahhuks, et se agga üks liwajugga ehk
pank ölli, kelle peale naad öllid juhtund.

Möllemad kangutasid nüid ködigest wäest, et
pati jälle süggawa we peale sada; sedda said
naad ka, ja fargasid nüid möllemad jälle sisse.

Kui nüid ka we, mis laened sisse öllid wis-
sand, öllid wälja lopind, ni hästi kui se aerode
ja peoga sündis, wötsid naad nõuks, surema
ettewaatomisega, ja ilma purjota eddasi min-
na, et paat enam nende wäe ja wöimuse al-
ölleks. Nenda söudsid naad siis selle panga
äärt kaudo eddasi, ja ootsid tedda ärralöpwad.
Agga rohkeste nelli tundi pididid naad eddasi
söudma, enne kui ta otsa kätte said; ni kau-
gele jooksis se pank pöhhja poolt lödune pole.
Robinson märkas, et ta sinna male mer-

resse ulatas, kus se laew ühheksa aasta eest hukka olli läinud, kellega temma fia olli tulnud, ning et se sesamma olli, kelle peal se laew sel forral hukka olli sanud.

Nüid sõudsid naad kõigest wäest omma sare pole, mis jo jälle täieste nende silma ees olli. Naad said kaldasse, kui pääw parrajate loja läks, ja astusid wässind ja waewatud, agga süddamest rõõmsad, et õnneks pääsnud ollid, male.

Mõllemad ei olnud kõigel sel päwal ei sutäit suhhu sanud. Sellepärrast ei jõudnud naad ni kaua kannatada, kui koju olleksid sanud; waid istusid kõhhe sinnasammasse mahha, et ommast temonast essite toitu wõtta. Siis tõmmasid naad padi ühhe pissokesse merre nurka.

Selle peale läksid mõllemad koju ja heitsid maggama. Ommetigi ei unnustand Robinson enne weel Jummalat süddamest tänada, et ta tedda jälle ommast armust silma nähtawa surma käest olli päästnud.

Teisel hommikul küsis Robinson Medikäest: „Noh Medi, usufsid sa minnoga weel, nenda kui eila, wäljammema?“

Medi. Hoidko!

Robinson. Siis tahhad sa minnoga sin selle sare peal ellada ja surra?

Medi. Kui agga mo issa ka siin olleks!

Robinson. Siis on sul weel ka issa?

Medi. Jah, kui ta selle aja sees ärrasurnud ei olle!

Sedda üteldes panni ta kartuhwled käest ärra, ja wessi langes temmal möda filmi mahha.

Robinson mõtles omma wannemate peale, ja pühkis ka omma silmi. Mõllemad olid haleduse pärrast nattofese aega waid.

Wimaks ütles Robinson: Urra murretse Kedi! Sinno issa ellab wist; ning on se Zummala tahtmine, siis lähhame, ni pea kui tõde polest aega on, ja Zummal terwist annab, sinna, ja tome tedda sia omma jure.

Se töotus olli suurem, kui Kedi millalgi olleks julgend lora! Sure nuttoga kargas ta ülles, langes kummuli Robinsoni põlwe peale, hakkas nende ümber ja ei sanud nutto pärrast sõnnagi suust.

Kui Kedi jälle suggu waiksemaks olli jänud, küsis Robinson: kas temmal se te omma issa male ka diete teatud ja tuntud on, et neil jälle eilast õnnetust karta ei olleks? Kedi ütles, et se te temmal ni selgeste teatud on, et ta ka kõige pimmedamal õ ajal tedda usuks minnema, sest et ta sagedaste omma rahwa seltsis siin sare peal olli olnud, et siin omma jälletomat sõmaaega pidada.

Robinson. Siis olled sa sagedaste seal jures olnud, kui innimesi tappeti?

Kedi. Jah.

Robinson. Ja aitasid ka neid ärrasüta?

Kedi. Ma ei teadnud jo mitte, et se pahha ja undrehti olli!

Robinson. Kus külge meie sare peale tullite siis kaldasse?

Kedi. Jggakord lõune pole külge, sest et se kõige liggim olli, ja et seal fokuspuid on.

Robinson näggi sest weel selgemine, kui wägga temmal Zummalat tulli tännada, et ta selle laewa, kellega temma sia olli tulnud, selle sare pöhja pole külge olli lastnud hukka minna, ning mitte lõuna pole, sest et ta siin wist peagi metsinnimestest olleks ärrasõdud olnud. Ta lubbas siis Redile ueste jälle, temma issa järrele minna, ni pea kui agga tööd piddid aega andma; sest nüid olli parrajate ajatõ teggemine kää, mis aega ei annud wita.

Selle kallale läksid naad nüid kohhe. Robinson ja Redi kaewsid wõido, ja kui tööst puhkasid, katsusid naad ommale üht ja teist tarwillist tööriista tehha. Nenda teggi Robinson ühhe rähhe, kelle sisse ta pulgahaugud ühhe wahheda otsa kiwiga uritses, — arwako iggäüks, kui palju aega ja waewa se wõttis! Redi teggi jälle ühhest kõrwast puust kaks labbidast, mis ta ühhe kiwi noaga õhohokeseks ja libbedaks holistas, ja mis neil nende tõ jures peaeago nisamma head ollid, kui meie raud labbidad.

Naad istutasid nüid kartuhwolid ja küllisid nisso rohkeste mahha, ning et se ma ehk algmisest sadik wilja al ei polnud olnud, sellepärast kaswis siis kõik, mis naad mahhateggid, wägga uhkeste, ja kandis rohkeste wilja.

Wahhete wahhel piddasid naad ka kallapüüdi, sest et Redi saoaeges wõrgud selle tarwis olli teinud. Kord käisid naad jälle jahhe peal, sest Redi oskas wibbopüssiga wägga hästi ümberkäia. Naad lastsid linda ja lamasid;

agga ei ilmas enam, kui neil iggakord tarwis läks, sest et Robinson sedda digusega pattuks piddas, üht ellajast ilma asjata, ehk muido lusti pärrast pinata ja surmata.

Et küll Robinson mõistuse ja mitme tundmise polest Redi ülle käis, siis oskas ka segi jälle mõnda tööd ja kunsti, mis Robinsonil tännini tundmata, ning nüüd mõllemil wägga sureks kassuks ollid. Ta oskas mõndasuggu tõristu kontidest, kiwwidest ja muist asjust tehha, kellega ta mõnda asja nisamma hästi wõis tehha, kui olleks naad raudriistadega tehtud olnud. Nenda teggi ta ühhest innimese käe luust, mis ta foggemata leidis, ühhe põitle; ühhest konnakarbi lestast ühhe noa; ühhest diete farmist kalkanahhast ühhe willi, ja weel muid riistu. Nendega teggi ta siis jälle üht ja teist, mis neil majas tarwis läks.

Isiärranis kassowäart olli se, mis Redi omma perremehhele õppetä, leiwapu wiljast üht tainast sõtkuda, mis mao polest peaaego meie leiba sarnatseks löi. Metsinnimesed sõwad sedda tainast torelt; agga Robinson kuppetas tedda iggakord essite ühhe kuma kiwi peal, ja pruukis tedda siis leiba eest.

Mõllemad käisid nüüd ka saggedaste sedda saart risti ja põiki läbbi, isiärranis neil päwil, mil nisuggust tuult puhhus, mis metsinnimestel wasto olli, sest et siis nende polest kartufeta wõisid olla; ning nenda käies leidsid naad mõnda, mis neil wägga kassowäart olli. —

Nüüd olli kõik nende aja, ja põllorõ teh-

tud, ning nüid sai siis ka se pääw säetud, mil Kedi issa järrele tahtsid minna. Agga midda liggimale se aeg jõudis, sedda raskemaks läks Robinsoni südda, mõtteldes: kui need metsinimesed, kelle seas Kedi issa elab, sind ommetigi ühheks waenlaseks peaksid? Kui naad Kedi ütlemisest ja tähendamisest ühtigi ei holiks, ja sinno ärratappaksid ja ärrasööksid? Ta südda ei annud, sedda omma kartust Kedile tähendamata jätta. Agga Kedi püidis temmale kõrwaste ja kindlaste üttelda, et temmal ühtigi karta ei olle; ta ütles, et ta omma rahwast ennam kui hästi tunneb, ja et ta temmale tõega wõib tunnistada, et naad kellegile kurja ei te, kes nende waenlane ja wastane ei olle. Robinson jäi wimaks temma sõnna peale uskuma, mõtteldes, et ta sedda jo ei ütleks, kui se nenda ei olleks. Ta heitis siis kõik enneaegse kartuse ärra, uskus omma õiglase sõbra sõnna peale, ja wõttis nõuks, teisel hommikul temmaga Zum-mala nimmel sinna minna.

Selle nõuga ajasid naad siis padi, mis selle ajani mäel olli olnud, jälle merresse, ja siidusid tedda ühhe waia külge kinni. Öhto wiitsid naad kartuhwle kúpsetamise ja mu temona walmistamisega ärra, sest et temona wähhemast kahheksa päwa tarwis jure tahtsid wõtta.

Kui kõik tetarwidus walmistud ja walmis pandud olli, heitsid naad maggama. Lasseme siis ommad temehhed maggada, ja watame, mis home sünnib.

Robinson ja Kedi wõisid hädaste ühhe tunni aega maganud olla, kui üks kange mürristamine, mis selle aja sees olli sündind, esimese äkkiste jälle ülesärratas. Torm hullus hirmsaste ja mürristamine rakkus, et ma wärises. „Kas sa kuled, Kedi?“ küsis Robinson, ja lükkas omma seltsimehhe külge. „Deh! Deh!“ wastas se; „kui se meil merre peal olleks juhtund!“ Häddaste sai ta agga need sõnnad ütelnud, kui naad korraga ühhe paukumise kuulsid, mis otsekui suretükki paukumine olli.

Kedi arwas, et se mürristamine olli; agga Robinson uskus kõrwaste ja kindlaste suretükki lastmise kuulnud ollewad. Ta kargas ruttuste asemelt üles, jooksis kōki, ja kaskis Kedi järrele tulla. Siit tõmmas ta ühhe põllewa tukki kätte, ja ronnis sellega kartsast möda üles. Kedi läks ta järrele, ilma et ta olleks teadnud, mis nõu ta perremehhel olli.

Mäe otsas teggi Robinson sure ruttoga tulle üles, et nende õnnetomatele, kes ehk wahhest temma sare liggimail häddas olleksid, märki anda, et naad temma jures warju ja wastowõtmist wõiwad leida. Ta arwas nimmelt, et üks laew temma sare liggimail olli, mis omma hädda suretükki lastmise läbbi olli tähendand. Agga wihma langes ni raskest mahha, et tulli foggoni põlledda ei sanud, ning Robinson ja Kedi piddid selle wallida wihma eest ärra kopasse warjole tõttama.

Nüüd möllas torm, nüüd wallas wihma mis

laksus, ja mürristamine raksus ja paukus hirm-
faste. Üks mürristamise hoop käis teise jär-
rele, ning et kül Robinsoni kõrwa ees olli,
kui olleks ta wahhete wahhel ka suretükki last-
mist kuulnud: siis läks ta ommeti wimaks is-
siigi kahelaseks, ja arwas ka seddagi mürrista-
mise olnud. Siiski seisis kõige õ otsa se ar-
mas mõtte temma süddames, et ehk üks laew
temma päästmiseks temma liggimail on; et
se ehk õnneks sest willetsusest, kelle sees ta
praego olli, ommetigi saab pääsma, ja siis
tedda ja temma Kredit Europa male wima.
Kümme kord katsus ta ueste tuld tehha, agga
kange wihm kustutas tedda iggakord jälle
ära. Ei wõinud ta siis muud tehha, kui nende
õnnetomate eest Jummalat palluda; ning sed-
da teggi ta siis ka õiete süddamest.

Teisel hommikul alles hakkas ilm pöörma;
ning nüüd jooksis Robinson Rediga selt-
sis, hirmo ja lotuse wahhel, merre äre, et wa-
data, kas ta õiete olli kuulnud, wõi mitte.
Agga esimene, mis naad siin näggid, teggi
mõllemate süddamed koggõni kurwaks, issiär-
ranis waese Redi süddame. Se kange torm
olli nende padi lahti peksnud, ja kaugele merre
peale ärraajanud. Se olli õiete põllastamise
wäärt pealt nähha, kui wägga waene Redi
ennast kurwastas, et ta kallis lotus, omma is-
saga jälle ühte sada, ni ühhe korraga ärrarik-
kutud olli. Jummeto kui surnud seisis ta hulga
aega ühhe kohha peal, egga sanud sõnnagi
suust, watas üksi filmi wasto maad, ja näitas

pealt, kui polleks temmal ennam waimu sees olnud. Sedda möda hakkas ta fangeste nutma, ringotas kässa, löi ommale wasto rindo ja tahtis omma juuksed peast ärrakiskuda.

Robinson, kes ennese õnnetuse läbbi õppind olli, ka teise õnnetust tundma, püidis tedda iggapiddi tassasel kombel waigistada. „Kes teab, ütles ta, mis polest segi meile hea on, et sest padüst olleme piddand ilma jäma? Kes teab mis suurte head ja kassu se torm, kes selle polest süiallune on, meile ehk mude innimestele wõib saatnud olla? — Kallis kasso! wastas Redi nukra hälega; padi on ta meil ärrawinud, se on kõik!“ — So, wastas Robinson, et sinna ja minna omma nõdra silmega muud egga suremat sest tormist ei näe, kui agga sedda, et ta meie padi ärrawinud on, siis arwad sa, et ka Zummalal, selle kõlge targemat, muud nõu ei olnud, tedda sata? Sinna mõistmata, kuidas julged sa tahta, Zummala nõusid õiendada ja nende ülle kohhut mõista? —

„Jah, agga mis kassu wõis ta siis kül meile saatnud olla? küsis Redi. Pead sa minno käest sedda küsima? wastas Robinson. Ollen minna se, kes maailma wallitseja nõusid ja tahtmise wõib mõista ja ärrateada? Arwata wõin ma kül sedda ja teist; agga kes ütleb mulle, et se nenda on? Ehk ollid mele sare paika ni paljo pahha aurosid koggonud, et üks nisuggune torm agga neid wõis ärralahbutada, ja nenda meid mõllemid tõbbe ja surma

eest hoida! Ehk olleks se paat, kui ta meile olleks jäänud, meid hukka winud! Ehk — ommetigi mis tarwis kõik need Ehk, kui meil sest jo kül on, et teame, et Jummal se on, kelle sõnna ja kässo al torm on, ning et se Jummal üks tark ja helde Issa kõige omma lomade wasto on?

Kedi tundis, kui wägga ta olli efsind; kah-hetses omma rummalust, ja andis ennast Jum-mala tahtmise alla. Robinsoni silmad kät-sid selle aja sees ühtepuhko möda merrepea-list, et wadata, kas ehk ommetigi kussagil üh-he laewa peaks näggema? Agga asjata! Ei olnud sedda kussagil nähha. Ta arwas siis, et ta undrehti kuulnud olli, ja et se mitme-kordne süretükki lastmise modi paukumine, siis kül muud ei olnud, kui mürristamine. Kur-wa süddamega, et ta kallis lotus ni tühhine olli olnud, läks ta jälle koju.

Agga koddoo ei olnud temmal rahhu, ei is-su egga asu; ifka seisis üks laew temma filme ees, mis temma sare al ankrus olli. Ta ron-nis jälle ülles mäe otsa, kust ta päwatõuso-polist merrepealist selgeste wõis ärranähha; agga ka sealgi külges ei putund ühtigi ta sil-ma. Ei leppind ta waim, mis nüid korra rahhotomaks olli läinud, ka sellegagi weel, ta jooksis ühhe teise mäe otsa, mis paljo kõr-gem olli kui se, et sealt lodepolist külge üle-wadata. Näppopealt olli ta üllal, ning kui sealt lode pole külge merre peale watas — Issand! kui suur olli temma rõmoehmatus

korraga, kui sealt näggi — et ta ommetigi diete kuulnud olli!

Ta näggi ühhe laewa, ning et kül kaugel olli, ni selgeste, et se tõeste üks laew, ning pealegi weel üks õige suur olli. Ei jõua ma, armad luggejad, temma head meelt, ja temma suurt süddame rõmu, sõnnadega üllestråfida; mõttelgo sedda iggaüks issienneses. Kui tuul lendas ta nüid koju; wiskas sure ruttoga omma wibbopüssi kaela, püstis kirwe wõ alla ja tõmmas pigi kätte, ilma kelleta ta kussagile wälja ei läinud, egga sanud Kedi, kes tedda immestledes pealt watas, suremat ütelda, kui: naad on seal! Ruttu, ruttu! ning nenda läks ta ka sellesamma tulega jälle kartsast möda ülles ja omma teed, otsekui olleksid temmal tiwad olnud.

Kedi ei wõinud omma perremehhe surest ruttust ja temma polist sõnnust muud arwata, kui et metsinimesed seal on. Ta tõmmas siis ka omma ammo ja pigi kätte, ja jooksis sellesamma ruttoga temma järrele.

Uggi kaks pennikoormat piddid naad sedda wiisi minnema, enne kui naad sinna kohta merre äre said, kus se laew ankrus näitas ollewad. Ning siin sai siis ka Kedi alles teada, mis asjast se jut diete olli. Robinson näitas temmale sedda laewa, kedda nähhes ta siis ka silmad laiale ajas, sest et ta, et kül se laew kauriste kaugel olli, siiski selgeste näggi, et ta saddaford surem olli, kui se tõige surem, mis ta missalgi olli näinud.

Robinson ei teadnud foggoni, mis ta rõmo ja hea mele pärrast pididi teggema. Kord hüppas, kord õiskas ta; kord langes ta Medi kaela, ja pallus tedda rõmo nuttoga, et ta õmmetigi ennast ka rõmustaks! Nüid lähhame Europa male, nüid Hamburri! Siis pead sa näggema, kuidas innimesed seal ellawad! Mis-suggused ellomajad innimesed seal ehhitawad! Kui lahkeste, rahholiste ja armsaste seal ellatasse! — Ta sõnnadel ei olnud otsa. Ta õleks sest wist teise hommikoni ühtepuhko räkind, õleks temmal mitte korruga mele tulnud, et se halpus on, aega tühja sõnnadega ärrawita, ning et nüid sedda tulli katsuda, nende innimestele selle laewa peal ennesest teadust anda. — Agga kuidas? Se õlli esüte küsida.

Ta katsus hüida; agga ta näggi peagi, et se asjata waew õlli, et kül tuul jo selle marro aeges pöörnud õlli, ja praego sare poolt laewa pole puhhus. Ta käs kis siis omma sõbra biete ruttu tuld tehha, et se laewa pealt nähtud saaks. Se õlli ka warsti tehtud, ja Robinson teggi ta ni sureks, et ta pu latwe kõrgoselt ülles käis. Ta silmad õllid sedda tehhes ük-sijärje laewa pole pöördud, sest et ta ühtepuhko otas, üht pati laewa jurest ennest jure kaldasse tullewad. Agga ilmas ei tahtnud se tulla.

Wimaks kui tulli liggi tunni aega nenda põllenud õlli, andis Medi selle nõu, et ta, õleks se ka kuigi kaugel, sinna tahhab ojuda, ja nende innimestele üttelda, et naad sia tullewad. Robinson hakkas selle kalli nõu eest

temma kaela, ja pallus tedda, sedda tehhes diete omma ettewadata. Redi wiskas selle peale omma ninest wattid seljast mahha, murdis ühhe tore lehtes oksa, mis ta ussopeale suhhu wõttis, sest et metsinnimeste jures se pruuk olli, et naad ühhegi wõerale, kes sesugguse oksaga nende jure tulli, ühtigi pahha ei teinud, — ning fargas wette. Robinson jäi kaldasse watama ja pallus temma eest Zummalat.

Redi jõudis ilma wiggata laewa jure, ojus mõnne korra laewa ümber ja hüidis: holla! Agga seal ei olnud keegi, kes temmale olleks wastand. Wimaks näggi ta laewa kartsa ühhes külges rippuwad; ta ojus siis sinna ja ronnis sedda möda ülles, se lehtes oks peos.

Kui ta ni kaugele üllesse olli sanud, et laewa lae peale ulatas watama, kõhutas tedda sealt üks ellajas, mis temmal foggoni wõeras ja tundmata olli. Se ellajas olli must ja karone, ja ni pea kui Redi ta silma putus, teggi ta ühhe häle, kelle sarnast ta tännini weel ilmaski polnud kuulnud. Kohhe selle peale jäi ta jälle waid, tulli romakul Redi wasto, lippitses sabbaga ja wingus, nenda et Redi kül arru sai, et ta armu ja warju otfis. Ning et ta nenda jo temma jalge ette olli jõudnud, julges ta tedda sillitada, ja se ellajas läks foggoni rõõmsaks.

Redi käis nüid laewa lagge möda ümber, ja hüidis ühtepuhko sure hälega: holla! agga ilmas ei tahtnud weel innimese hinge ennast näidata. Ta jäi nüid seisma, ja immestles

neid immeasju, mis ta laewa lae peal näggi, ja olli ta selg selle kartsa pole pöördud, mis alla laewa kehha sisse kâis. Korraga anti temmale takka üks ni raske hoop, et ta, ni pitk kui ta olli, sirrewile mahha kukkus. Hirmund ajas ta ennese jälle ülles, watas ümber, ja näggi ühhe kauni sure ellaja, pitka kõwera sarwe ja sure tolgendawa habbemega, mis parrajate jälle jo taggumiste jalge peal püsti olli, temmale uut hopi anda. Kedi karjatas sure hälega karima, ja kargas, ilma et ta ennam suggugi olleks mõttelnud, ülle laewa äre merde.

Se esimene nimmetud ellajas, mis iggaüks sest tähhendamisest kül ärratunneb, et se üks karrone puudle koer olli, kargas ka merde, ja ojus temma järrele. Kedi, kes sedda suplemist omma tagga kulis, arwas selle sarwiko hirmsa loma omma järrele hüppand ollewad, ja satust selle läbbi nisugguse hirmo sisse, et ta peaeago ennam ojuda ei jõudnud, ja jo pöhi ja olli langemas. Jälle üks märk, kui pahha ja kahjoline argus ja hirm on.

Ta ei julgend ümberwadata, ning ojus, kui suggu hinge tagga olli sanud, ni karmeste eddasi, et se koer naljalt ta järrele ei jõudnud sada. Wimaks sai ta kaldasse, ja langes sja kui ront Robinsoni jalge ette mahha, egga sanud sõnna suust. Se koer tull sedda möda ka kaldasse.

Robinson katsus ja teggi immet, omma trui seltsimeest jälle hinge sada. Ta andis temmale suud, sillitas, rapputas tedda, ja hüi-

dis tedda sure hålega nimme parrast. Agga tuf aega lãks enne ärra, enne kui Redi silmad jälle lahti läi. Sedda möda hakkas ta jälle rãkima, ja rãkis nüid sedda immet ülles, mis temmal selle laewa peal olli juhtund, ja nimmelt et se sarwit ja habbemif hirmus ellajas tedda ärratappa tahtnud, ning et ta arwab, et sesamma ellajas ka selle ojuwa pumãe, sest selleks piddas ta omma arwates sedda laewa, perremees on, sest et ta üht ainustki innimest temma peal ei olnud näinud.

Robinson fulis tedda immestledes pealt ja märkas sest, mis Redi sest hirmsast ellajast tähendas, et se muud ei olnud, kui üks sof, ja näggi kõigest, mis ta sest laewast rãkis, et se laew kiwwide leht liwa peal finni olli, ja et innimesed temma pealt patides ärrapõggenend ollid. Agga kus pole naad lainud, se olli temmal arrosamata. Olleksid naad temma sare peale tulnud, siis olleksid naad jo sellesamma kohha peale kaldasse piddand tulles, kus temma Rediga praego olli; agga siin ei olnud neist ei kõppokest kuulda egga nähha. Olleksid naad patidega merre peal hukka sanud, siis peaksid nende kehhad ja need padid randas leida ollema. Wimaks tulli temmal mele; et tuul selle marro aeges äkkiste põdrnud ja päwatõuso pole olli lõnud. Se näitas temmale siis neist õnnetomaist innimestest arru andwad.

Wist, mõtles ta, on tuul, mis selle marro aeges põris, ja sare poolt merre pole hakkas

puhuma, neid feelnud sia samast. Torm on neid lode pole ajanud, ja selle te peal on naad kas hukka sanud, — wõi koggoni ühhe merresone peale juhtund, — ehk ühhe lodepoolse sare peale aetud. Andko Zummal et naad innimeste keske on sanud, ohkas ta, ja tähendas ka Redile omma arwamist, kes seddasamma olli möttelnud.

Agga mis peame meie nüid teggema? küsis Robinson. Olgo need innimesed nüid furnud, ehk kussagil ellus: siis on meie kohhus katsuda, selle laewa pealt ni paljo asju päästa ja kaldasse tua, kui agga wähhä wõime ja jõuame. Agga kuidas? sest et meil ennam pati ei olle? Siin tundis ta issi peaaego nisamma kibbedaste, kui Redi ennemine, sedda kahju, et torm nende padi olli ärrawinud. Ta derus omma otsaessise jo kibbedaks, et üht nõu leida, mis läbbi ta selle pudusele olleks wõinud abbi sada; agga kauagi ei tahtnud temmal middagit mele tulla. Üht teist pati tehha, olleks ennam kui liaste aega wõtnud. Sinna ojuda ei julgend ta ka, sest et se liig kaugel olli; ja siis, mis olleks ta ojudes ka sealt wõinud ärratua?

Ommitigi ei annud ta enne järrele, enne kui ühhe nõu pididi leidma. Nenda sündis temmal siis se nõu, ühhe parwe selle tarwis tehha, ja sellega katsuda ni paljo asju selle sure laewa pealt ärratua, kui agga pididid wõidma. Selle peale piddas ta Rediga nõu, kummas neist koju pididi minnema, et ühhe terwe

päwa tarwis toitu ja ni paljo kōisa ja paelu ja tōriistu sinna tua, kui neil olli; ning et nüid Redi willedam jalge peal olli, sellepärast sai siis temma sadetud, ja Robinson jäi taggasi, et sõnnis palka parwe tarwis raiuda.

Õhto jõudis peaaego jo kätte, kui Redi taggasi jõudis. Robinsonil olli selle aja sees suurtki ajawidet sest koerast, mis kui üks Europa ma ellajas temma melest üllewägga armas ja kallis olli. Ka sel koeral näitas suur hea meel temma üle ollewad, ja teggi temmale käskmata mõnda tempu ja nalja, mis ta ärradõppind olli.

Et õnneks kuwalge õ olli, siis teggid mõllemad peale keskõni tuggewaste tööd. Agga siis hakkas ka hunni ni raskest waewama, et naad foggoni ennam wasto ei jõudnud seista.

Naad heitsid sinnasammasse rohho sisse mahha, ja koer heitis wahhiks nende jalge otsa; ning nenda maggasid kōik kolm hommi-koni rahholiste.

Päika olli agga häddaste hommiko poolt taewa äärt punnastand, kui Robinson jo omma seltsimehhe üllesärratas, et omma eila hakkatud tööd lõppetada. Ka selle päwa otsa ollid naad weel tubliste seal kallal, ning õhto olli nende parw walmis.

Se parw olli kahhe rea palkest tehtud, mis naad muist kōide, muist tuggewa pajo wätidega ühhe teise külge ni kõrwaste ollid fiini-

siddund, et julgeste temmaga we peale wõisid minna, ja mis liggi kakskümmend jalga pilt, ja peaaego nisamma lai olli. Ka seddagi ollid naad tähhelepannud, sedda riista we liggidal ja rullide peal ehhitada, et tedda ilma ajawistmata, ja ilma sure waewata kohhe we peale sada.

Õnneks hakkas teisel hommikul parrajate weemõon. Selleparrast ollid naad siis warmad omma parwe we peale ajada, et mõõnweega karmemine laewa jure sada. Nüid läksid naad ärra, ja ollid enne poolt tundi laewa jures.

Tähendus. Sures Atlandi ehk ilma merres tõuseb ja mõnab wessi igga kahhekümne nelja tunni aeges kaks korda, ning on iggakord kuus tundi tõuso ja kuus tundi mõna aega.

Oh kui wägga hakkas Robinsoni südda likuma, kui ta sedda suurt Europa laewa omma silma ees näggi! Ta olli ta melest ni armas, et ta peaaego ta seintele suud olleks andnud, ning nimmelt, et ta Europa maalt olli tulnud, et ta Europa rahwast ehhitud ja Europa rahwast sia todud olli. Agga oh! need armsad Europa rahwas isfi olli kaddund! Hingasid ehk merre põhjas! Oh kui wägga waewas ja rõhkus se kurw mõtte waese Robinsoni süddant, kes hea melega omma poolt tullemat elloaega olleks ärraandnud, kui ta agga selle läbbi sedda kaddunud laewarahwast olleks wõinud kätte sada, ja nendega Europa male minna. Agga se olli nüid ford wõimata; selleparrast ei wõinud ta siis muud

tehha, kui selle laewa pealt ni paljo asju mäele
wia katsuda, kui ta agga ial wdis, et neid
omma heaks tarwitada.

Esimene iggatsimine, mis Robinsoni
süddames sündis, kui ta suur rõõm selle Eu-
ropa ma laewa parrast suggu olli taggasi and-
nud, olli se, et se laew ehk alles terwe on, ja
nenda temmaga jälle tele sünnib minna. Olli
se nenda, siis olli temmal kõwwa nõu, Medi-
ga temma peale minna, ja kui ka mitte Eu-
ropa male, siis ommetigi ühte kohta Amerika
ma surele male temmaga purjutada, olleks se
asfi ka kuigi kartlik ollewad, ühhe nisugguse
sure laewaga, ilma surema abbita, ja ilma et
kummagil laewa tundmist olleks, sure merre
peale minna. Ta käis siis omma parwega
korra ümber laewa, ja katsus ümberringi merre
põhja ärra. Agga mis leidis ta parrako? Ta
leidis, et se torm tedda just kahhe kiwvi wah-
hele olli ajanud, mis tedda möllemilt poolt
kõtko muljusid, ning et ta ei eddasi egga tag-
gasi ei annud. Sia pididi ta siis ni kaua jä-
ma, kui laened tedda ühhest ärralõhkusid. Kui
se lotus otsas olli, tõttas Robinson ülles
laewa peale, et nähha mis kaubaga ta täide-
tud olli, ja kas se alles terwe ja rikkumata
pididi ollema. Medi olli tunnaeillsest sadik weel
ni hirmund, et ta naljalt ei julgend, omma
perremehhe järrele laewa lae peale minna. Ta
läks kül wimaks ommetigi, agga süski wärris-
sedes, sest et se sarwik ellajas jälle esimene
olli, mis ta silma putus.

Agga tänna olli se ellajas pitkali maas ja ni jõueto, et ta naljalt üles ei jõudnud tõusta, sest et ta nüid jo kolm päwa ilma toidota olli. Robinson märkas ärra, mis temmal wigga olli, ja läks sellepärast kohhe selle nälgund ellajale toitu otsima. Et ta laewa seestpididise säedusega täieste tuttaw olli, siis leidis ta ka peagi, mis ta otsis, ja näggi nüid sure hea melega, kui ahneste se ellajas selle etteantud toido ärrasõi. Redil olli selle aja sees teggemist kül, selle ellaja näggu ja modi immeks panna.

Nüid hakkas Robinson sedda laewa läbbi otsima. Ta käis ühhest laewa kambriist, ja ühhest laewa jaost teise, ja näggi iggas kohtas mitmid ja mõndasuggu asju, mis Europa maal tähhelegi ei panta, agga mis temmal wägga kallid ollid. Seal olli püttade kaup laewasuhkarid ehk kulwatud saia, risi tangu, jahhu, wilja, jodawat wina, püsirohtu, kulisid ja haawlid; seal olli suratükka, püssa, püstolid ja mõeku; kirwid, sagisid, pöitlid, uhherdid, hõõwolid, haamrid, raud kangisid, naelu, nugge, kãrisid, nõelu; seal olli potta, waagnid, taldrefid, lussifid, ja kõiksuggu pu-, raud-, tinn- ja waskriistu; seal ollid ka terwed kasti täied ridid, särka, sukki, kingi, sapid ja kes teab kui palju weel muid asju, kelle iggaühhe eest Robinson omma sure ammogi ärraunustud kulla tükki hea melega olleks ärraandnud, kui temmale sedda ehk teist neist olleks müia pakkutud.

Redi watas kõik neid immeasju laia silme-

ga, sest et ta sellesarnast ilmaski ei olnud näinud, ning suremast hulgast neist ka koggoni ei wõinud arwatagi, mis tarwis naad piddid olla. Robinson selle wasto olli diete rõmus. Ta nuttis rõmo parrast, tõmmas kui üks pissoke laps, kõik kätte, mis ette juhtus, ja wiskas jälle kääst ärra, kui ta filmad ühhe teise asja peale juhtusid, mis temmal jälle so-witawam näitas ollewad. Wimaks tahtis ta ka alla laewa rumi sisse minna; agga se olli jo ennamiste wet täis, sest et se laew raskest wiggas olli sanud.

Nüüd hakkas ta järrele mõtlema, mis ta selle korra piddi ärrawima, ning ei sanud selle polest kauagi issi ennesega arro peale. Kord näitas temmal se, kord teine assõ tarwilisem ollewad, ja panni saggedaste jälle kääst ärra, mis ta praego kätte olli wõtnud, et selle assemel üht tarwilisemat asja wõtta. Nenda wal-litset ta nüüd kauagi, funni wimaks arro peale sai, ja need sünsammas nimmetawad asjad is-sipaika panni, et neid seford mäele wia: 1, üks pissoke tündreke püssirohtu ja teine haawlid; 2, kaks püssi, kaks pari püstolid ja kaks mõeka; 3, kaks üllikonda -ridid ommale ja teist kaks Re-dile; 4, kaks tossinad särka; 5, kaks firwest, kaks sagi, kaks hõwelt, kaks latti rauda, ühhe haamre, ja mõnned muud tõiistad; 6, mõnned ramatud, kirjutuse pabberit, tinti ja sulga; 7, tulle rauda, taela ja mõnned tullekiwwid; 8, ühhe pütta laewasuhkarid ehk kuiwatud sala; 9, nattoke purjo riet, ja 10, selle sokko.

Ei olnud temmal sedda soffu kùl just tarwis; agga temma halle südda ei lassnud tedda laewa peale jätta, sest et se teadmata olli, kas se laew sõnnis tormi ja laenete wasto piddi piddama, kui ta jälle sinna taggasi sai jõudma. Ja peale sedda olli ta parwe peal rumi kùl. Sellepärast wiis ta tedda siis seford ärra.

Selle wasto jättis ta middagit mahha, mis kallal innimesed Europa maal kõige esite olleksid olnud — se olli: üks tündreke kullaterrasid, ja üks kastike kallid temandi kiwva, mis ta kippre kambri olli näinud. Neid liggi wõtta, ei tunnud ta suggugi himmu, sest et ta neid koggoni tarwitada ei teadnud.

Selle otsimise, wallitsemise ja parwe peale wimisega olli ni paljo aega ärrakullund, et agga üks ainokke tund weel wõduso ajani olli. Selle piddid naad nüüd weel siin ärrawõitma, sest et naad muido omma parwega kalda äre ei olleks sanud. Sedda aega wõttis ta selle tarwis, et jälle üksford Europa-ma wisi järrele süia.

Ta tõi siis ühhe tükki suitsetud weise lihha, pari heringid, suhkarid, wõid ja juustu, ja ühhe puddeli jodawat wina, panni kippre kambri laua peale, ja istus Nediga lauda. Zubba se, et ta jälle üksford ühhe õige laua äres, ühhe õige toli peal istudes, ühhe õige taldreko pealt noa ja kahwlega wõis süia, jubba se teggi temmale ennam rõmu, kui sedda jõuaks ütelda; agga weel ennam se, mis laua peal süia olli, ning isfiärranis leib, mis ta ni sagedaste asjata olli iggatsend, — oh, sedda

ei jõua ükski sulg ülespanna, kui wägga süd-
damest rõmus ta kõige selle ülle olli. Kes
temma rõmu diete tahhaks tunda, se peaks
nenda kui temma ühheksa aastat üksijärje ka
nisuggusel waesel ja willetsal wisil ellama ja
omma ellu ülespidama.

Kedi olli Europa-ma sõma wiis ni tund-
mata ja wõeras, et ta koggoni ei teadnud,
kuida ta nugga ja kahwelt piddi pruksima. Ro-
binson näitas temmale sedda; agga kui ta
Robinsoni näituse järrele tahtis tehha ja
ühhe tükki lihha kahwle otsas su äre wia,
wiis ta omma harjund wisi järrele kae kahwle
peaga su äre, nenda et kahwle arrud lihha
sutäiega kõrwa äre läksid. Zodawat wina, mis
Robinson temmale maitsta andis, ei taht-
nud ta koggoni wõtta, sest et temma weega har-
jund su, wina kangust ei kannatand. Suhkar
olli ka temmagi mele pärrast.

Nüid olli wetdufo aeg kae; mõllemad läk-
sid nüid parwe peale ja lükkasid parwe laewa
ärest minnema, et tõusweega kaldasse sada.
Nattofese aja pärrast ollid naad ka seal, ja
tõttasid nüid omma saki mäele wia.

Ming nüid iggatses Kedi teada sada, mis
need asjad kõik piddid tähhendama, ja mis
kasso peale naad ollid. Esimene, mis Ro-
binson temma iggatsemise polest teggi, olli,
et ta ühhe põsa tahha läks, seal ühhe särgi,
ja ühhe peäliko mundre selga ja kingad ja
sukkad jalga panni; siis ühhe mõega wõle sid-
dus ja ühhe kardas kubbara pähhä panni, ja

nenda forraga, kui ümberlodud wäljatulli ja Redi ette astus. Se tagganes ehmatand mönned sammud taggasi, sest et ta esimese näggemise järrele tõeste kahhewahhel olli, kas ta omma perremeest, wõit mõnda muud, ehk foggoni üht taewast mahha tulnud loma näggi. Robinson, kes temma immestlemise parrast naeru ei jõudnud piddada, andis temmale lahkestest kät ja ütles, et ta ikka weel Robinson, ikka weel temma sõbber on, et kül ta rided ja ta ellojärg nüid foggoni teiseks lainud. Selle peale wõttis ta ühhe madruse üllikonna, näitatas temmale, kuidas ta igga tükki selga pididi pannema, käsktis tedda siis põsa tahha minna, ja ennese ka ridesse panna.

Redi läks; agga se wõttis paljogi aega, enne kui ta omma ehitamisega walmis sai. Kord olli ta sedda, kord teist wõriti selga pannud. Nenda olli ta nimmelt essite jallad särugi käistest läbbi ajand, otse kui olleks ta püksa jalga tõmmand. Nendasammoti olli temmal ka luggu püksstega, kelle sisse ta jallad alt katkus ajada, ning nenda ka kamsoliga, kelle nõbid ta selja tahha arwas kinni käiwad. Kord korralt sai ta nendega arro peale, parrandas ärra, mis ta undrehti olli teinud, ja tulli wiimaks walmis mundres põsa takka wälja.

Ta hüppas hea mele parrast kui laps, kui ennese nenda ümberlodud näggi ollewad, ja märkas, kui head ja lahked need rided ollid, ja kui hästi naad tedda sõdikute eest wõisid warjata. Muud kui kingadega ei olnud ta

rahhul, sest et need temma jalgu waewasid ja piggistafid. Sellepärast pallus ta siis lubba, neid jallast ärrawõtta, mis Robinson siis ka temma ennese tahtmise hõleks andis.

Nüüd näitas Robinson temmale firweste ja mu tõriistade kassu, ja raius ja tahhus ühhe nore keskmise pu parwe masti tarwis, et omma parwele purjo wõisid peale panna, nenda et neil siis ennam tarwis ei olnud, iggakord wetduso aega ärraodata. Robinson wõttis selle tõ ja säedmise omma teõha, ja satis Kedi sõnnis koju, lamafid lüpsma, mis nüüd jo kaks päwa lüpsmata ollid.

Selle wahhe aja sees, kui Kedi ärra olli, panni Robinson ühhe püssi laengisse, et omma sõbrale ka püssirohho rammu näidata. Kui Kedi taggasi olli, ja immeks panni, et Robinson omma tõga ni ruttu walmis olli, näggi Robinson äkkiste ühhe kotka lendawad, mis parrajate ühhe kallaga ärratõttas. Ruttu tõmmas ta selle laetud püssi kätte ja hüidis: pane tähhele, Kedi, se peab langema! Häddaste olli ta need sõnnad üttelnud, kui ka püs lahti kais, ja kotkas üllalt mahha kuffus.

Kedi, kes püssist ühtigi ei teadnud, ning sellepärast ka püssilaskmist omma ello sees ei olnud kuulnud, ehmatas ni raskestes ärra, et ta pitkali mahhakuffus, otse kui olleks se hoop temma ennesesse putund, sest et temmal omma wanna äbbausk Tupanist ehk mürristajast jälle mele tulli, kelleks ta esimeses hirmus Robinsoni ennast piddas. Ta kuffus, kuidas

döldud, pitkali mahha; siis ajas ta ennese põl-
wede peale ülles, ja sirrutas käed wärrisedes
Robinsoni wasto wälja, otse kui olleks ta
tedda pallunud omma peale armu heita. Sõn-
na ei sanud ta suust.

Robinson, kessel emaltki sedda nõu ei ol-
nud, ühhe innimesega sesuggust nalja ajada,
kahhetfes, ni pea kui ta arru sai, mis mõtte
Kedil selle kohkumise jures olli, süddamest,
et ta temmale sedda asja enne ei olnud selle-
tand, ning tõttas, sedda wigga seddamaid jälle
parrandada. Ta tõstis ta armoga ülles, hak-
kas ta faela, ja pallus tedda mitte karta; näi-
tas temmale selle peale püssi säedust; selletas
temmale ärra, mis asjast püssirohhi tehakse ja
mis läbbi ta ni kange on; täitis siis selle püssi
temma filma ees ueste, ja andis temma kät-
te, et ta isfi tedda lahti lasseks. Agga Kedi,
kes alles esimesest ehmatusest wärrises, pallus
tedda, sedda temma asemel teha. Robinson
teggi siis ühhe märgi saea sammo peale, säedis
Kedi omma kõrwa, ja laskis püssi lahti.

Agga ei pudund suurt, siis olleks Kedi
ueste mahhakukkund; ni hirmus olli se temma
melest, mis ta näggi ja kulis. Robinson
tähhendas temmale ka, kui kartusetä naad
nüid eddespiddi metsinnimeste pealetullemise
pärast wõisid olla, et neil nüid nisuggused
tulle- ja lastmiseriistad ollid.

Sedda möda jõudis õhto kätte, ja lõppetas
selle rõmorikka päwatõ ärra.

Teisel hommikul ollid naad jälle warra walmis; pannid ommad asjad ühhe pakso põsa sisse ja matsid rohkestes ofsi peale, et naad, kui ehk wahhest wihma piddi tulles, märjaks ei saaks. Siis läksid jälle mõõnweega kaldast ärra laewa jure. Et naad eila ka kaks head tuggewat aeru laewa pealt ollid tonud, sellepärast jõudsid naad siis seford kaugele ruttemine sinna, kui esimese forra.

Seford wöttis Robinson ka ühhe laewa suretükki jure, mis ta ommal wägga tarwis näggi ollewad. Sest se merreäärne koht, kus nende asjad maas ollid, olli iggalt poolt lahuti ja lausaline, ja õnnetomaks just seal külges, kus need metsinimesed ennamiste iggaford kaldasse käisid. Sellepärast tahtis ta siis sellega neid jo emalt selle wisiga taggasi hirmutada, et ta, ni pea kui naad omma partidega sare pole liggimale ollid jõudmas, kaldast ühhe kuli ülle nende peade lastis, mis läbbi naad siis wist ümberpöördis.

Peale sedda suurttükki wisid Robinson ja Redi seford ka weel need asjad omma parwe peale: 1, ühhe kotti rukkid, ja teise oddre, ja kolmandama ernid; 2, ühhe kasti täle naelu ja kruisid; 3, ühhe tossina kirwid; 4, ühhe werandi püssirohtu, kulisid ja haawlid; 5, ühhe purjo ja 6, ühhe tahho.

Selle tahho wiis ta sellepärast, sest et ta seddasuggu pehmepäralist kiwwi omma sare peal tännini ei olnud leidnud, ning ommetigi olli ta üks wägga tarwiline assi. Ta piddas

temmast siis enam luggu, kui neist kulla ter-
radest ja temandi kiwifest, mis ta ka selle
korra jälle mahha jättis.

Enne kui ärraläksid, watas Robinson jär-
rele, kuidas laewaga luggu olli, ja leidis, et wet
jo suggu rohkem sisse olli tõusnud, ja et lae-
ned ja se allaline deromine kiwwide wahhel jo
mitmed külje plangid lahti ollid fiskund. Ta
näggi siis ärra, et ta enam kuigi kaua wasto
ei wõinud panna, isfiärranis, kui üks äkkiline
ja kange torm tõusis. Sellepärast tahtis ta
siis tõttata, et weel ni palju asju kaldasse sa-
da, kui agga aeg ial piddi andma.

Et tuul ma pole puhhus, sest ei odand
naad siis enam wetdufo aega, wald pannid
purjo peale, läksid minnema, ja aitasid isfi
aerodega kõrwest.

Te peal andis Robinson ommale sureks
süiks, et ta sedda kulda ja neid temandi kiw-
wa mitte ei olnud ärratonud. Mitte just om-
ma pärrast; agga ta mõtles nenda: Se wõib
jo kül olla, et selle laewa perremees weel hin-
ges on, ning üksford jälle sia wõib tulla, et
wadata, kas ta ehk middagi weel kätte saaks.
Agga tõuseb nüid äkkiste üks torm, ja lõhhub
selle laewa wiimse pulgani ühhest ärra, enne
kui ma weel korra taggasi saan, ja se kuld ja
need kallid kiwwid lähkäksid merre põhja: mis-
kaga tahhaksin ma ennast siis selle laewaper-
remehhe, Zummala, ja omma ennese süddame
ees diendada, et ma agga nisuggusid asju lae-
wast ollen tonud, mis mulle kasuks ollid,

ja sedda holimata ollen mahhajätnud, kellest nende asjade perremehhel wist kõige surem kahjo on? Mis ehk temma ja temma ommakste ainus ilmalik tuggi on? Robinson! Robinson! lissas ta jure, ja löi pahha melega kää otsa ette, kui palju pudub weel, et sa jo ni hea ja parrandud olled, kui sa peaksid ollema?

Ta ei jõudnud sedda aega ärraodata, et naad kaldasse ja sealt jälle taggasi minnema olleksid sanud; ni rahhoto olli ta südda, et ta ühhe asja parrast ni holimata olli olnud, mis temmal esimene olleks piddand ollema!

Wimaks jõudsid naad kaldasse, wisid kõik sure ruttuga mäele, ja pöörsid ilma ajawitmata taggasi.

Ni pea kui naad laewa jure taggasi jõudsid, olli Robinsonil esimene tõ, et ta selle kulla ja need kallid kiwid omma parwe peale wiis. Sellega langes temmal kui üks kiwi süddame pealt ärra; ning nüid, kui se tehtud olli, armas ta jälle digusega ennese eest murretseda wõiwad.

Sekord wiis ta ommale hulga ridid, särka ja muid linnasid asju, kõiksuggu tõiistu ja elamise asju ja nõusid, ja ühhe latra, ja wõttis ka kõik kirjutud pabberid jure, mis ta kippre kambris leidis, ning nenda lüksid naad siis jälle taggasi, ja said hea tulega kaldasse.

Et õhtusse weel aega olli, teggid naad sest purjust, mis laewa pealt ollid tonud, ühhe katuse omma warranduse ülle, et isfiärranis püsirohhi, mis neil kõige kallim olli, ühhe äkfilise ja kange wihma läbbi ärraleotud ei saaks.

Sedda tehhes ei jõudnud Redi jälle ärra-
immestleda, kui tullusad riistad kârid ja nõel
ollid, ja ta tunnistas mitmele korraks omma
suuga, et temma ja temma ma rahwas nende
targa Europa-ma rahwa wasto, ühhed diete
armetomad lomad on.

Et sedda mõda pimme kätte olli jõudnud,
sütas Robinson künla latrasse põllema, et
neid kirju ja paberid, mis ta laewa pealt olli
tonud, läbbiwadata, et ehk nende seest leida,
kelle omma ja kuhhu selle laewa minnik piddi
olles. Agga õnnetomaks ollid need kirjad,
nenda kui ka kõik ramatud ühhes keles kirjo-
tud, mis ta ei mõistnud. Kui wägga kahhet-
ses ta siin jälle, et ta ommas nores põlwes
ennam hoolt keelte õppimise polest ei olnud
fannud! Agga se kahhetsemine olli nüid hilja
ja ülleaegne.

Õmmetigi sai ta neist kirjest ni palju aru,
et se laew India male, Barbadosse sarele
olli minnemas, ja näggi pealegi ühhest rehnu-
gist ehk armokirjast, et temmal sadda neegri
orja, kellega seal maal, kui meie paikus ella-
jatega, kaupa aeti, sees olnud, mis ta sinna
piddand wima. Sedda kõik tähendas ta ka
Redile, ja lissas jure: kes teab, ehk on se
torm, mis selle laewa-sia kiwvide peale ajas,
neid õnnetomaid selle armotoma orjuse eest
päästnud, kelle wasto naad minnemas ollid?
Ehk on naad patides kussagile ühhe sare peale
fanud, kus naad ennam omma armotoma per-
remeeste ja wallitsejate kässo al ei olle, ning

fus naad nüid, sedda möda kuida nende ellamise wiis annab, diete rahholiste ellawad.

Kedi arwas ommast kohhast ka, et se kül nenda wöib olla.

Andko Zummal, armas Kedi! ütles Robinson, et meie mötted diged olleksid; agga olleks sul nüid kül weel süddat ollewad, sedda küsüda, mis sa wimati küsüsid?

Kedi. Missedda?

Robinson. Sedda: mis kassuks se torm, mis meie padi ärra wiis, kül wöis olla?

Kedi häbbenes, ja löi filmad kahhetsedes mahha.

Oh armas Kedi! hüidis Robinson puhta süddame ja tuggewa hälega: tunne Zummala wäggewat ja tarka teggemist, mis siin ni nähtawalt meie filma ees on! Wata, kui paljo se torm meile selle nattofese eest jälle piddi andma, mis temmal käst olli meie käest ärrawötta! Wata selle sure warranduse peale, kas olleks meil tedda kül olnud, kui se torm ei olleks tulnud? Halle on kül, et meie omma õnne teiste õnnetuse läbbi olleme sanud; agga eks polle lota, et ka surem hulk neist, kes selle laewa peal ollid, nüid paljo parremine ellawad, kui enne? Mis sa arwad nüid kül Zummala mailma wallitsemisest ja temma teggudest?

„Et naad ärraarwamata targad ja head on, ja et minna rummal ollin!“ wastas Kedi, löi käed risti ja töstis filmad taewa pole, et Zummalalt sedda pattu andeks palluda, mis

ta omma nurrisemise läbbi rummaluse parrast olli teinud.

Robinson hoidis need kirjad ja pabberid nisamma hõlega üllal, kui selle kulla ja need kallid kiwwid, et, kui ta millalgi jälle Europa male piddi sama, nende abbiga ehk teada sada, selle ommad need kallid warrandused ollid, et ta neid nende pärrijate kätte teaks anda.

Kuus päwa üksijärje käisid naad, päwas faks ja kolm korda, sedda laewa wahhet, ja töid töid, mis naad agga ligutada jõudsid, mäele. Tuhhanded tuhhad asjad, mis meie ülleswõtmisegei wäärt ei arwaks, sest et meie nende pudust ilmaski ei olle tunnud, ollid neil armsad ja kallid. Agga selle wasto jätsid naad töid mahha, mis naad ehk koggone tarwitada ei wõinud, ehk mis ommetigi wägga tarwis ei olnud.

Kui nüid jo kahheksateistkümmend korda edasi ja taggasi käinud, ja ikka hästi ja ilma äppardufeta kaldasse ollid sanud, säedis ilm korraga kurjaks minnema, kui naad parrajate jälle laewa peal ollid. Sellepärrast tõttasid naad siis, ni paljo kui jõudsid, omma tõga, ja läksid ärra, lotes, weel enne sedda kurja ilma kaldasse sada. Agga nende tõttamine ja waew olli asjata. Enne kui pole te peale ollid jõudnud, tõusis ni kange torm, mürisamise, walgoheitmise ja wihma saoga, et laened sure wäggewusega ülle parwe käisid, ja töid mis parwe peal olli, merde uhtusid. Issi hoidsid naad endid tükki aega kõwwaste kinni, et laened neid endid sisse ei saaks uhtuda,

et kül wahhete wahhel liggi künra förgoselt ülle nende pea käisid.

Agga wimaks ei jõudnud nende nõrk parw ennam nende kange laenete wasto seista; köied ja wädid, mis kaga palgid ühhes ollid, andsid järrele, läksid lahti, ja parw laggunes ühhest ärra.

Kedi katsus ojumise läbbi hingega ärrapäästa; Robinson sai ühhe palgi kätte ja hoidis sest kinni, kellega laened tedda kord merrepõhja rõhkusid, kord üllesse kõrgesse wiskasid. Ta olli ennam we al, kui we peal, läks ulmaseks, ja ei kuulnud egga näinud ennam. Müid kaddus ta jõud, kauemine kinni hoida, ta karris weel korra sure hälega, ja kaddus ühhe sure laene sisse ärra, mis tedda palgi küljest lahti uhtus.

Õnneks olli ta tru Kedi ikka temma ligikordda hoidnud, et ta kül, kui ta olleks tahtnud, jo ammogi kaldas olleks wõinud olla. Kui se omma perremehhe omma silme al näggi ärrauppuwad, läks ta ruttuste we alla, sai seal wassakuse käega Robinsoni külge kinni, ja sõudis ennese parrama käega jälle we peale. Müid ojus ta kõigest wäest kalda pole, ja sai ka omma armsa perremehhe surno kehhaaga nattokeise aja parrast sinna. Surnuks wõis tedda tõega nimmetada, sest et ellomärki temma sees ennam nähha egga tunda ei olnud.

Kedi wiis selle ärrakustunud täieste kuirwale, langes sure nutto ja hullumisega temma peale, hüidis tedda, rapputas tedda üleüldse, ja panni omma su kümme korda

temma su peale, et temmale otsekui hinge
sisse puhhuda.

Töeste hakkas ta Robinson jälle ellama,
lõi silmad lahti ja küsis tassase ja wärrisewa
hälega: „Kus ma ollen?“ „Minno süles,
armas Robinson!“ wastas Redi, ja sil-
mad langsid ennesel wet täis. — Oh kui ar-
mas ja halle olli se pealt nähha, kuida Ro-
binson nüid omma ellopäästjat tännas, ja se
römo pärrast ei teadnud, mis ta pididi ärra-
teggema, et ta armastud perremees jälle hin-
ge olli tõusnud.

Robinson hakkas, kuida kuulsime, jälle ella-
ma. Et ta ösel selle järrele omma purjust kattuse
al, kus ta warranduse foggo olli, ühhes õiges
sängis pehme asseme peal maggas, olli ta jo-
teisel hommikul jälle nisamma terve ja tug-
gew, kui enne, ja tännas ligutud süddamega
Zummalat, et ta temma ellu ja terwist olli
hoidnud. Se torm möllas kõige selle õ otsa.
Sellepärrast otas ta siis sure otusega walget,
et nähha, mis sest wannast laewast pididi sa-
nud ollema.

Nüid tõusis pälke, ja nenda näggi ta siis,
et ta soutumaks kaddunud olli. Mõnned
lauad ja palgid, mis kaldasse ollid aetud,
tähhendasid, et se torm tedda ärralõhkund
ollid. Temma südda olli sedda nähhes rahhul;
sest et ta julgeste wõdis tunnistada, et ta wae-
wa ei olnud põlgand, waid ni paljo sest laewa

warrandusest olli püidnud mäele tua, kui ta
 agga wõis ja jüdis; ning õnnis se inimene,
 kelle ello ja teggo nenda olnud, et ta nenda,
 kui Robinson praego, igga õnnetuse jures
 puhta süddamega wõib ütelda: minno süi
 ei olle se mitte! Se tunnistus teeb inni-
 mese tuggewaks ja annab kannatust, kõik mis
 Jummal ial peale panneb, otsani waggase ja
 waike waimoga kanda.

Robinson ja Kedi tõmmasid kõik, mis
 tuul sest laewast weel kaldasse olli ajanud, ho-
 lega mäele, sest et naad arranäggid, et neil
 igga laud, igga lat tarwis läks.

Müid hakkasid naad neid asju omma ella-
 mise paika weddama; agga et mõllemad ühhe
 forraga nende jurest ni kaugele ei wõinud ar-
 raminna, sellepärast teggi Robinson selle
 säeduse, et naad sedda tööd kordamine teg-
 gid, ning teine teise pole päwa, nenda et kui
 üks neist asju weddas, et siis teine süi sõn-
 nis wahti piddas.

Robinson hakkas selle asje weddamisega
 esimesest peale. Taggasi tulles wöttis ta kõik
 omma lamad, mis jo kandma ollid õppetud, ju-
 re, et ka neid abbiks pruvida. Et temmal ni-
 suggusid seltsme pea alla olli, ja iggäüks lig-
 gi poolteist sadda naela arrakanda jüdis, siis
 olli temmal neist jo koggoni suur abbi.

Rahhetfa päwaga olli kõik omma paiga peale
 arrawidud, muud kui agga need lauad, mis ta
 ühhe pakso põsa sisse hunnikusse panni, et neid
 sest korrast sinna jätta.

Nüid olli Robinsonil ja Redil tõsid ja teggemisi ni palju, et naad peaaego ei teadnud, mis naad kõige essite piddid käsfile wõtma. Ommetigi teggi Robinson, kes nüid kõige omma tõde ja teggemiste jures säedust armastas, ühhe arro nende tõde wahhel, mis tarwilised ja mis mitte tarwilised ei olnud, ja wöttis siis essimesed enne ette. Üks neist olli se, et ta ommale ühhe küne ehhitas, kus ta omma warranduse, mis nüid kaugeltki ennam kopasse ei mahtund, sisse panni.

Se olli nüid jälle üks suur ja kirjo tõ, sest et kummagi hone ehhitamisest suggugi ei teadnud. Agga misuggune tõ olli kül ni kirjo, et meie pitka mele ja targa arwoga Robinsonil sedda ei olleks tehtud sanud, issiärranis nüid, kus temmal kõiksuggu tõriistad ollid? Kõige raskemad ja kõige harjomatamad tööd ollid temmal nüid selge mängiassi. Sellepärast läks kõik, se palgi raiumine ja tahhomine, seinte ehhitamine ja kattuse teggemine, nende kää ni jõudsaste eddasi, kui olleks se küün otsekui ma seest ülleskas sunud.

Küün olli nüid walmis, ja kõik warrandus sinna sisse foggutud.

Sedda möda olli nüid ka se aeg kätte jõudnud, mil willi põllo pealt tulli ärrakorristada. Selle kallale läksid naad siis; korristasid nisud põllo pealt ärra, poetasid terrad peade seest wälja, ja said nellit kotti täit terri, mis umbes kuus waffa teggid.

Ühhe pissokese käsfi weskega, mis ta ka

laema pealt olli tonud, jahwatas ta nüid nissu ja ruffid jahhuks, ja katsus möllemist leiba tehha, et nähha, kummas leib parrem ja maofam peaks ollema, et siis sedda wiljasuggu ka rohkmene harrida ja kaswatada. Et nüid ruffi leib kaugelt parrem olli, sellepärrast olli temmal siis ka kohhe nõu wõetud, eddespidi suremat jaggu omma põldodest ruffistega küllida.

Et nüid selle wisiga ka ta põllud kord korralt suremaks ja laiemaks laggunesid, ja nenda ennam ja suremat tööd tarwitasid, kui tänni ni, hakkas ta selle mõttega ümberkäima, ommale üht addra tehha katsuda. Ka sellegi riistaga sai ta korda, ja olli koggoni rõmus, et ka se temma kae olli sündind.

Ei olnud se adder küll sedda modi, kui meie addrad; ta olli ühhest ainsast kõwverast ofast, kelle allomise kõwvera nukka otsa addra raud pandi, ja ette otsa härjad ehk hobboseid, kui neil agga neid olleks olnud; — ommetigi olli Robinson selle riistaga wägga rahhul, pealegi et ta täieste ta omma töö ja teht olli, ilma et ta millalgi enne üht modi sest riistast olleks näinud olnud. Se adder olli täieste sedda modi, kui se, mis wannad Krefa rahwas sel korral pruufisid, kui naad essimesest põllo tööd hakkasid teggema.

Hakkatuses weddasid naad sedda addra kundes isfi kordamine eest; agga aegamõda hakkas Robinson omma lamasid selle peale harjutama. Need ellajad õppisid ka selle töga

wägga hästi ärra; ja sündis wimaks põllotõ
Robinsoni ja Redi kae ni mõnnosaste, kui
olleksid naad õppind põllomehhed, ja lamad
härjad ehk hobbosed olnud.

Esimese külli aeges, peale sedda ruffi ja
nisso katses, küllis ta nüid kaks wakka ruffid,
ühhe wakka oddre, ja pole wakka ernid mah-
ha, ja sai wie ku pärrast kahheteistkümmne wõr-
ra wilja maast jälle, se on: kakskümmend nelli
wakka ruffid, kaksteistkümmend wakka oddre
ja kuus wakka ernid, mis kaugelt ennam olli,
kui naad kahhefesi pole aastaga jõudsid ärra-
süia, sest et seal maal kaks forda aastas külliti
ja lõigati. Agga kui üks tark majawannem,
panni ta sedda, mis üllejái, targo taggawar-
rasse, sest et ka nisuggused ajad wõisid tulla,
mil ta põld ehk ühtigi ei kannud, ehk et rahhe
ehk muud äppardused temma wilja ärrarikkusid.

Üks assi waewas nüid weel temma süddant,
ni saggedaste kui ta selle peale mõtles, ning
se olli se — et neid agga kaks ollid, kellest
teine enne ehk pärrast wõis surra, ning teise
jälle üksi mahhajättis. Ommetigi piddas Ro-
binson sedda pattuks, omma süddant ühhe
murrega waewata, mis alles üksford wõis
sündida. Se Zummal, mõtles ta, kes sin-
noga tännini ni immelikult nõu leidnud, saab
sind ka eddespidi aitama. Ning nenda kad-
dusid temmal siis ajad ja päwad selge ja puhta
rahho sees ärra, ja sedda sago Zummal om-
mast armust meile kõigile andma!

Ennam kui pool aastat olli neil nüid sed-
dawisi allaliste töde ja teggemistega ärrajõud-
nud, ilma et Redi kordagi olleks julgend, om-
ma perremehhele meletulletada, mis ta tem-
male temma issa pärrast olli töötand, ni pea
kui tööd piddid mahti andma; et kül ta igga-
ford, kui üht tööd ollid lõppetand, üllesse kopa
mäe otsa jooksis, kust ta omma sündimise paiga
pole wõis wadata, ja siis iggaford kui uimane,
süggawa mõttete sees seal seisis, ja sedda õn-
netust kahhetes, et ta omma issa ehk ilmaški
ennam lihha silmadega näggema ei sa. Ro-
binson ommast koghast ei tahtnud selle ajani
melelt sest asjast ühtigi lausuda, sest et ta sedda
töötust ommetigi enne ei wõinud ette wõtta, en-
ne kui kõik tehtud ja säetud olli, mis nende
nüidne ollemine ja ellojürg nõudis.

Nüid olli selle polest kõik tehtud, ning nüid
ollid ka Robinson esimene, kes selle nõu
andis, et naad ühhe ue padi tahtwad tehha,
ja siis Redi issa järrele minna. Selle hea
meel ja tänno selle röömsa sõnnome üle, olli
jälle nisamma suur, kui tona. Sedda tööd
hakkasid naad siis ka koghhe teisel hommikul,
ja läks se näid kümme kord jõudsamine eddasi,
kui esimese korra, sest et naad nüid õige fir-
westega wõisid tööd tehha.

Ühhel hommikul, kui Robinson issi kod-
dosid tallitamisi tallitas, satis ta Redi merre
äre watama, kas ta ehk ühhe silkrödi piddi
leidma, sest et naad sedda lihha nüid jo hul-
gal ajal ennam ei olnud sanud. Se polnud

weel fuigi kava ärra, kui ta jo korraga laddu-
des taggasi tulli, ja kange jookso ja sure hirmo
pärast suremat suust ei sanud, kui: naad
on seal! seal!

Robinson ehmatas ärra, ja küsis kâr-
meste, kes seal siis on?

„Oh! Oh Robinson! wastas Kedi,
üks, kaks, kolm, kuus pati!“ Ta ei märgand
sure hirmoga nummer kuut wälja üttelda.

Robinson ronnis ruttuste üles mäe otsa,
ja näggi nüid, et se tõssi olli, mis Kedi olli
üttelnud, — kuus padi täit metsinnimesi, mis
parrajate kaldasse ollid tullemas. Ta tulli
kohhe jälle üllalt alla, kâskis Kedi agga
julge olla ja küsis: kas ta kül tahhaks tem-
ma kõrwas wõidelda ja tedda aidata, kui nen-
de ja nende metsinnimeste wahhel tulli ja
wastohakkamist peaks tulles.

„Ihho ja hingega!“ wastas Kedi, kes
selle aja sees jälle jultund olli. „Hea kül,
ütles Robinson, siis tahhame katsuda, neid
armotomaid keelda, omma hirmust ja jälle-
tomat tahtmist tehha. Omma nõud tahhan
ma sulle te peal tähhendada, nüid ei wõi
aega sõnnadega ärrawita, nüid peame tegge-
ma, mis tarwis.“

Sedda ütteldes läks ta üles walli peale,
ja tõi ühhe suretükki mahha, mis rattaste peal
olli; sedda möda tõi ta kuus tuggewaste lae-
tud püssi, nelli püstolid ja kaks mõeka wälja.
Kumbki nelst püstis kaks püstolid ja ühhe
mõega wõ alla, wõttis kolm püssi õlla peale,

ja rohkeste kulisid, haawlid ja püssirohtu jure, wõtsid suretükki rattastega omma tahha, ja lüksid siis omma kindluse wärrawast wälja ja selle hirmsa sõatõ wasto.

Ni pea kui ülle silla ollid, mis neil wärrawa tagga ülle krawi käis ja mis ahhelatega üllestõmmata olli, jäid naad peatama. Siit läks Redi taggasi, et silda üllestõmmata ja wärrawat luffu panna, ja siis jälle mõda pealast kartfast ülles ja omma peamehhe jure tulla. Sedda lastis Robinson sellepärast tehha, et kui nende ettewõtmine peaks õndama, et waenlased siis mitte nende kindlust ärrawõtta ei saaks.

Ning nüid tähhendas Robinson omma abbimehhele, mis ta nõu olli. „Meie tahhame, ütles ta, siit mäe takka ümber pakso metsa faudo minna, et meie waenlaste filmi ei pudu. Siis tahhame sedda tihhidat wõsfa-diko faudo, mis liggi merre äre ulatab, ni liggidale nende pole nihhotada, kui agga wähhä wõdime; ning kui sinna olleme sanud, siis lasseme sealt äkkiste ühhe suretükki kuli ülle nende peade lennata. Wist kohkuwad need armetomad siis ni wägga ärra, et naad omma sagi sinna paika jättawad, ja kohhe omma patidega ärrapõggenewad.“

Redi piddas selle nõu wägga heaks.

„Siis, ütles Robinson weel, päästame meie need õnnetomad, kedda naad kupseta-da tahtsid, ilma werrewallamata nende käest. Peaks siiski meie lotus tühjaks minnema, ja

need innimese sõjad omma hulga peale julged ollema ja mitte ärrapõggeneda tahtma: siis, armas Rēdi, peame näitama, et meie mehhed olleme, ja julgeste ja kartufeta nende wasto wälja minnema. Se, kes kõik näeb, teab, miks parrast meie wäljas olleme, ja saab meie ellu wiist hoidma, kui se meile heaks on. Temma tahtmine sündko!"

Selle peale andis ta omma abbimehhele kät ja mõllemad tõotasid suust ja süddamest, teine teise eest wiimse werre tilgani seista.

Sedda wiisi ollid naad tassa ja näggemata peaego selle wõsradiko otsa peale jõudnud, ja jäid siin peatama. Siin ütles Robinson omma seltsimehhele tassa kõrwa sisse, et ta diete tassa ja tähhelepannemisega ühhe jāmmeda pu tahha pididi minnema, mis ta temmale näitas, ja temmale teadust toma, kas sealt waenlast selgeste wõib nähha. Rēdi tulli selle teadusega taggasi, et sealt wägga selgeste neid nähha wõib; naad istuwad, ütles ta, parrajate tulle ümber, ja närriwad ühhe õnnetoma kũpsetud liifmete ümbert lihha; üks teine on nattoke emal seotud maas, kelle kalale naad nüid kũl warsti lähhawad; agga se ei näita mitte nende enneste foust, waid üks walge näoga, habbemik mees ollewad.

Robinsoni südda hakkas paisoma, kui ta sest walge näoga mehhest kulis. Ta olli ühhe kiikre, mis ta ka laewa pealt olli leidnud, jure wõtnud; sellega läks ta issi selle pu tahha, ning leidis sedda tõeste nenda ollewad,

kuida Kedi temmale olli ütelnud. Nelli liggi wiiskümmend innimesesöjat ehk kannibali istusid tulle ümber, ning selle õnnetoma, mis seal maas olli, tundis ta selgeste ärra, et se üks Europa-ma innimene olli.

Nüid ei jõudnud ta ennast peaaego enam tallitada. Ta werri hakkas kema; ta südda lõhkus ta sees, ja kui ta omma süddame tullise ajamise järrele olleks tahtnud minna, siis olleks ta seddamaid laggedale fargand, et neid jälletomaid omma werre sisse mahhasirrotada. Agga siin maksis mõistuse sõnna enam, kui otsekõhene ja juhmi peaga peale minnemine; selle järrele teggi ta siis ka, ja tallitas omma tullist wiha.

Üks teine arro sest wõsfadikust, kais weel liggimale merre äre; sinna läks ta siis; säedis suretükki wiimse põsa warjo, mis keskelt ühest kõhast suggu arw olli, agga mis ommetigi emalt nähha ei olnud, paigale, ja säedis ta nenda, et kuul ülle nende metsinnimeste peade lendas, et ta neile wigga ei teeks.

Siis ütles ta omma feltsimehhele kõrwa sisse, et ta kõik sedda wiimse karwa pealt järrele pididi teggema, mis ta tedda ennast ees näggi teggewad.

Selle peale panni ta kaks püssi mahha, ja jättis kolmandama kätte. Kedi teggi nenda-sammoti. Nüid panni ta tuld suretükki sinthaugo peale, ja seddamaid paukus ta lahti, ja kuul lendas omma teed.

Ni pea kui need metsinnimesed selle paugo

kuulsid, langes surem hulk neist esimese hirmoga pitkali mahha, kui olleksid naad korraga kõik mahhalastud olnud. Robinson ja Redi otasid pitki silmi, mis selle järrele piddi tulles, ja ollid walmis wastohakkata, kui mu nõu ei olleks aidand. Ühhe nattofese aja pärast ollid naad kõik jälle jalge peal. Arramad laddusid kalda äre patidesse, agga julgemad säedsid wastohakkama.

Õnnetomaks ei olnud naad sest suretükki lastmisest ei rohhotuld, egga sedda ülle nende peade minnewad kuli näinud; muud kui agga selle paukumise üksi kuulnud. Sellepärast ei olnud nende kohkumine siis ni suur, kui lota olli; ning kui nüid ümberringi watasid, ning kusagil middagit ei näinud, mis neid ueste olleks hirmotand: siis pannetasid naad ärra; need mis jooksmas püstsid, tullid taggasi; kõik hakkasid hirmsaste hulluma, tõstsid ammud ja mögedad ahwardes ülles, ja säedsid jälle omma rõmotantsu piddama.

Weel seisis Robinson kahhewahhel ühhe paiga peal, sõnnis kui se rõmotants lõppetud olli. Agga ni pea kui ta näggi, et se metsaliste felts jälle tulle ümber mahhaistus, ja et kaks nende seast selle õnnetoma Europa mehhe järrele sadeti, — siis ei jõudnud ta enam kauemine kannatada, egga paljas pealtwataja olla. Ta watas Redi peale ja ütles temmale tassa agga ni paljo: sinna wassako pole; minna parrama pole! Ning nüid Jumala nimmel! Nende

sõnnadega lastis ta omma püssi lahti, ja Kedi ommal nendasammoti.

Kedi olli parremine, kui ta issi sihtind; sest wassako pool tuld langsid wiis, parrama pool agga kolm mahha. Kolm neist ollid tõeste surnud, wiis agga hawatud. Nüid kargasid need, mis weel terwed ollid, hirmsa hullumisega üles, ja jooksid üks sia ja teine sinna. Robinson tahtis nüid laggedale karrata, et neid mädegaga ärrapelletada, ja sedda õnnetomat Europa meest nende käest päästa; agga ta näggi peagi, et üks tõug neid jälle seltsi löi, ja wastohakkama säedis. Ta tõmmas siis ruttu teise laetud püssi maast kätte, ja Kedi nendasammoti. „Ollid sa walmis?“ küssis Robinson; ja kui se Jah! ütles, tõmmas Robinson püssi winna ja lastis lahti, ja Kedi ka kohhe temma järrele.

Selle korra langsid agga kaks; mõnned teised, mis agga hawatud ollid, jooksid karrides ja hulludes, kui meletomad, sia ja sinna. Neist, mis raskemine hawatud ollid, langsid peagi weel kolm mahha, et kül mitte kogoni surnud.

Nüid Kedi! hüidis Robinson, wiskas selle tühha püssi jälle käest mahha, ja tõmmas kolmandama maast kätte, nüid astume laggedale! Nende sõnnadega kargasid mõllemad metsast wälja, ja Robinson jooksis esite selle õnnetoma jure, temmale ütles, et ta tedda tahhab päästa. Kui sia olli sanud, näggi ta et mõnned neist pöggenejatest tedda

nähhes watama jäid, endid ueste feltsi löid, ja wastohakkama säedfid. Robinson näit-
tas sedda omma feltsimehhele, mis se ka kohhe
ärramdistis, jooksis liggimale nende pole, an-
dis tuld, ja üks neist langes jälle.

Robinson löikas sõnnis selle õnnetoma
paelad ja siddemed katki, mistaga ta käsist
ja jallust kõlwatomal wisil seotud olli. Ta küs-
sis ta käest: kes ta piddi ollema? ja se wang
wastas: ristiusoline ja Spania ma mees!
Ennam ei jõudnud ta ütelda, ni nõrk olli ta.
Robinson olli õnneks usso peale, et kui issi
ehk hawatud piddi sama, ühhe pissofese pud-
deliga jodawat wina tasku püstnud. Sedda
andis ta selle Spania mehhele rübata, ja et
ta selle läbbi ennese kohhe toekama tundis,
andis Robinson temmale ühhe püstoli ja
mõega kätte, et ta, ni paljo kui jõudis, selle
taplusele piddi aitama otsa tehha. Redile
andis ta kässo, need tühhaks lastud püstid
warma ärratua, et neid ueste täita.

Ni pea kui se Spania mees selle püstoli ja
mõega kätte sai, jooksis ta kui lõukoer omma
mõrtsokate peale ja wanni neid seddamaid kaks
tükki mahha. Redi olli temmal kõrwas ab-
biks; Robinson issi jäi sõnnis neid tühhen-
dud püssa täitma. Need kaks wõitlejat leid-
fid wastasid ja said peagi teine teisest lahho-
tud, sest et se Spania mees ühhe metsinni-
mesega käsitse kokko juhtus, ja Redi, ni
pea kui omma püsti tühhaks olli lastnud, pal-
ja mõdegaga ühhe terwe farja neid omma ees

pelgo ajas. Mõnned löi ta mahha, teised fargasid wette, et omma patide jure ojuda, ja mõnned jooksid metsa.

Selle Spania mehhel olli omma wastasega teggemist kül. Ta panni tükki aega kül wahwaste wasto, ja andis temmale jo faks rasket hopi pähhä; agga nüid läks ka se metsinnimene diete tiggedaks, ja tungis omma kinnwi mdegaga ni wallidaste ja raskeste temma peale, et ta nende hopide eest ennast naljalst ennam ei jõudnud warjata. Sedda möda hakkas se metsinnimene temma ümber kinni, rabbas tedda mahha, fiskus mdega ta käest ärra, ja tahtis jo parrajate temma pead sellega otfast ärraraluda, kui Robinson weel õnneks sedda aegfaste juhtus näggema, ja selle kurjateggija kuliga mahha lastis.

Kedi ja se Spania mees läksid nüid nende järrele, mis metsa ollid pelgund. Robinson issi jäi laggeda peale taggasi, sest et neid agga mõnned, ja peale sedda kõik hawatud ollid. Ta issi panni sõnnis neid tähhele, mis patides ärrapõggenesid. Mattokese aja pärrast tulli ka Kedi omma abbimehhega metsast taggasi, selle teadusega, et neid metsas ennam üht ainustki leida ei olle.

Nüid tahtsid naad ka nende järrele sõuda, mis patides hingega ärratõttasid; agga Robinson ei lastnud, ja ütles: kül minno sõbrad! Meie olleme innimese werd jo ennam wallanud, kui meie ehk olleksime pidand.

Las need mõnned ellada, nemmad ei tahha jo, egga jõuagi meile ennam kahju tehha.

„Agga, ütles Kedi, naad tulleswad ehk surema hulgaga taggasi, kui neid lasseme är-rapõggeneda!“

Noh, wastas Robinson, ja ldi naero näoga käega Kedi õlla peale, siis on ka meiegi wäggi kolmas jaggo surem, kui tänna hommiko; ja näitas sedda üteldes selle Spania mehhe peale. Tulgo neid armetomaid nüüd kas karja surune hull, siis ei karda meie neid siiski, issiärranis kui omma walli ja seina takka nende wasto hakkame.

Meie ärda süddamega Robinson käis nüüd wessiste filme ja halleda süddamega möda sedda tapmise kohta ümber, et wadata, kas ehk üks ehk teine neist, kes alles hinges ollid, weel wõiks aidatud sada? Agga surem hull ollid jo surnud, ja teised surrid temma kätte al ärra, kui ta jodawat wina nende hawade sisse kallas, ja iggapiddi katsus neid toibotada. Neid surnuid olli ülleütlese kakskümmend üks. Wõitjate poolt ei olnud üks ainokegi ei langed, egga hawatud; muud kui et se Spania mees, ühhest raskest hobist ühhe muhhu pähhä olli sanud, kui se metsinimene temma omma alla rabbas.

Robinson läks nüüd merre kaldasse neid paata watama, kellest need metsinimesed kaks tükki ollid mahha jätnud; ta astus siis liggi,

ja leidis sure immestlemisega ühhe sees weel ühhe õnnetoma innimese ollewad, kes nenda kui se Spania mees, käsist ja jallust kõwaste seotud olli. Se willets näitas ennarn furnud, kui ellus ollewad.

Et se üks metsinnimene olli, sellepärast kutsus siis Robinson omma Redi sinna, kes parrajate nende tappetute kehhasid kõkowed. Das, et temma selle õnnetomaga omma kele rägiks. Agga ni pea kui Redi sedda innimest silma sai, hakkas ta tempusid teggema, mis ni hästi Robinson kui se Spania mees kulwa filmega pealt wadata ei wõlnud. Ta hakkas selle wangi kaela, andis temmale suud, karris, naeris, hüppas, tantsis, nuttis, ringotatas käsä, löi ommale wasto otsa ja rindo, karris jälle, ja olli pealt nähha tõeste kui melest ärra. Hulga aja pärast esite sai Robinson omma mitmekordse küsümise peale temma käest selle wastuse: minno issa!

Ei jõua ükski sulg selle hea nore innimese süddame rõmu ja temma lapselikku armastust kirja panna. Kõl kaksikümmend korda kargas ta paati ja padist wälja. Kord istus ta omma issa kõrwa mahha, teggi omma kamsoli eest lahti, ja panni ta pea omma põue, et tedda sojendada; kord ðerus ta temma käsä ja liikmid, mis sest kangest süddumisest kangeks ollid läinaud; kord hakkas ta jälle ta kaela, ehk ta ümber ja andis temmale ühtepuhku sure armoga suud. Robinsonil olli weel suggu jodawat wina puddelis, selle andis ta temma

kätte, ja käskis tedda sellega omma issa pundo-
dund liikmid pesta, ja läks issi suggu kõrvale.

Kui ta tükki aja pärast taggasi tulli, küsis ta: olled sa omma issale ka nattokest leiba andnud? „Se kelm on issi kõik ärrasõnud!“ vastas Kedi, ja näitas issiennese peale. Robinson andis selle peale omma keshommi-
kuse jao temma kätte, mis temmal alles tas-
kus olli, ja selle andis ta siis omma issale.

Nüüd põris Robinson ennese selle Span-
nia mehhe pole, kes wassimuse pärast rohho-
sise pikali olli heitnud. Ta lastis Kedit
temmale jua anda, ja pakkus issi temmale nat-
tokest leiba ja juustu. Se watas lahke ja
tännoliko näoga ta filmi, katsus ülesajada,
agga ei jõudnud; ni wägga wallotasiid ta kae
ja jalkaluud sest kängest siddumisest. Kedi is-
tus ta kõrwa mahha, ja pessi ja derus ka tem-
magi liikmid jodawa winaga.

Nüüd lastis Robinson kõik püssid, mde-
gad ja nende tappetute ammud ja omma sure-
tükki patidesse wia, nendasammoti ka need
kaks haiged, kes weel omma jallaga ei jõud-
nud minna, ja läksid siis koju. Siin heitsid
need haiged mõllemad kõhhe maggama, sest
et naad wassimuse ja wallo pärast, mis naad
omma kontides tundsid, üllal ei wõdinud seista.

Ning nüüd hakkasiid need kaks perremeesst õh-
tust süia murretsema. Kedi sai selle tarwis la-
ma karja sadetud, et sealt üht noort lamat tua,
ja Robinson issi murretses ja teggi sõnnis,
mis muud selle polest tarwis olli.

Kedi olli ka warsti taggasi, ning nüid hak-
kati keetma ja küpsetama. Se pääw, ütles
Robinson, peab meil üks kahhekordne püh-
ha ollema, sest et kaks omma wendest nende
kistja sarnaste innimeste küisist olleme pääst-
nud, ja et sinna, armas Kedi, omma issa
jälle kätte olled sanud. Sellepärast siis, mis
meil kõige parremat on, peab tänna meie laua
peal ollema.

Agga Kedit ei olnud tarwis ennam rõmole
ärritada. Ilmasi ei olnud ta ni rõmus ja
lustiline olnud, kui tänna. Ta laulis, hüppas
ja naeris ühtepuhku; ommetigi teggi ja tallitas
ta seal jures kõik, mis temmal tehha olli, kär-
meste ja hästi; ning kui kegi sedda teeb, siis
on rõõm ja lust omma parraja paiga peal.

Nüid ollid need kaks wõderast jälle üllesär-
gand. Et kül weel siin ja seal wallu tund-
sid, siis ollid naad ommetigi jo ni toekad, et
Kedi ja Robinsoni abbiga üllestõusta ja
lauda istuda jõudsid. Ning nüid ajas se wanna
metsinnimene filmad nendasammoti immesile-
des laiale, kui ta poeg sel korral, kui neid
Europa-ma asju esimest korda näggi.

Kedi olli Robinsoni, omma issa ja selle
Spania mehhe wahhel tulgiks ehk wahhelt-
râkijaks. Sest se Spania mees olli, et ta
jo pole aastat metsinnimeste keskes olli ella-
nud, nende keelt ni palju ärraõppind, et ta jo
kauniste selgeste ja arrosadawalt oskas râkida.
Ta râkis nüid omma lou nenda ülles:

„Meie laew kauples Neeгри orjadega. Meie

tullime Ahwrika-ma rannast, kus kõiksuggu Europa-ma asje wasto kullaterri, elhwenbeini ja musti innimesi ehk neegri orju ollime wahhetand. Wiimsid olli meil sadda tükki laewas, mis Barbadosse sarele piddid widud ja seal ärrakaubeldud sama. Rakskümmend surrid neist te peal ärra, sest et naad kui heringed laewa ollid tubitud. Üks kange ja alaline torm ajas meid meie te pealt ärra ja Brasilia ma randa, ning et meie laew selle marro aeges wigga olli sanud, siis ei uskund meie ennam awwaliko merre peale minna, waid purjutasime, ni paljo kui wõisime, sure ma randa kaudo. Äkkiste tõusis üks uus torm, mis lode poolt puhhus. Se ajas meid sure kangusega sure ma ärest ärra, ja ajas meid õ ajal, ühhe sare liggidal, kiwwide otsa. Meie lastsime mõnned forrad suretükkidega, et omma õnnetust ja hädda kulumada, ja tahtsime ni kaua laewa peal olla, kui agga wähhä piddime wõima. Selle nõuga päästisime siis ka need mustad wangid lahti, et naad meid piddid aitama, wet laewast wäljapumbata. Agga need ollid agga häddaste omma ahhelatest pääsnud, kui naad forraga kõik padid omma wõimuse alla wõtsid, et nendega omma priust ja ellu päästa."

„Mis wõisime meie nüüd parrata? Meid wäewõimusega sundida, ei wõinud meie; sest meid olli agga wiisteistkümmend, neid selle wasto kahheksakümmend, ning mitmed nende hullas ollid pealegi weel mele mõdegad ja püs-

sid ärrawötnud. Ilma padita ühhe huffaläi-
 nud laewa peale jäda, mis igga filmapilkus
 ärrawaoda wöis, olli otse silmanähtawa surma
 wasto minnema. Sellepärrast ei aidand meil
 siis muud, kui piddime neid palluma, neid,
 kes ürifese aja eest alles meie orjad ollid, —
 kas paigale jäda, ehk ka meid ennestega pa-
 tidesse wötta. Ja need waesed orjad, kelle
 wasto meie ni wallidad ollime, mis ma sal-
 gamata pean tunnistama, ollid ni ärda südda-
 mega, heitsid armu meie peale, ja andsid meille
 lubba, ka patidesse tulla. Agga need padid
 said nüid ni wägga innimestega täidetud, et
 igga filmapilk karta olli, et naad omma lia
 koorma al ärrawaowad.“

„Meie püidsime nüid selle liggima sare
 peale sada; agga äkkiste pöris tuul, ja ajas
 meid, et kül fölgest wäest söudsime, jälle lag-
 geda merre peale. Meie surm olli nüid silma
 ees. Agga ommetigi kandsid need padid om-
 ma üllemäräse koorma ärra, ja weersid kõrge
 laenete warral eddasi, funni wimaks üsna kog-
 gemata, ja ilma et üks hing meie seast hukka
 olleks sanud, ühhe koggoni tundmata sare alla
 wälja saime, kelle armetomad rahwas meid
 wägga armsaste wasto wötsid.“

„Nende keskes olleme nüid selle ajani ella-
 nud, ni hästi kui legi wöis; agga teada mui-
 dogi, et mitmest polest wägga armetomal wisil,
 sest et neil waestel innimestel ennestel muud
 ei olnud, kui agga kassu, mis naad püidsid,
 ja pissut puwilja, mis selle sare peal kassus.

Siiski jaggasid naad seddagi waesust melega. Rõige parremine leppisid meie mustad selle elloga, sest et naad parremat põlwe ei tunnud, ning nüid pealegi priid ollid.“

„Mõnned pãwad taggasi tullid ùhhe teise lähhedã sare rahwas wãekõupa selle hea rahwa peale. Jggauks hakkas nende wasto; ning nenda pidõastime siis ka melegi sedda omma kõhhusets, sedda head rahwast aidata. Minna wõitlesin selle ausa wanna kõrwas, kes kui lõukoer, selle pojad ärrawõetud on, waenlaste hulka tungis, kus ta kõige paksem olli. Korraga nõggin ma hulga waenlasti ta õmber õllewad, kõrgasin temmale appi, ning sattusin selle õnnetuse sisse, temmaga seltsis wangi wõetud sada.“

„Kaks pãwa ja kaks õõd õlleme nüid jo, kãsisist ja jallust seotud, selle raske wangi põlwe sees õlnud; ning ei õlle meie ei leima rasõkest suhhu, egga wetilka kele peale sanud. Sest se ainus, mis naad meile ettewiskasid, ollid mãddand kallad, mis merri wãlja uhtus.“

„Tãnna hommiko puhte wissati meid patidesse, et nende armotomatele, nende wisi jãrtele, ùhhes teises kõhtas sõmaajaks olla. Ning siin juhhatas Zummal teid, teie ausad mehhed, meid nende kãest pããstma, et meile ùht heatehti tehha, mis meie omma ello õtsani telle ei jõua ärratassuda.“

Siin jãi se Spania mees waid, ja tãnno pisarad langsid temmal mõda filmi mahha. Robinson olli sũddameest rõmus, et ta to-

nane arwamine ni tðeks olli läinud, ja Kedi
immestles temmaga Zummala suurt tarkust
ja heldust.

Robinsoni k ussimise peale: kelle pärralt
se laewa kaup olli, wastas se Spania mees:
et kaks kaupmeest Kadiksi linnast, Spania
maal, selle laewa omma kullo peale ollid wälja
saatnud; agga teine  fsi olli selle kässo and-
nud, omma kauba wasto Ahwrika maalt musti
innimesi wahhetada; teine, kelle melest sesug-
gune kaubitsemine hirmus ja pat olli, olli om-
ma kauba eest agga fullaterri nõudnud.

Selle peale w ottis Robinson selle Spa-
nia mehhe k ae kõrwa, wiis ta omma warran-
duse aita ja sealt omma kopasse, ja näitas
temmale, et se kõige kallim warrandus selle
laewa pealt siin kous olli. Kedi piddi tem-
male k ik sedda luggu ülles r kima; ja se Spa-
nia mees panni sedda asja w agga immeks,
egga sanud s nnagi suust.

Robinson küssis nüid ka, kelle kullo peale
need kallid kiwwid laewas olnud? Ja kelle p ar-
ralt need pealiko rided ollid, mis ta laewas
ollid leidnud? ja sai selle wastuse: et m lle-
mad ühhe Inglis ma pealiko p arrandus ollid,
kes kauagi India maal olli ellanud, ja omma
male taggasi minnes te peal ni haigeks olli
jänud, et naad tedda, temma iggatsemise pea-
le, Ahwrika ma randas ollid piddand male
wima. Sinna olli ta  rrasurnud. Temma
p arranduse olli se Spania ma laew Inglis
male piddand wima.

Nüid näitas Robinson temmale ka kõik kirjad ja paberid ette, mis ta laewa pealt olli leidnud, kelle seest se Spania mees ka kohhe ni hästi selle kaupmehhe nimme, kelle pärralt need kullaterrad ollid, kui ka selle peäliko lesse nimme, kelle kätte need kallid kiwid ja temma kadunud mehhe rided ollid piddand sadetud sama, ülles leidis. Sest ajast ja tunnist hoidis Robinson sedda kulda, neid kallid kiwiga ja neid kirju isstärnanis sure hõlega üllal.

Sedda möda olli nüid õhto kätte jõudnud, ja se päwane waew ja wallo olli kõiki ni wägga wässitand, et neil maggamine tänna warimine, kui muil päwil, ärrakullus. Kõik heitsid siis puhkama.

Teisel hommikul kutsus Robinson kõik omma rigi warrakult kokko, et ühhes seltsis üht tööd tehha, mis kauemine teggemata ei wõinud jada.

Nende tappetute kehhad ollid alles sõawälja peal maas, ning olli sellepärrast karta, et nende hais tõbbe sünnitab. Kõik wõtsid siis krewed kätte, ja läksid selle hirmsa kohha peale, ehhitasid siin ühhe sure puwirna ülles, ja põletasid kõik need surnud kehhad tuhhas.

Robinson ja temma abbimehhed ollid nüid selle surno kehjade põletamisega walmis, ja läksid jälle koju. Kedi olli selle aja sees ka omma issale õppetand, et harritud innimesed innimese lihha ei sõ, kellest ka segi essiotsast

diete ei tahtnud arru sada. Agga Kedi selletas temmale kōik sedda ärra, mis ta isfi omma perremehhe suust olli õppind, ning juhhatas omma wanna issa selle polest lühhikese ajaga ni kaugele, et ta sedda armotomat prufti täieste kõlwatomaks piddas. Selle wannale andis Robinson, sellepärast et ta ommetigi enne olli olnud, kui ta poeg, nimme: Meljapääw; ning nenda tahhame tedda siis ka eddespidi nimmetada.

Nüüd kutsus Robinson kōik ühhe nõupidamisele kokko, kus Kedi jälle wahheltrākija olli. Robinson isfi, kui selle seltsi pea, allustas sedda asja nenda:

„Minno head sõbrad! Meil on nüüd kōik sedda, mis üks rahholine ja löbbus ello tarwitab. Agga, minno südda ei anna seal jures siiski ni kaua rahhul olla, kui ma tean, et weel muid innimesi on, kellel kõige selle peale surem õigus on, kui mul, ning kes siiski praego sures waesuses ja willetsuses ellawad. Meed on, armas Europa ma sõbber, ütles Robinson selle Spania mehhe wasto, teie seltsimehhed, kes praego weel nende metsinnimeste hullkas ellawad, kus teiegi ollite. Sellepärast iggatsen ma, et iggaüks teie seast mulle omma mõttid ja nõu kulutab, mis wiisil meie sedda kōik kõige parremine ja targemine teeksime, et neid waesid sia ennestes keske sada?“

Ta jäi waid, ning iggaüks kulutas nüüd omma nõud ja arru. Se Spania mees tahtis üksi ühhe padiga nende järrele minna. Sed-

dasamma olli ka wanna Neljapääw walmis teggemas. Redi andis selle wasto nõuks, et temma wanna issa taggasi jäeks, ning et Robinson temmale lubba annaks, selle Spania mehhe seltsi minna. Et nüid selle läbbi üks wähhike jaggelemine ja sõnnade wahhendamine tõusis, ning üks hea melega teise ette kippus: sellepärast näggi Robinson tarwis ollewad, selle jaggelemisele otsa tehha, ja üht otsust anda, mistaga kõik piddid rahhul ollema. Selle otsuse järrele piddid wanna Neljapääw ja se Spania mees nende innimeste järrele minnema, ja Redi taggasi jama.

Nenda sai siis mõistetud ja säetud, et need kaks sinna piddid minnema, ni pea kui agga aeg piddi andma. Nüid ollid enne põllud harrida ja wähhemast kumne wõrra suremaks tehha; sest et surem perrefond, ka suremat iggapäwast üllespiddamist nõudis.

Kõik heitsid nüid ühhest ajast põllomehhiks, ning et iggaüks otsekui omima pärrast teggi, sündis se tõ wägga mõnnosaste nende kae, ning jõudis ilma ussinaste eddasi. Rahhe nädalaga olli kõik tehtud ja lõppetud, ning nüid hakkati neid kahte tele walmistama.

Agga enne kui naad ärraläksid, andis se Spania mees tunnistust, kui dige süddamega mees ta olli, ja kui wägga ta iggapiddi püidis Robinsoni wasto tännolik olla, ning siin nimmelt selle läbbi, et ta kõige eest aegsaste targo püidis ärrapõigata, mis millalgi ehk kahhetseda tulleks. Ta ütles nimmelt:

minno seltsimehbed, kelle järrele ma nüid minnemas ollen, on nenda kui minnagi, alwad maddrosed, ning nenda siis innimesed, kes kogoni harrimata on. Sellepärrast ei wõi ma siis selle eest hea olla, kui hea ehk pahha süddamega kegi nende seast on. Minno ndu olleks siis, et Robinson, kui selle sare peawannem ja wallitseja, enne ühhe säeduse teeks ja üllespanneks, mis järrele iggaüks peab elama, kes sia tahhab tulla, ning selle kõwwa kinnituse sinna jure lissaks, et ühte ainust sia wasto ei wõeta, kellel ndu ei olleks selle säeduse järrele ellada.

Robinsonil olli hea meel, et ta uus sõber ni õiglane ja tru mees olli, ja teggi, mis ta nõuks olli andnud. Se säedus, mis ta üllespanni, olli se:

„Kes Robinsoni sare peal ellada, ja kõigest sest heast, mis temma peal leida on, tahhab õssa wõtta, se peab pudumata selle säeduse järrele teggema, mis siinsammas üllepandud on:

1. Selle sare wallitseja tahtmist iggas asjus täitma, ja hea melega kõige kasso ja säeduste alla heitma, mis temma kõige nende heaks saab andma ja säedma, kes selle sare peal ellawad ja omma pead toidawad.
2. Hoollaste tööd teggema, kassinaste ja kassiste ellama; sest et ei laiska, ei roppu, ega ülleütle üht ülleannetomat innimest selle sare peal ei sallita.
3. Kõige rio ja tapluse eest holdma, ning kui

fegi teisele liga ehk üllekohhut peaks teggema, ilmaski isfi omma kohtomdistja ollema; waid omma kaebtust selle sare peawannema, ehk selle ette wima, kelle kätte temma koh-
tomdistja ammetit saab uskuma.

4. Kõik tööd, mis nende üllepeaseks heaks ja kasuks on, kes siin ellawad, ilma nurrisema-
ta teggema, ning kui pealetullemist waen-
laste polest peaks ollema, ihho ja hingega
selle sare wallitseja eest seisema ja wõitlema.

5. Kõik ühhes nõus ja ühhemeleliselt selle
wasto pannema, kes millalgi julgeks, ühhe
ehk teise kässo ehk säeduse ülle astuda, et üht
nisuggust kas sõnnakuulmisele taggasi sundi-
da, ehk koggoni selle sare pealt ärraajada.

Agga ühhele antakse aega sedda säedust essite
holega ja järrelemõtlemisega läbbiluggeda, ja
omma nimme, wande assemel, siis agga sinna
alla panna, kui temmal kõwwa ja tõssine nõu
on, iggapiddi selle järrele ellada ja tehha.

Robinson.

Se Spania mees panni selle säeduse, Ro-
binsoni kässo peale, essite omma kele üm-
ber, ja wõeti kohhaste nõuks kirjutuse riistad
jure wõtta, et tedda, enne ärratullemist alla-
kirjutada lasta.

Ning nüid wallitseti neist kahhest padist se
tuggewam, ja säeti kõik walmis, mis tele tar-
wis olli. Ei olnud se paat ni suur, et need,
kelle järrele mindi, kõik sinna sisse olleks mah-
tund; se olli neil agga sinna minna. Taggasi
tulla wõisid naad nende laewa patidega, mis,

kuida se Spania mees ütles, alles terwed ja head ollid.

Ni pea kui kōit moon ja tarwidus pati olli widud, ja hea mõnnus tuul sündis, jätšid meie temehhed Robinsoni ja Kedi Zummalaga, ja lāksid tele. Kedi olli koggoni kurw, et ta ommast wannast isfast jälle pididi lahkuma. Zo dhto enne sedda olli ta tunnid ajad nutnud, ja kurwastuse pārrast ei iwragi suhhu wōtta wōdinud. Nūid, kus ta tōeste temmast pididi lahkuma, ei jõudnud ta omma kurwastust ennam koggoni tallitada. Uhtepuhku langes ta ueste temma kaela, ja nuttis kangeste. Wanna kiskus ennese wimati wāggise ta kāest lahti; agga kui ta jo patis olli, ja paat parrajate kaldast minnema hakkas, kargas Kedi merde temma järrele, ja ojus padi kõrwas, et temmale weel fōrd suud anda, ja tedda weel fōrd Zummalaga jätta. Siis pōris ta kaldasse taggasi, istus sinna ūhhe kunka otsa mahha, ja watas neld ni kawa ohkades ja nuttes ūksifilmi tagga, kunnii wimaks ta filmist ārrakaddusid.

Robinson, kes ta meelt lahhotada iggates, witis temmaga selle pāwa jahhepiddamise ja lustikālmistega māggisis kohtis ārra. Naad ei olnud weel kuigi kaugele sanud, kui nende koer, mis teadmata järrele olli tulnud, ūhhe kaljo kanna āre, kelle peal tihhi wōssadik kassus, seisma jai, ja kangeste haukuma hakkas. Naad lāksid selle kohha jure liggimale, ja leidšid, et selle kaljo sisse ūks hauk kais, mis agga ni suur olli, et sisse wōdis puggeda.

Robinson, kes ühtigi katsumata ja wata-
tamata ei jätnud, mis agga ial temma täh-
helepannemist ärritas, käskis omma seltsimeest
katsuda sisse puggeda; ning Kedi teggi, kui-
da kästud. Agga häddaste sai ta pea hau-
gust sisse püstnud, kui ta sure hirmo ja karri-
misega jälle taggasi kargas, ning, ilma et ta
Robinsoni hüidmise peale olleks kuulnud,
kui meleta ärrajooksis. Wimaks sai Robin-
son tedda tagga, ja küsis, immeks pannes,
miskpärast ta ärrajooksnud? Oh! oh! was-
tas Kedi, kes sure hirmo ja jookso pärrast
naljalt sõnna suust ei sanud, katsume et meie
eest ärra same; seal on üks hirmus loom hau-
kus, suurte põllewa silmega, ja ni laia ja pär-
rane lõugega, et ta meid mõllemid ühhe kor-
raga ellosalt wõiks ärranelata.“

„Noh, need peawad siis dige laiad lõuad
olles, wastas Robinson; agga sedda loma
pean ma ommetigi watama.“

„Oh! oh!“ karris Kedi, ja langes Ro-
binsoni põlwele ette mahha, „Zummala
pärrast mitte! Ta sööb sind tdeste ärra!“
Robinson wastas selle peale naerdes: kas
ta tedda siis ärrasõnud on? ning et ta nüid
sedda otse ei wõdinud üttelda, käskis ta tedda
kärneste koju joosta, ja latraga tuld tua. Ta
issi läks selle haugo jure taggasi, et sõnnis lae-
tud püssiga seal ees wahti piddada.

„Ning, mis immeloom, mõtles ta, peaks
se siis kül olles, mis Kedi silmis ni hir-
mus olli? Üks kiskja ellajas? Üks lõukoer,

tiger, ehk nende sarnane? Jah, kui ta neist olleks, siis olleksin ma isfigi meletu ollewad, kui ma sisse lähkaksin. Agga olleks nisuggusid ellajid selle sare peal, siis olleksin ma sedda jo ommetigi ammogi näinud. Ning — siis ei olleks ka Kedi terwelt taggasi sanud. Ei, ei! Neist ei olle ta tõeste mitte; temma argus on temmale jälle ühhe tembo teinud, ja panni tedda middagit näggema, mis seal koggoni ei olnud. Ma pean siis jubba isfi watama, et sedda head noort innimest sest kahjosaatwast weast parrandada."

Sõnnis jõudis nüid ka Kedi latra tullega taggasi, ja katsus weel kord wessiste silmega, omma perremeesst palluda, mitte sisse minna, sest et ta seal wist hukka saab. Agga Robinson ei tunnud hirmu egga kartust, ni pea kui ta ühhe asja täieste ja põhhani olli järrelemõttelnud; ning ei pannud sellepärrast Kedi pallumist mikski. Ta pallus pealegi Kedi julge olla, wõttis latra tullega wasakusse, ja laetud püstoli parramasse kätte, ja läks julge süddamega sedda immeasja watama.

Ta sai häddaste pea sisse püstnud, kui ta ka tõeste middagit näggi, mis tedda ennastki ehmatama panni. Agga sellepärrast ei püstnud ta jooksmas, waid firrotas kae latraga kaugemale hauku, et sedda nimmeta ellajast selgemine silma sada. Ning nüid näggi ta siis, et se ennam egga wähhäm ei olnud, kui üks wanna lamasok, mis wannaduse pärrast parrajate hinge heitis. Kui ta weel ümberringi

olli wadand, ja tõeste muud ühtigi ei näinud, kui agga selle ellaja, mis foggoni kardetaw ei olnud, ronnis ta kõige kehuga sisse, ja käs kis Kedi omma järrele tulla.

Kedi wärrises kui hawaleht; ommetigi ei julgend ta omma hea perremehhe kässo wasto panna. Ta teggi siis süddame kõrwaks, ja ronnis ta järrele, ning nüid näggi ta diete häbbiga, kui wägga ta selle ellaja filme suruse ja lõua laiuse polest olli efsind.

Kas sa nääd, Kedi, hüidis Robinson lahke hälega temma wasto, mis argus ja hirm kõik innimese filma ette towad? Kus on nüid need sured põllewad filmad? Kus on se pär-rato su, mis sa ennemine arwasid näggema?

Wata, armas Kedi, nenda on kõik need ennemuistsed juttud: tontidest, koddokäijatest, ja kes teab mis asjust weel ennam, sündind ja tekkind. Misugguste halbi ja rummala jut-tude allustajad ollid wannad arrad memmekesed, ehk nende wärki mehhed, kes issi jännese jallad ollid, ning kes nenda kui sinna, midda-git arwasid näggewad, mis nähha ei olnud, ning kes siis pärrast tõeste ja tõeste ütlesid, et naad sedda wissiste näinud. Sa mehheks, armas Kedi; wata eddespidi kaks korda üht asja, ja heida kõik kartust ja argust en-nesest ärra!

Sedda tõotas siis ka Kedi kõrwaw nõuga katsuda.

Näddal aega olli jo ärra läinud, ja need merre temehhed ei tahtnud ilmas weel taggasi ilmuda. Otajad koddoo hakkasid nende pärrast jo murretsema. Kedi jooksis päwas kül kaksstümmend korda mäe otsa ja merre äre, ja watas sealt et filmad ärrawaidusid, ilma et siiski wähhemat olleks näinud. Ühhel hommikul, kui Robinson alles koddoo tallitas, tulli ta forraga lauldes ja hüppates taggasi, ja karris jo emalt Robinsoni wasto: naad tulleswad! naad tulleswad!

Robinson, kellel selle armsa sõnnome pärrast nisamma suur hea meel olli, tõmmas omma kiikre kätte ja tõttas sellega ülles mäe otsa. Siit näggi ta tõeste ühhe kauni sure padi sare pole tulleswad; agga kui ta ueste kiikre läbbi watas, rapputas ta pead ja ütles: Kedi, Kedi, ma kardan, se assi ei olle dige! Kedi kahwatas ärra.

Robinson watas weel forra sinna, ja hirmus koggoni ärra. Wimaks ei wõinud ta selle pärrast, mis ta näggi, ennam kahtlane olla, ja tähendas siis ka Kedit mis ta kartis. Need ei olle, ütles ta, mitte meie temehhed; se on üks Inglise paat, ja need innimesed, mis seal sees on, näitawad Inglisma mehhed olleswad! Kedi hakkas kõiges ihhus wärrisema. Tulle, ütles Robinson, ja läksid ruttuste ühhe teise mäe otsa, kust naad selgemine pöhja pole merre peale wõisid nähha.

Häddaste ollid naad üllal, häddaste ollid naad filmad merre peale lõnud, kui mõllemad

kui sammad seisma jäid, egga sõnna suust ei sanud. Maad näggid ühhe pole pennifoorma ma peal — ühhe sure laewa ankrus ollewad.

Robinson panni sedda foggoni immeks, üht laewa siin nähha, egga teadnud emaltki arvata, mikspärrast ta sia külge pididi tulles. Torm ei wõinud tedda sia ajanud olla, sest tormi ei olnud mitmel nädalal olnud. Kauba-ajamise pärrast ei wõinud ta ka sia tulla, sest et siin esiteks ühtigi sada, ja teiseks ka Inglise ma rahwast siin külgeski ellamas ja ollemas ei olnud. Sellepärrast olli siis karta, et need rtsujad ollid, innimesed, kes wäekaupe merre peal kauba laewad ärrarisuwad.

Esimeste aastate sees ommas üksikus ellus, olleks ta sedda õnneks pidand, kui nisuggused innimesed tedda olleksid leidnud, ja kui üht orja ennestega ühhes ärrawinud, et agga jälle innimeste keske sada. Agga nüid, kus ta el-
lojürg kaugelt parrem olli, wärrisesid kõik ta ihhokarwad, kui selle peale mõtles, nisugguste üleannetomate kätte sattuda. Ta tähendas omma kartust ka Redile, ja läksid siis ühhe teise mäe otsa, et sealt pöfaste warjust nende teggu ja tehti tähhelepanna, kes ses patis kaldasse ollid tullemas.

Se paat, kelle sees ükssteiskümmend innimest ollid, tulli ühhe rohke pole wersta maad neist emal kaldasse. Innimesed tullid kõik mäele. Rahheksal ollid püssid ja mõgad kää, agga kolm ollid ilma. Need wiimsed, kelle kääed kinniseotud ollid, päästeti mäel lahti.

Üks neist nähti neid püssi. ja mögamehhi põlwili maas palluvad. Need teised kaks tõstsid ajoti käed risti ülles, kui olleksid naad taewast abbi pallund.

Robinson ei sanud weel arru, mis se pididi tähendama. Kedi nihhotas selle wasto rõmustawa näoga temma liggi ja ütles: kas sa näed perremees, et sinno ma rahwas ommad wangid ka ärrasõwad? Minne, wastas Robinson pahha melega, sedda ei te naad! ja panni neid ühtepuhku kiikre läbbi tähhele.

Sure süddame paklitusega näggi ta, et mõnned neist mögameestest üht neist wangidest, kes pallumise kombel nende ees maas olli, mitmele korrale mökadega ahwardasid. Wiimaks jäeti need kolm wangi üksi mahha, ja teised läksid kõik metsa, üks sia ja teine sinna.

Need istusid kõik kolm sinnasammasse mahha, ja näitased diete kurwad ollewad. Se tuletetas Robinsonile ta omma selle ajast wõlletsust mele, kui ta esimesest selle sare peale olli sanud, ja ta wõttis nõuks, neid õnnetomaid, kui naad selle wäärt pididid ollema, aidata, maksko se ka, mis se maksab.

Ta andis siis sellepärast Kedile kässo, koju minna, ja ni paljo püssa, püstolid, möeku, rohtu, haawlid ja kulisid tua, kui ta agga kanda jõudis. Ta isfi jäi sinna, et wadata, mis peale sedda pididi sündima. Kui Kedi kõigega taggasi, ja püssid laetud ollid, näggid naad sure hea melega, et need metsakäijad, üks sia, teine sinna pude ja pöfaste warju

maggama säedfid. Robinson otas weel ühhe hea werand tunni aega; siis astus ta julge süddamega wälja ja läks nende kolme õnnetoma pole, kes ikka weel sellesamma koha peal istusid. Nende seljad ollid temma pole pööratud; sellepärrast ehmatasid naad siis raskeste ärra, kui Robinson nende selja takka küsis: kes teie ollete?

Need kargasid ülles, kui olleksid naad tahtnud ärrajoosta, agga Robinson hakkas nendega Inglise keele rääkima, ja ei käskind neid karta; minna, ütles ta, tahhan teid päästa! „Siis peaksite teie küll taewast mahha sadetud ollema!“ ütles neist üks, wõttis allandlikult kübbare peast ärra, ja watas immestledes Robinsoni filmi. Kõik abbi tulles Zummalast, ütles Robinson; agga ruttu, armad inimesed, üttelge mulle, mis luggu teiega on, ning mis polest ma teid wõin aidata? — „Minna, wastas se esimene rääkija, ollen selle laewa kipper; se siin olli minno tüürman, ning se seal on üks reisija,“ omma seltsimeeste peale näidates. „Minno madrused on minno wasto hakkand, et minno laewa wäekauya omma kätte sada. Mind ennast, ja neid kahte ausat meest, kes nende teggu laitsid, tahtsid naad essiotsast ärrahukkata; wimaks andsid naad järrele, ja töotasid meid ellusse jätta. Agga se hallastus on peaeago weel hirmsam, kui surm. Sest nüüd on naad meid selle tühja sare peale tonud, et siin nalga peame surema.

„Kaks asja peate mulle tõotama, vastas Robinson; ja ma tahan ihho ja hingega teie eest seista!“

„Mis need on, auus mees?“ küsis se kipper.

„Robinson vastas: esiteks, et teie, ni kaua kui siin sare peal ollete, iggas asjas minno sõnna ja tahtmise järrele tete; ja teiseks, et teie mind ja minno seltsimeest Inglise male wite, kui se mul õnneks lähhääb, laewa wallitsust jälle teie kätte sada.“

„Meie, se laew ja kõik, mis seal peal on, vastas kipper, olleme üllepea teie sõnna ja tahtmise al.“

„Hea küll, ütles Robinson, siin on siis iggaühhe tarwis üks püs ja mõel, mis ma selle käsoga teie kätte annan, et teie neid enne ei tarwita, kui ma teid käsasin. Teie mõrtsokad maggawad praego, üks siin ja teine seal; tulge siis ja katsume, kas neid ilma werrewallamiseta omma wõimuse alla same.“

Nenda läksid naad siis, ja Kredit käsitis ta need nõrid jure wõtta, kellega need kolm meest seotud ollid olnud. Nüid jõudsid naad esimese jure, kes kummuli olli, ja ni raskeste maggas, et naad jo kättest ja jalgest ta külges kinni ollid, ja ühhe rätiko temmale suhhu ollid toppind, enne kui ta täieste üllesärkas. Selle käed seoti selja tahha kinni, ja anti kõwwa käst, ülesamma kohha peal paigal olla, ilma et ta ennast riwitseks ja wähhamatki

häält teeks; ehk kui ta selle wasto teeks, saaks ta seddamaid püssiga mahhalastud. Peale sedda sai ta nenda pantud, et ta filmad wasto merd ollid, ning sest ühtigi ei näinud, mis ta seltsimeestega tehti.

Müid läksid naad teise jure, kellega nenda-sammoti tehti. Sedda seoti nendasammoti finni, pandi esimese wisi pitkali, ja ähwardati sellesamma ähwardusega. Ka süngi näitab Zummal ennast ni nähtawalt kui süita kaitstjat, ja süidlaste kättetasujat. Sest jo kuus ollid neist üleannetomast sedda wisi seotud, kui need kaks wimast äkkiste ülles ärkafid, ülleskargasid ja püssid kätte tõmmasid. „Murjatomad, hüidis Robinson nende wasto, waatke omma seltsimeeste peale, pange tähhele meie wõimust, ja pange seddamaid püssid käest ärra! Wähhemki wiwitus toob teile surma!“

„Oh armu, armu! armas kipper!“ hüidsid need möllemad, wiskasid püssid käest ärra, ja langsid põlwili mahha. Ka nendegi käed seoti finni, ja widi esimestega ühhes selle ue kopa sisse, kus se wanna lamasof tona hinge heitis, wangi, selle kõwra finnitusega, et esimene, kes pididi julgema katsuda, selle kopa ust eest ärralõhkuda, seddamaid sest ukse-wahhist, kes sinna saab jäetama, pididi mahhalastud sama.

Müid läksid Robinson ja Redi omma ue seltsimeestega sinna, kus se paat olli, kangutasid selle kangide warral mäele, ja raiusid

haugo temma põhja, et ta kohhe tarvitada ei sünniks. Sest se olli ette ärranähha, et kui selle padi rahwas kauaks ärrajaid, et neid taggaotsima tuldi. Selle teo läbbi tahtsid naad siis keelda, et need taggaotsijad sedda pati ärra ei wõiks wia.

Kuida arwatud, nenda sündis ka. Wasto kello kolme peale lõunat lasti laewa peal üksford suurttükki, et neid maddrusid, kes maal ollid, taggasi kutsuda; ning kui sedda kolmele forrale tehti, ja need taggasi kutsutawad süiski ei tulnud: tuldi neid laewa pealt ka tõeste otsima. Robinson läks omma seltsimeestega selle mäe otsa metsa warju, kus ta essite olli olnud, et neid sealt pitkemalt tähhelepanna, ja seal ühtaego järrelearwata, mis nüid peale sedda tulli tehha.

Se teine padi täis maddrusid jõudsid nüid kaldasse. Kõik jooksid kohhe selle esimese padi jure, ja pannid koggoni immeks, et tedda mäel ja pealegi haugo temma põhjas leidfid. Naad waatsid ümberringi, ja hüidfid omma kaddunud seltsimehhi nimme pärrast, agga seal ei olnud ühte ainust, kes neile olleks wastust andnud. Neid ollid kümme meest, ja kõigil jälle püüsid ja mõegad kää.

Robinson, kes kippre kääst kuulnud olli, et nende wangide seas kolm head meest ollid, ning kes agga teiste ähwardamise ja hirmo läbbi nende nõusse ollid heitnud, satis Kedi tüürmanniga sinna, et neid ruttu omma jure tua. Need todi temma ette, ja kipper, kellele

Robinson sõnnis omma nõud olli tähhendand, nomis neid ja küssis: kas naad tahhastid eddespidi temma wasto õged ja truid olla, kui ta neile andeks annab? — Surmani, wastastid need wärrisedes, ja langsid temma ette põlwili mahha. Ripper ütles weel: ma ollen teid tännini ikka kui häid innimesi tunnud; sellepärast tahhan ma arvata, et teie agga nende nurjatomate ähwardamise läbbi nende nõusse ollete lõnud, ning et teie omma sellepolist süid, sedda kangema truusse läbbi wõttate parrandada. Need kolm maddrust nutsid rõmo pärrast, tännastid kippert wessiste silmega, ja andsid kahhetsewa süddamega temma käele suud. Siis andis kipper neile kummagile püssi ja mõega kätte, ja kinnitas neile kõwaste, pudumata selle järrele tehha, mis ja kuida nende üleüldne peawannem kässib.

Need otsijad ollid selle aja sees omma kadunud seltsimehhi ühtepuhku hüidnud, ja wahhete wahhel ka püssi lastnud, lotes, et naad ommetigi ikka wäljailmuwad. Agga kui wiimaks näggid, et kõik nende waew asjata, ja pealegi pimme widdewik jo käe olli, hakkastid naad issienneste pärrast kartma, astusid pati, ja sõudsid üks sadda sammu maad kaldast emale, et sinna omma padiga ühhest ajast ankrusse jada. Muid olli karta, et naad peagi laewa peale taggasi lähhawad, ommad kaddunud seltsimehhed kaddumasse jätwad, ja laewa ärrawiwad. Se kartus ajas kippre ja Robinsoni wärrisema.

Õnneks tulli Robinsonil üks nõu mele, mis kõikide arvates wägga tullus näitas olla wad. Ta satis nimmelt Kedi ühhe maddrusega ühhe metsa tukka sisse, mis sest padist üks kaks tuhhat sammu emal olli, ja käskis neid sealt nende hüidjate karrimise peale wastata. Ja, ni pea kui piddid märkama, et need hüidjad nende häle peale kulama jäid, ja padiga kaldasse taggasi ja neid otsima tullid, siis piddid naad fõrd fõrralt süggawamasse metsa sisse minnema, et neid omma järrele ja ni kaugele ahwaldada, kui agga wõisid. Siis piddid issi teist teed ruttuste taggasi tulles.

Se kawalus olli fõggoni mõnnus. Ni pea kui need maddrused patis kuulsid, et nende hüidmise peale wastati, sõudsid naad ruttu jälle kaldasse, ja jooksid püssid peos sinna külge, kust neile wastati. Kaks jätsid naad ennestest pati wahhiks.

Kedi ja temma seltsimees täitsid selle antud käso diete hästi, ja ahwaldasid omma järreletullijad liggi pole pennifoormat maad süggawasse metsa. Siis pöörsid issi imme willedusega teist teed omma käsoandja jure taggasi. Robinson olli sõnnis jälle kipprele kõik rõhwendand, et ta ka neid ilma werre walamata omma wõimuse alla sada tahtis katfuda, ja mis modi ta sedda tahtis tehha.

Selle wahhe aja sees olli pilkane pimme kätte jõudnud. Wakka kui hiir, nihhutas Robinson omma seltsimeestega selle padi pole, ja ollid jo kahhekümne sammo ma peale tem-

ma liggi jöudnud, ilma et need kaks wahti suggugi olleksid arru sanud. Korraga fargasid naad köif sure karrimise ja mdekade killinaga nende liggi, ja ahwardasid neid ärratappa, kui üks neist peaks julgema ennast ligutada. Need kaks maddrust pallusid koghhe armu, je nende käd seoti sealsammas kinni.

Ni pea kui se tehtud olli, laskis Robinson kärmeste ka selle padi mäele tömmata. Siis läks ta omma seltsimeeste ja nende kohhe wangiga liggima metsa sisse, et neid teisi maddrusid, mis metsa ollid pettetud, taggasi odata. Need tullid ka peagi, agga üks hawalt, ja ollid koggoni wässind sest asjata hul tumisest. Kui neid jo wiis kous olli, sadeti üks neist maddrustest, kellele andeks olli antud, selle küssimisega nende jure: kas naad piddid tahtma hea melega püssid kääst ärrapanna ja endid sidduda laska? Kui mitte, siis on selle sare wallitsejal wiiskümmend meest liggifordas seismas, et neid koghhe mahhalaska. Peale sedda piddi ta neile ütles, et nende paat jo sare wallitseja wödimuse al, ja köif nende seltsimehhed jo wangis on, ja et neil nüid agga weel wölli, surma ja wangi-pölwe wahhel wallitseda.

Robinson laskis selle peale omma seltsimehhed mdekadega killinat tehha, et naad selle maddruse sönnna sedda ennam ussufsid. „On meil andeksfamist lota?“ küssis wimaks üks, kellele kipper emalt need sönnnad wasto hüidis: Tomas Smit, ja tunned mo häle; pange koghhe

püsfid käest ärra, siis peate teie ellusse jäma; agga Atkins ei sa armu. Se olli nimmelt üks neist, kes sedda mässamist ollid allustand.

Rõit wiskasid selle peale kohhe püsfid käest ärra, ja Atkins karris: „oh armas kipper heitke armu! heitke armu! Naad on jo kõif ni ülleannetomad olnud, kui minna. Oh heitke armu, heitke armu! Ripper wastas: et ta suremat ei wõi tehha, kui et ta sare wallitsejat temma pärrast tahhab palluda; tulgo siis selle peale, mis tulleb. Seile peale saderi Redi nende kolme maddrusega nende käsä kinni sidduma. Selle aja sees ilmusid nüid ka need wiimsed kolm wälja, ning kui need näggid ja kuulsid, mis sündind olli, ei julgend ka nemmadki wastopanna, ja lastsid endid finni sidduda.

Nüid astusid ka kipper ja Robinson, kedda selle sare wallitseja wäepealikuks peti, nende ette, ja esimene otsis nende wangide seast need wälja, kellest ta teadis, et naad omma eksitust tõeste kahhetsewad. Need wiidi Robinsoni kindluse ette, ja teised sinna kopasse teiste wangide sekka. Meist mis seal ollid, todi ka weel kaks ärra, kellest kipper nendasammoti lotis, et naad omma ülleastomist süpdamest kahhetsewad.

Mis ta nendega teggi, ja mis nüid weel peale sedda sündis, sedda same selle ramato wimasest jaost kuulma.

Neid, kellele andeks olli antud, ollid kümme meest. Robinson kulutas neile sare waltseja nimmel, et nende kurri teggo neile agga selle säedusega andeks antakse, et naad omma kippert, kui omma pärris üllemat, peawad aitama, omma laewa jälle kätte sada. Et nüid kõik süddamest ja silma weega töotafid, sedda hea melega ja truiste tehha: siis lissas Robinson weel jure, et naad selle läbbi mitte ükspäinis omma, waid ka omma seltsimeeste ellu, kes alles wangis on, wõiwad päästa; agga kui kipper laewa mitte ei peaks kätte sama, et siis kõik teisel hommikul wiimse mehheni üllespodud sawad.

Selle peale todi ka need wangid sinna, ja lasti mõllemad seltsid kokko, et naad läbbirakima, ja nenda need wangid neid lahti lastud kinnitama saaksid, truid olla. Sedda möda anti laewapuseppale käsk, selle teise padi põhjauruttuste ärraparrandada, ning kui se omma töga walmis olli, aeti mõllemad padid jälle merresse. Kõik astusid nüid sisse, ja kipper olli ühhe ja tüürman teise padi juhhataja. Kõigile anti püssid ja mõdegad kätte, ja kõik lastmise tarwidus jure; Robinson sowis kipprele weel suust ja süddamest, et Jummal tedda aitaks omma laewa kätte sada, ja nenda läks ta omma patidega ärra.

Robinson läks nüid foggoni rahhotomaks; temmal ei olnud kussagit asfu. Kord istust ta kopasse mahha, ford läks ta ülles walli

peale; ferd ronnis ta möda fartsfast üles mäe otsa, et sealt kumatada, kas ta ehk middagit laewa poolt peaks kuulma. Et kül ta kõige selle päwa ei sutäit sõnud ei olnud, siis ei maitsnud temmal ka nüidki toit. Ta läks ikka rahhotomaks, sest et ta weel sedda kolme korrast suretükki lastmist, mis kipper temmale märgiks olli töötand, et ta laewa wallitsust jälle omma kätte olli sanud, ilmas weel ei kuulnud, et kül jo pole õ aeg olli. Zubba hakkas ta kallis lotus foggoni kadduma, kui ta korraga töeste ühhe suretükki paugo kulis.

Ta kargas üles, kui olleks ta äkkiste hunnest üles hirmotud. Sedda möda kulis ta ka warsti teise ja kolmandama paugo. Ning nüid ei olnud temmal tarwis ennam karta, nüid olli teada, et kōif dūnepiddi olli lainud, ja et ta kallis lotus, jälle Europa male sada, ennam tūhhi ei olnud.

Sure hea melega läks ta nüid fartsfast möda alla, ennam lennates, kui ronnides, langes Redi kaela, kes ühhe istme peal tuffus, egga sanud sõnna suust. „Mis sul on, armas perremees?“ küssis Redi, püidis ennast hunnest lahjutada, ja olli foggoni kohkund, selle äkkilise ja immelise ülesärratamise pärrast. Agga Robinson ei sanud sure rõmo pärrast suremat suust, kui: oh Redi!

„Zummal olgo minno waese perremehhel armoline!“ mõtles Redi, temma filmi wadates, sest et temma süddames se mõtte sündis,

et ta ehk meilest ärra on. „Heida maggama, armas perremees!“ ütles ta, ja tahtis tedda kopasse aidata. Agga Robinson watas lahke näoga ta filmi, ja wastas: Maggama, armas Kedi? Minna nüüd maggama, ühhel tunnil, mil Zummal minno ainust süddame sowimist, mis ma ni kaua ommas süddames ollen kannud, täitnud on? Eks sa polle neid kolme suretükki lastmist kuulnud? Eks sa tea, et kipper omma laewa jälle kätte on sanud?

Nüüd wast läksid ka sellegi filmad lahti. Ka temmagi hakkas rõmustama, ommetigi mitte ni wägga issiennse, kui omma perremehhe pärast; sest temma süddame peale langes se mõtte, et ta selle läbbi selle taewa alt, kus ta sündind olli, iggaweste pididi lahkuma.

Se pool ööd kullus nüüd Robinsonil ärra, ilma et temmal fordagi hund filma oleks tulnud.

Teisel hommikul, ni pea kui walget hakkas teggema, olli ta jo jälle mäe otsas üksifilmi sinna külge watamas, kus se laew ankrus olli, ja otas diete kibbedaste walget täieste wälja tullewad, et sedda laewa, sedda riista mis tedda siit pididi päästma, omma filmega nähha. Se aeg tulli; agga — oh Zummal! kui suur olli temma ehmatus, kui ta nüüd täieste ja selgeste näggi, — et se laew kaddunud olli! Ta karjatas korra sure hälega, ja langes kui hingeto ühhe pu najale.

Kedi jooksis selle karjatamise peale sinna, ja ei sanud kauagi arru, mis ta perremehhel

diete wigga olli. Wimaks sirtutas se omma wärrisewa kae merre pole pitkale, ja ütles tas-fase ja häddalise hälega: Wata sinna! Kedi watas, ja nüid teadis ta, mis ta perremehhel wigga olli.

Kui Robinson nenda seal pu najal seisis, ja Kedi tedda waigistada püidis, kuulsid naad forraga teine pool mägge ühhe kobbina, mis mitme innimese käimise kobbina modi olli. Naad kargasid möllemad ülles, watasid sinna, ja näggid kippre mõnne omma mad-drustega tulleswad. Robinson kargas kohhe temma kaela, ja kui ta sedda tehhes ennese ümber olli pöörnud, näggi ta ka selle laewa lode pool külges ühhes wähhikeses merrenurkas ankrus olleswad, ja nüid olli köid ta kurwastus forraga kaddund.

Nüid räkis ka se kipper, et ta omma laewa kätte sanud, ilma et üks ainokke inimene seal jures olleks hawatud ehk surmatud sanud; sest et pilkase pimmeduse pärrast legi neist, kes weel laewa peal ollid, tedda ennast ei tunnud, ning sellepärrast siis ka köid keelmata laewa peale lasti tulla. Pahhemad nende seast ollid kül pärrast wastohakkama säednud; agga nende wastohakkamine olli asjata olnud. Köid ollid kohhe kinnitõmmatud ja seotud sanud. Sedda möda hakkas ta nüid omma päästjat tännama: „Teie, ütles ta wessiste silmega, teie auus mees ollete se, kelle ärras südda ja tarkus mind ja minno laewa on päästnud.

Seal ta on; ta on teie omma; tehke temma-
ga ja minno ennesega, kuidas tahhate ja tun-
nete. Selle peale laskis ta mõnda toido po-
lest, mis laewast olli tonud, laua peale panna,
ja kõik wõtsid nüüd keshommikust.

Sõma aeges räkis Robinson kipprele ka
omma luggu selle sare peal, mis modi ta sia
sanud, kuidas ta kässi tännini siin käinud, ja
mis temmale kõik nende aastate sees siin olli
juhtund. Sedda mõda pallus kipper Robi-
soni ommale üttelda, mis ta nüüd temmale
pidi teggema; ja Robinson wastas: Mul
on peale sedda, mis mulle eila töotasite, teid
weel kolme asja pärrast palluda. Esiteks pal-
lun ma teid, ni kauast sia paigale jada, kui
minno armsa Kedi issa nende Spania mees-
tega taggasi tulles; teiseks, et teie ka need Spa-
nia mehhed omma laewa wõttate, ja esite
Kadiksi linna Spania male purjutate, et
neid sinna wia. Wimaks pallun ma teid, et
teie ka neid kõige pahhemaid mäsajaid el-
lusse, ja ühhe mu trahwi asemel neid sia
minno sare peale jättate; sest et se minno
arwates se kõige tullusam trahw on, mis
neid wõib parrandada.

Ripper töotas kõik nenda tehha, kuidas Ro-
binson nõudis, laskis need wangid omma
ette tua, otsis need kõige pahhemad nende
seast wälja, ja fulutas neile sedda otsust. Need
ollid sellega wägga rahhul ja üllepea rõõm-
sad, sest et teadsid, et naad säeduse järrele

surma wäärt ollid. Robinson öppetas neile nüüd, kuidas naad siin omma peatoidust wõiwad sada, ja lubbas kõik ommad maja- ja tööriistad ja ommad ellajad neile jätta. Maenitses neid weel Zummalat armastada ja temma peale lota, tööd holega tehha, ja isfikeskes iggapiddi rahhu piddada.

Robinson löppetas parrajate omma maenitsust, kui Kedi joostes selle röömsa sõnno-mega sinna tulli, et temma isä nende Spania meestega jo tulleb ja praego kaldasse jõuab. Kõik tõusid siis ülles ja läksid nende wästo, agga Kedi olli jälle kõige ees seal.

Robinson näggi immeks pannes, et nende tullijate seas ka kaks naesterahwast ollid; ning kui wanna Meljapawa käest nende pärrast küsis, kulis ta: et need kahhe Spania mehhe naesed ollid, mis naad metsinnimeste soust ommale ollid wõtnud. Ni pea kui need kaks Spania meest kuulsid, et Robinson siit ärralähhäb, ja mõnned maddrused sia jättab, pallusid ka nemmad temma käest lubba, omma naestega sia jada, üteldes, et naad kõige sellepärrast, mis naad selle sare polest kuulnud on, parremat elloasset ommale iggat-seda egga tahta ei wõi.

Robinson täitis nende palwet hea melega. Sest se olli wägga temma mele järrele, et sia paar mehhi jäid, kellest ta kuulnud olli, et naad wägga head ja ausad mehhed ollid, kes siis ka nende teiste kelmide

ülle wõisid walwata, et naad hãsti ellasid ja rahhu piddasid. Sellepãrrast tahtis ta siis ka neid nende teiste ùlle sãeda.

Ta lastis neid kõik omma ette tulla, et neile omma tahtmist kulutada. Neid olli ùllepea kuus Inglis meest, ja need kaks Spania meest omma naestega. Robinson rãkis nende wasto nenda: „Ma sowin, et teie kõifide kãssi, kes teie sia jãte, wõiks hãsti kãia. Agga selle tarwis peab ùks õige sãedus ollema, ning minno õigus on se, sedda sãedust tehha, sest et se saar, kõigega mis temma peal, minno ommadus on. Minna sãen siis sellepãrrast, et need kaks Spania meest eddespidi minno asemel selle sare wallitsejad ja pãrrijad peawad ollema. Teie kõhhus on pudumata nende sõnna kuulda. Nemmad ùksi peawad minno kindluses ellama; nende kãe al ùksi peawad kõik püssid, mõegad, kõik lastmise tarwidus, ja kõik tõrlistad ollema; agga nende kõhhus on ka, teile sedda neist laenata, mis teil tarwis lãhhãb, selle sãedusega, et teie rahhu peate, ja iggapiddi endid hãsti ùllespeate. Juhtuksid millalgi waenlased teie peale tulles, siis peate kõik kui ùhhe mehhe eest wastopannema ja wõitlema; on ùks tõ tehha, olgo wãljal ehk õue aedades, siis peate sedda tõõd kõik seltsis teggema, ja sedda mis põld kannab, iggakord ennestes keskes jaggama. Ehk juhtub ùksford, et ma teie jãrrele lassen kuulatada; ehk ma tullen issi ùksford jãlle sia taggasi, et omma ello pãiwi siin lõppetada;

— hoidko siis ennast iggaüks, kes sõnnis selle minno säeduse olleks ümberlõtkand! Ta saaks ilma armota ühhe pissokese padi sisse pandud, ja awwaliko merre hukkatawaks antud.

Kõik ollid selle säedusega wägga rahhul ja tõotasid suust ja süddamest, sõnna kuulda.

Ning nüid panni Robinson need asjad kirja, mis ta jure tahtis wõtta, ja mis selle pärrast laewa tullid wia. Need ollid: 1. temma ennese tehtud üllikond lama nahkest, päwawarri ja näofatte; 2. temma piik, wibbopüs ja kiwist kirwes; 3. se pabokoi, foer ja faks lamat; 4. mitmed tõriistad, mis ta isfi olli teinud, kui ta alles üksi olli, ja 5. need kullaterrad, need kallid kiwid, ja ta omma suur kullatük.

Kui kõik need asjad laewa ollid widud, ja hea mõnnus tuul sündis, sai se ärraminnik teise hommiko peale saetud.

Õhto ees pallus Robinson lubba, ühhe tunni aega üksi olla, sest et temmal enne ärraminnemist weel üks wägga tarwiline teggemine tehha olli. Kõik läksid nüid sest ajast majale; ja temma läks ülles kopa mäe otsa, et seal weel üksford kõik omma luggu selle sare peal, esimesest otsast tanna päwani, järrele mõttelda, ja weel üksford Zummalale omma hinge põhjast tannu anda kõige temma armo ja abbi eest. Ta sedda teggi ta siis ka diete wagga ja puhta süddamega, nenda et sedda sõnnadega ei jöua tähhendada; kel üks nisug-

gune puhhas ja wagga südda on, kui temmal olli, se luggego sedda isfi ommast süddamest.

Nüid jõudis se ärraminnemise tund kätte. Wessiste filmega nomis ta neid järrelejädawaid weel ühhe korra, et naad rahhu isfi keskes piddid piddama ja ühhe teisega leppilikud ollema, et naad töö d piddid armastama, ja süddamest waggad ja puhtad ollema, ja andis neid siis Zummala wäggewa kaitsemise holeks, kes tedda ennast ni immelikult olli juhhatand. Siis watas ta weel korra ümber; tännas weel korra Zummalat, et ta tedda ni immelikult hoidnud ja üllespiddand olli, ja tedda nüid jälle siit päästab; jättis siis sure nuttohälega neid kes mahhajaid wimast korda Zummalaga! ja läks Redi ja Nelja-päwa seltsis laewa peale.

Tuul puhhus ni mõnnofaste, et se nende melest näitas, kui lendaks se saar ärra. Ni kaua kui ta weel paistis, seisis Robinson laewa lae peal, ja watas üksifilmi selle armsa ma pole, kus ta kaksteistkümmend aastat olli ellanud, ja mõnda waewa ja willetsust näinud, ning mis sellepärast nisamma armas temma melest olli, kui ta isfama. Wimak, kui ta wimane mäe otsoke temma filmist kadus, tõstis ta filmad taewa pole, lugges isfi enneses selle laulo: Oh wõtkem Zummalat, suust, süddamest nüid kita n. t. s. (L. ram. Nr. 191) ja läks siis omma sõbradega alla kippre kambre, et omma kurwa süddant hea ja lahke juttoajamisega lahjutada.

Nende tereis läks wägga hästi eddasi. Rah-
 hekümne nelja päwaga ollid naad Radiksi lin-
 na al, kus need Spania mehhed mahhajäeti.
 Robinson isfi läks ka male, et sedda kaup-
 meest üllesotsida, kelle se kuld olli. Ta leidis
 temma, ja kulis nüid, et se diglane mees tem-
 ma läbbi sure waesuse seest aidatud sai; sest
 ta olli selle sure kahjo läbbi, mis selle laewa
 hukkaminemise läbbi temmale sündis, pank-
 rotiks jänud.

Se tündreke kulda olli ennam kui kül, selle
 kaupmehhe wõlga tassuda. Mis ülle jäi, tah-
 tis se tännolif mees omma heategijale tas-
 sumiseks anda; agga se ei wõtnud sedda kuul-
 dagi, waid ütles, et temma waew selle tead-
 mise läbbi jo rohkem kui rohkeste tassutud
 on, et ta üht ausat meest õnnetusest ja wae-
 susest aidand olli.

Siit läksid naad jälle tele, et Inglis male
 minna. Agga selle te peal sündis neil üks
 halle assi. Wanna Neljapääw jäi äkkiste
 haigeks ja surri, egga aidand ükski abbi egga
 rohhi. Kedi kurwastus omma armastud isä
 surma pärrast olli foggoni suur. Ka need
 kaks lamat surrid selle te peal ärra.

Se laew jõudis wimaks Portsmudi lin-
 na Inglis male. Siin lotis Robinson sed-
 da peälifo leske leida, kelle need kallid kiw-
 wid ollid. Ta leidis ta; agga kõige willetsa-
 ma waesuse sees. Et ta jo kaks aastat aega
 omma kaddunud mehhe käest India maalt

ennam suggugi abbi ei olnud sanud, siis olli ta omma lastega ford korralt diete sure waesuse sisse jänud. Nende ride hilbud ollid kaskend nartsud ja rääbalad, ja ni hästi emma kui lapsed ollid kange nälja läbbi kahwatand kui furnud. Robinson andis need kiwid ta kätte, ja näggi sure hea melega, et se õnneto ja surest waesusest pinatud perrekond jo mõnne päwa pärast ueste ellama hakkas, otsekui üks rohhotaim, mis kange kuiwa läbbi ärranartsind, soja wihma läbbi jälle kossuma hakkab.

Et siin parrajate üks laew olli, mis Hamburri olli minnemas, sellepärast ei tahtnud ta siis omma wanna kippert ennam pikemalt waewata; ta lahkus temmast, ja läks Rediga selle Hamburri laewa peale, mis ka peagi peale sedda tele läks.

Ra segi tereis läks wägga ruttuste ja ilma äpparduseta eddasi. Jubba paistis Helgoland'i saar; jubba paistis ka emal kaugel kui uddo läbbi Robinsoni kallis issama, sedda nähhes ta südda rõmo pärast kui paisu ajas; jubba jõudsid naad Elbe jõe su ligidale, — kui korraga kange torm ja müristamine tõusis, mis nende laewa hirmsa wäega ranna pole ajas. Kõik mis wähhä selle polest teati, et laewa pöördä, ja jälle laggeda merre peale sada, sai katsutud; agga ükski katse ei mõjund! Üks kange tule hoog kiskus laewa wäggise eddasi, ja ajas ta ni raskesti liwa peale, et ta pöhhä ärralõhkes.

Wessi hakkas kohhe ni sure wäega sisse ajama, et selle peale mötteldagi ei olnud, et se laew sealt weel pididi pääsma, ning olli agga inimestel weel ni palju aega, kui tarwis läks, et patidesse hüppata ja hingega ärra sada. Nenda sai siis Robinson omma selfimeestega jälle kui üks waene õnneto, omma issamale ühte pissokesse linna, ilma et ta warandusest temmale muud olleks jäänud, kui ta koer, mis ta järrele merde olli hüppand, ja ta pabokoi, mis parrajate ta õlla peal olli, kui ta pati hüppas. Omma pääwarjo ja omma lamanahkest üllikonna sai ta hiljamine ka kätte; agga temma suur kulla pank olli kadund.

Emma ei kahhetsend sedda kahju suggugi. Sest ta olli kord selle kindla nõu wõtnud, ka eddespidi ja omma ello otsani nendasamoti tööd tehha, ja nisamma kassinaste ja karsiste ellada, kui seal sare peal; sellepärast ei olnud temmal siis sedda kulda tarwiski.

Siit läks ta nüid ühhe teise laewaga Hamburri. Kui jo ni kaugele Elbe jõgge möda ollid jõudnud, et Hamburri linna tornid ärwapaistfid, hakkas ta rõmo pärrast nutma. Nüid olli agga weel üks nelja tunni tekond; siis olli ta seal, siis wõis ta omma kalli, armastud issa kaelas olla. Emma surma olli ta jo seal pissokeses linnas kuulnud, ja nuttis tedda nüid jo mõnda päwa kibbedaste tagga.

Nüid läks se laew tõuswee ja hea tulega jõudfaste eddasi, ja olli peagi Hamburri linna

al saddamus. Sedda rõmo ja head meelt, kellest ta südda nüid ülle ja ülle täis olli, ei oska fegi ärraräfida; ta fargas laewast wälja, ja olleks ta mitte neid hulka watajaid hâbenend, siis olleks ta kummuli mahhalangend, ja omma issama muilale suud andnud. Ta tõttas siis nende wahtijate hulgast läbbi, ja läks ühte teatud trahterisse.

Sealt satis ta ühhe innimese omma issamajasse, kes ta tullemist ta issale järk järgult mõistamise piddi teatama. Esite piddi se innimene temmale ütlemä: et fegi tulnud on, kes temmale temma pojast head sõnnomit tahhab tua; siis, et ta poeg issi Hamburri tullemas on; ning wimaks, et se, kes temmale sedda rõmust sõnnomit toob, temma poeg issi on. Sedda teggi Robinson wägga targaste; sest muido olleks se suur ja äkiline rõõm temma wanna ellatand issa tõeste surmand.

Ning nüid lendas Robinson issi wannast teatud ja tuntud ulitsaid kaudo omma issa majasse, ja langes, ni pea kui sinna olli sanud, omma wanna issa kaela, kes selle nimmetamata rõmo pärrast wärrises ja wabbises. Minno issa! — minno poeg! Se olli kôik, mis mõllemad suust said! Hulga aega ollid naad sedda wisi teine teise ümber kinni, kuni wimaks halle nut nende rõhhotud süddamid fergitas.

Kedi wahtis sõnnis issienneses immestledes kôik neid immeasju, mis ta silma ees

ollid. Ta ei jõudnud neid ni palju wadata, kui naad wadata tahtsid, ja olli kõige selle päwa kui uimane.

Robinsoni taggastitsemine, ja temma immelikud ellojuhtumised ollid peagi kõiges linnas teatud. Regi ei räkind muust, kui agga Robinsonist; kõik tahtsid tedda nähha; kõik tahtsid temma immewäärt luggu temma enese suust kuulda! Temma issa maja olli sellepärrast pea kui üks awwalik ladapaik; ning ei aidand seal siis ühtigi, Robinson pididi hommikust õhtoni omma luggu räkima. Ei unnustand ta sedda tehhes siis ka ilmaski isfade ja emmadele ütlemast: Wannemad, kui teie omma lapsi armastate, siis harjutage neid holega aegsaste waggaks, kassinaks ja tõkaks innimefiks! Ja olli lapsi seal jures, siis andis ta neile iggakord selle kalli, kuldse õppetuse: Armad lapsed, olge sõnnakulelikud omma wannemate ja üllemate wasto; õppige holega kõik, mis teie agga ial õppida wõite; kartke Jummalat ja hoidke ennast — oh hoidke ennast laiskuse ja weddelemise eest, kellest muud ei tulle, kui kurja!

Robinsoni issa olli maakler. Ta iggateses siis, et ta poeg ennast selle ammeti peale harjutaks, et ta peale temma surma temma assemele wõiks astuda. Agga Robinson, kes nüüd jo ni mitto aastat puuto paele olli

harjund, pallus omma isfat ommale lubba anda, tisləri ammetit õppida; ning isfa andis temmale feelmata omma wolli. Ta tingis enese siis omma selfimehhega ühhe tisləri jure õppetuse alla, ning enne kui aasta möda olli jõudnud, ollid mõlemad sedda ammetit temma käest ni paljo õppind, et isfi perremehheks wõisid heita.

Mõlemad asutasid selle peale selfis ühhe ammettoa, ja ellasid ello otsani kui sõbrad ja kui teine teise abbimehhed ühhes kous. Hool, kassinus ja karstus ollid neil ni wägga wiisiks sanud, et naad üht pooltki päwa tõta ja weddelemisega ei wõinud ärrawita. Omma endise willetsa ello mälestuseks säedsid naad ühhe päwa igga nädali sees, mil naad omma selleaegse wiisi järrele ellasid, ni hästi kui se sündis. Rahho, kannatus, heldus ja liggimese armastus ollid neil nüid ni pärrised wiisid, et naad koggoni arru ei sanud, kuidas innimene ilma nendeta ellada wõiks. Isfiär-ranis ollid naad selge ja wagga süddamega. Ni saggedaste kui naad Zummala nimme nimmetasid, paistis puhhas rõõm ja armastus nende filmist, ja hirm tulli neil iggakord peale, kui naad sedda pühha nimme teisi mil-rasgi asjata ja fergemeleliliselt kuulsid nimmetawad. Ka õnnistas Zummal kõik, mis naad ettemõtsid ja teggid nähtawalt. Naad ellasid rahho, terwise ja hoolsa tõga wägga wannaks, ja kõige hiljama põlwe rahwas sawad weel kahhe mehhe mälestust auustama, kes omma

fainnimestele mǎrgiks ollid, mis ja kuida in-
nimene peab teggema, et siin rahhoga ellada,
ja üksford iggaweste õntsaks sada.

Sago siis need kaks ihho ja waimo polest
tuggewat meest, kes nüid kül ammogi muldas
maggawad, ka meile k... , kes meie nüid
alles nende elloluggu ja nende mehhisid teg-
gusid kuleme, jādawaks ellomǎrgiks ollema, ja
sago iggaühhel se kindel nõu selle kuulmise
kasso ja willi ollema: Nenda tahhan ka
minna tehha! —

RAHVUSRAAMATUKOOGU x ESTI
RARA

REB-842
Lorenzsonn

R 4741

